

Başvekilimizin çok mühim nutku

Kral altıncı Jorj dün büyük merasimle İngiliz tahtına oturdu

İclâs konseyi sarayda toplandı, yeni kral amiral üniformasıyla saraya geldiği zaman şiddetle alkışlandı

Sabık kral Edvard, dün Portsmouth limanından bir torpito muhribile hareket etti, evvelki gece radyoda nutuk söylerken sesi heyecanlı idi

Londra 12 (A.A.) — Kral altıncı George'un hükümdar ilânı ve sadakat yemininin ırası bu sabah erkenden başlamıştır. Bu merasim bütün gün kürreli arın etrafında güneğin seyrini takip etmek suretile devam edecektir.

SAINT JAMES SARAYINDA İCLÂS MERASİMİ

Londra 12 (A.A.) — Bu sabah Saint James sarayında iclâs konseyinin dük d'Yorku altıncı George ünvanile ve sekizinci Edvarda halef olarak kral nasb ve ilân etmek için yapmış olduğu toplantı, bir çok halkın saray önünde toplanmasına sebebiyet vermiştir.

Büyük amiral elbisesi giymiş olan kral, sarayına varudunda şiddetle alkışlanmıştır.

HALKIN HARARETLİ TEZAHÜRLERİ

Londra 12 (A.A.) — Halihazırda tahta iclâs konseyi vazifesini ifa etmekte olan hususî meclis, dün saat on birde Saint James sarayında toplanmış ve yeni kralın ilânı beyanname-sinin metnini kaleme almıştır.

Yeni kral, saat 11.28 de gelmiş, saray avlusunda toplanmış olan halk tarafından selâmlanmıştır.

Kralın benzi uçuk idi. «yaşasın kral, talin açık olsun» diye bağuran halk cille selâmlıyordu.

Hususî meclis erkânı, sadakat ye-

Yeni İngiliz kralı altıncı Jorj ile kraliçe Elizabetin son resimleri

mini ettikten sonra kral, mutad beyanatta bulunmuş ve tahta oturmuştur.

SABIK KRAL GİTTİ

Londra 12 (A.A.) — Eski kral, amirallığın Enchantress yatı ile Wolf Haound ve Fury muhripleri nagihanı bir surette Portsmouthdan hareket ettikleri sırada İngiltereden ayrılmıştır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Romanya Balkan itilâfına sadıktır

Rumen hariciye nazırı şubatta Ankarayı ziyaret edecek

Rumen hariciye nazırı M. Antonescu

Bükreş 12 — Romanya Hariciye nazırı M. Antonescu meclisin hariciye encümenlerinde irad ettiği nutukta Romanya harici alyasetinde hiç bir değişiklik olmadığını izah etmiş ve ezclümle demiştir ki:

«Harpten sonra elde ettiğimiz toprak bütünlüğümüzün muhafazası için bize yardım edecek olanlarla beraberiz. Fransa, Polonya, Küçük antant ve Balkan antantı ile olan sempati ve dostluklarımızı rağmen bu devletlerle olan ittifaklarımız yalnız hissi temayüllerin neticesi olmayıp mütekabil ve daimi büyük menfaatler kaynağından ilham almaktadır.

(Devamı 5 inci sahifede)

“İskenderun, Antakyanın istiklâlini istiyoruz,,

Sinirler o kadar gerilmiştir ki, ansızın vukubulacak hâdiseler arzu edilmeyen akisler husule getirebilir

Ankara 12 (Telefon) — Başvekil İsmet İnönü yerli malı hafta münasebetile bugün Halkevinde irad ettiği nutkunda Antakya ve İskenderun meselesine de temas etmiş ve demiştir ki:

Arkadaşlar, şimdi harici bir meselemize, bugün içinde bulunduğumuz mühim meseleye temas edeceğim.

İSKENDERUN VE ANTAKYA MESELESİ

Murahhas heyetimizin müzakere yerine gitmek üzere yolda bulunduğu İskenderun ve Antakya meselesi şiddetli alkışlar.

Bu meselenin Fransa ile olan cephesi şudur: Bizim 921 ve 923 mûahedelerile hususî şartlar altında bırakmış İskenderun ve Antakya muntakasının tekâmül eden hadizat içinde istiklâle kavuşmasını istiyoruz. Bu meseleyi Fransa Cumhuriyeti ile cemiyeti akvamda görüşeceğiz.

Evvelâ bu muntaka için emniyet tedbiri alınmasını lüzumlu görüyoruz. Sinirler o kadar gergin olmuştur ki, ansızın vuku bulacak hadiseler arzu edilmeyen akisler ve çok sıkıntılı vaziyetler husule getirebilir.

Sükûnet içinde konuşabilmek için evvelâ bu muntakada bir emniyet vaziyeti husule getirilmesini ehemmiyetli buluyoruz. Cemiyeti Akvamda bunu bir madde olarak mevzuu bahsedeceğiz. Sonra ciddi dost olan iki memleketin çetin bir meseleyi konuşması gibi Fransa ile konuşacağız.

Dostluk alyasetinin ve dostluk hislerinin zihniyetimize hâkim olduğuna söylemek benim için bir zevktir.

Başvekilimiz İsmet İnönü

Birbirinin dostluğuna ciddi olarak kıymet veren iki memleketin Cemiyeti Akvam sinesinde bir anlaşma ile çıkarmasını samimiyetle ümit ve temenni ediyoruz.

Bir de meselenin Suriyelilere talûk eden cephesini izah etmek istiyorum.

(Devamı dokuzuncu sahifede)

Yerli malı haftası

Başvekilimizin söylediği nutuk dokuzuncu sahifemizedir.

Ak'la Kara !..

(Birbirini çekemiyen iki arkadaş)

Sancakta vaziyet

Taşnak ermenileri tamamen silâhlandırıldı

Kürtlerle arapların arası açıldı Kürt dağında hareket başladı

Sancağın istiklâline çalışmak gayesile merkezi İstanb İda olmak üzere siyasi bir birlik kuruldu

Yeni siyasi birlik idare heyeti toplantı halinde

Antakya ve İskenderun yardım birliği dün Eminönü Halkevinde fevkalâde olarak toplanmıştır. Bu toplantıda birliğin feshine karar verilmiş ve Ha-

tay ergenlik cemiyeti namile yeni ve siyasi bir birlik kurulmuştur. Yeni cemiyetin gayesi Antakya, İskenderun (Devamı 5 inci sahifede)

Son dakika Fransa Türk talebini yanlış mı anlıyor..

Istediğimiz İskenderunun Suriye müstakbel cumhuriyeti çerçevesi içinde otonomisi değildir. İstiklâl istiyoruz.

Cenevre 12 (A.A.) — Havas büldi-riyor:

Fransız dış işleri müsteşarı M. Pier Viot, matbuata beyanatta bulunarak, konseyin gündüki toplantısı rünamesine dahil olan İskenderun meselesine temas ederek demiştir ki:

«Türkiye, Türk ahalinin hakim bulunduğu İskenderun için müstakbel Suriye Cumhuriyeti çerçevesi içinde otonomi istemektedir.»

M. Viot, Türkiye ile Fransa arasında değil, Fransa ile Suriye arasında mandayı tadile yegâne salâhiyetler olan Milletler Meclisi ile Türkiye arasında ihtilâf mevcut olduğunu kaydedilemiştir.

Not — Anadolu ajansı, Türk taleplerinin hiç bir zaman İskenderun müstakbel Suriye Cumhuriyeti çerçevesi içinde otonomisini istihdaf etmemiş olduğunu beyana mezundur.

Paris 12 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

İskenderuna dair bazı yabancı matbuat organları tarafından neşredilen tahrikatlı haberler karşısında, Havas ajansı, manda otoritesinin icraatı sayesinde seçim devresinin Sancak dahilinde hiç bir mühim hadise vuku bulmaksızın geçtiği hakkında Beyrut'taki Havas muhabirinin evvelce verdiği haberlerin doğruluğunu tekid edebilecek vaziyette bulunmaktadır. Şurası tasribe layıktır ki, örfi idare ilân edilmiş ve siyasal mahiyette hiç bir tevkiyat yapılmamıştır. Sadece bazı kimseler, silâh taşımak, evlere taarruz etmek cürümlerinden ve diğer âdi cürümlerden dolayı mahkemeye verilmiştir.

Anadolu ajansının notu:

Almanya, İtalya tavassutu kabul ediyorlar

Yalnız bazı şartlar ve ihtirazi kayıtlar ileri sürdüler

Roma 13 (Akşam) — İtalya Hariciye nazırı kont Ciyano Fransız maslahatgüzârını kabul ederek İspanyada harbe nihayet vermek için İngiltere ve Fransa tarafından yapılan tavassuta İtalyanın vereceği cevap hakkında görüşmüştür.

Az sonra İtalyan cevabı verilmiştir. Almanya da cevap vermiştir. Alman ve İtalyan cevapları aynı mealdedir. Bu cevaplar menfi değildir. İki devlet tavassutu esas itibarile kabul ediyorlar. Yalnız bazı ihtirazi kayıtlar ve şartlar ileri sürüyorlar.

KONSEYİN KARARI

Cenevre 13 (Akşam) — Konsey dün yaptığı hususî celsede İspanya hükümetinin teşebbüsü hakkında kararını vermiştir. Bu kararda İspanyanın Milletler Cemiyetinde müracaatının doğru olduğu, çünkü dahillî harbin beynelmîlîl karşıkkılıklara sebep olabileceği, devletlerin dahillî rejimlere bakmıyarak iyi münasebet devam ettirmesi ve baskalarının dahillî işlerine karışmaması şayanı temenni olduğu, ademi müdahale, beynelmîlîl kontrol ve tavassut tekliflerinin kabule şayan olduğu bildirilmektedir.

Dük de Vindsor Eski krala bu ünvan verildi

Londra 13 (Akşam) — Yeni kralın ilk emirnamesi çıkmıştır. Bu emirname ile kral, eski krala Dük de Vindsor ünvanını vermektedir.

Anadolu ajansı aynen bülteneine geçirdiği yukarıki teklifleri esasından tekdip edecek bir takım malumat ve vesikalara malikdir:

1 — İntihabat günü idareî örfi Fransız memuru tarafından ilân edilmiş, buna dair ilânât duvarlara talik olunmuş ve ahkâmı o günden itibaren cereyana başlamıştır. Bunu gösteren matbu vesikalar ajansa kadar gelmiştir.

2 — Muhakkak olan bir nokta, halkın yüzde doksanının İntihabata iştirak etmemiş olduğu ve sokaklarda nümâyiş yapanlara karşı mitalyos ve zıhlı otomobil kullanıldığıdır. Bu yüzden iki ölü ve 50 kadar yaralı vardır.

3 — Şehirde dükkânlar kapatılmış, köylülerin şehirlere gelmesi menedilmiştir.

4 — Halepten, Şamdan başbozuk çerkes taburları getirilmiş, köyler, evler basılmış, çarşıda, pazarda kadınların üstü başı aranmıştır.

5 — Ekseriyet iştirak etmediği için zorla alınan reylerle İntihab edilen mebuslar, zıhlı otomobillerle Halebe kaçırılmıştır.

6 — Antakya ve İskenderun vesair yerlerde yapılan tevkiflerin aded ve esamisi herkeşe malumdur.

7 — Dahille gazeteler kapanmıştır. Antakya'da haricîten hiç bir gazete sokulmamaktadır. Antakya ve İskenderun hudutları her taraftan herkese karşı kapanmıştır.

Bütün bunlar tekdip gösterilmek istenilen sükûna delalet etmez. Bu sebebledir ki Türkiye Cemiyeti akvandan ihtiyatî muhafaza tedbirleri alınmasını istemiştir. Türkiye haricîyesinin bu talepte nekadar haklı olduğunu her günün hadisatı isbat etmektedir.

Berlin hükümeti Mançukoyu tanıyacak

Berlin Mançuko ticaret mümessilinin nutku

Berlin 12 (A.A.) — Yarı resmi mahallî, Almanyanın yakında Mandchou Kouoyu tanıyacağını beyan etmektedir.

Berlin 12 (A.A.) — Mandchou - Kouo ticaret mümessili, dün akşam bir ziyafet vermiş ve şu beyanatta bulunmuştur:

«Alman - Japon ticaret muahednamesi, Mandchou Kouonun Almanya tarafından tanınmasına telmihde bulunmaktadır. Fakat Almanyanın tanıyacağını ümid etmekteyiz. Son beş ay zarfında Almanya ile Mandchou Kouo arasındaki ticarî münasebetlerde büyük bir salâh hasıl olmuştur. Mamafih yapılacak bir çok işler daha vardır.»

Sovyet endüstrisi

11 ayda 50 milyar rublelik eşya imal etti

Moskova 12 (A.A.) — Neşredilen malumata göre, 1936 yılının son 11 ayı içinde Sovyetler birliğinde 49 milyar 963 milyon rublelik endüstri eşyası imal edilmiştir. Bu rakkam, 1935 yılının aynı devresi imalatından yüzde 31,3 fazladır. Ağır endüstri 29 milyar 817 milyon rublelik, yani yüzde 34,6, emtia endüstrisinde 8 milyar 677 milyon rublelik, yani 1935 e nisbetle yüzde 29,6 oranında endüstrisinde 2 milyar 668 milyonluk yani 1935 e nisbetle yüzde 16,1 fazlalık göstermektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

İspanyol limanlarının ablokası başladı

Asilerin Madrid cephesinde el bombalarile taarruzu hükümetçiler tarafından püskürtüldü

Salamanca 12 (A.A.) — Bir tebliğde İspanyanın Akdenizdeki limanlarının fiilen abloka edilmiş olduğu bildirilmektedir.

Barcelona mühimmat çıkarmağa uğraşan bir gemi, Canarias kruvazörü tarafından zaptedilmiştir.

HÜKÜMET KRUVAZÖRÜNÜ KİM TORPİLEMİŞ?

Valencia 12 (A.A.) — Bahriye nezareti, Cartagena limanının geçelerinde tahtelbahirler tarafından bombardıman edilmesi üzerine Cervantes kruvazörüne isabet etmiş olan torpilin muayenesi neticesinde bu torpilin bir cenebi ve ihtimal bir İtalyan tahtelbahiri tarafından atılmış olduğunu meydana çıkarmış bulunduğunu bildirmektedir.

ASI KUMANDANLARDA DEĞİŞİKLİK

Paris 12 (A.A.) — Burgosdan gelen bir telgrafta Madrid cephesinde asi kuvvetlerin kumandanlığında bazı tebeddülât yapılmış olduğu bildirilmektedir.

General Mola, şimal orduları başkumandanı olarak kalmaktadır. General Orgaz, general Salguet'in yerine yedinci fırka kumandanı tayin edilmiştir.

HÜKÜMETİN TELİĞİ

Madrid 12 (A.A.) — Harbiye nezareti, dün akşam saat 21,30 da radyo ile aşağıdaki tebliği neşretmiştir: Madrid cephesinde düşman, evvel-

ki gece el humbaralarile Cumhuriyetçilerin mevkiilerine hücum etmiş ise de püskürtülmüş ve bir çok ölü ve yaralı bırakarak ricate mecbur kalmışlardır.

Hükümet tayyarları, büyük bir faaliyet sarfetmektedir.

ASİLERİN TELİĞİ

Avila 12 (A.A.) — Bu sabah radyo ile neşredilmiş olan bir tebliğde deniliyor ki:

Düşman Bask cephesinde büyük bir faaliyet göstermiştir. Avala muntakasında hükümetçilerin şiddetli bir taarruzu tardedilmiştir. Villareal muntakasında, kuvvetlerimizin mukabil bir ataarruzdan sonra milisler 26 maktul bırakarak ricat etmişlerdir.

Tayyare seferleri

Kış münasebetile üç ay tatil edildi

Ankara 13 (Hususi muhabirimizden) — Ankara - İstanbul yolcu tayyare seferleri kış münasebetile üç ay tatil edilmiştir. Seferlere ilkbaharda daha geniş bir programla başlanacaktır.

Satın alınması kararlaştırılan dört motörülü iki, iki motörülü iki ki dört yolcu tayyaresi de ilkbahara kadar satın alınmış olacaktır.

İzmir, Adana, Diyarbakir seferleri de ilkbaharda muntazam bir surette başlayacaktır.

Ankarada kış sporları bugün başlıyor

Ankara 13 (Hususi muhabirimizden) — Kış spor mevsimi burada yarın (bugün) kayakçıların Elmadağında yapacakları müsabakalarla başlayacaktır. Müsabakalara buradaki kayakçıların hepsi ve genel merkez erkânı iştirak edecektir.

Çeki Karlin İzmir'e gidiyor

Ankara 12 (Telefon) — Şehrimizde bulunmakta olan Çeki Karlin futbolcuları iki maç yapmak üzere yarın (bugün) İzmir'e hareket edecektir.

Çeki Karlin - Gençler birliği maçı 3 - 0 bitti

Ankara 12 (Telefon) — Çeki Karlin - Gençlerbirliği arasında bugün yapılan maç 3 - 0 Çeki Karlin lehine neticelendi.

Talebe matineleri

Ders saatlerini talebe matinesi yapan sinemalar

Ankara 13 (Telefonla) — Maarif vekâleti tatilden gayrigünlerde ders saatlerinde talebe matinesi yapan sinemalara ihtarda bulunmaya karar vermiştir.

Bu ihtar aldurmıyarak ders saatlerinde talebe matineleri tertip eden sinemalar hakkında kanunî takibat yapılacaktır.

Diğer taraftan mektep müdür ve muavinleriyle müfettişleri ders saatlerinde açık bulunan sinemaları tetkik edecekler, bu saatlerde sinemalarda görülecek talebeler şiddetle cezalandırılacaktır.

Karamanda odun, kömür az

Karaman (Akşam) — Bu sene Karamana kış erken geldi. Ayın ilk günlerinde mütemadiyen kar yağdı, yollar kapandı. Geçen sene 25-30 kuruşa aldığımız bir yük odun bugün 70-80 kuruşa güç tedarik ediliyor. Kömürün kilosu 6-7 kuruştur. Şehirde mahrukat azdır. Odun, kömürün bollanması için alâkadar makamlar tedbir almahdılar.

Başvekilimiz

**Gençliğe hitaben
mühim bir nutuk
söyliyecek**

Ankara 12 (Telefon) — Yeni stadyum sahı günü merasimle açılacaktır. Başvekil İsmet İnönü açılış merasimi münasebetile gençliğine hitaben mühim bir nutuk irad edecektir.

Başvekilimizin bu nutku radyo ile bütün memlekete yayılacaktır. Bunun için hazırlıklar yapıyor.

Deniz ve ziraat işçileri kanunu

**Ziraat vekâleti ziraat işçileri kanununu
hazırladı**

Ankara 13 (Telefonla) — Bu sene Meclis açılırken irad ettikleri nutukta Atatürk, umumî iş kanunu çerçevesi haricinde bırakılmış bulunan deniz ve ziraat işçilerine ait kanunların da bir an evvel yapılması lüzumuna işaret buyurmuşlardı.

Öğrendiğine göre İktisat vekâleti deniz işçileri lâyihasının esaslarını teatit etmiştir. Ziraat vekâleti de ziraat işçileri kanununu hazırlamıştır. Her iki lâyihada iş dairresince tedkik edildikten sonra Meclise sevk edilecektir.

Siyasal bilgiler okuluna yeni profesörler tayin edildi

Ankara 13 (Telefonla) — İstanbul'daki vazifeleri dolayısıyla Ankara'ya gelmediklerinden ağıta kalan siyasal bilgiler okulu idarî ve âmmeye profesörlüğünde B. Mustafa Şeref, İktisada B. İhsan Saka, hukuku esasiyeye B. Mahmud Esad, ceza hukuku ve usulü cezaîyeye Bursa mebusu B. Atıf Akgün, ticaret sınıfına eski İstanbul icra reisi E. Ali Kemal, maliye profesörlüğüne maliye tedkik bürosu reisi B. Cezmi tayin edildiler.

Giresun ve Muğla sıhhat müdürlükleri

Ankara 13 (Telefon) — İstanbul hükümet tabibi B. Cemil'in Giresun, İzmir tabibi B. Kâzımın Muğla sıhhat müdürlüklerine tayinleri yüksek tasdikle iltiran etmiştir.

Türk - İtalyan ticaret anlaşması

Yeni Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakeresi Romada devam etmektedir. Anlaşma imza edilinceye kadar eski anlaşma bu ayın sonuna kadar uzatılacaktır.

Parti kongreleri

**Bu ay içinde her tarafta
bitecektir**

Ankara 12 (A.A.) — Parti tüzüğüne göre iki senede bir yapılması mutad olan Parti kongreleri yarın her tarafında büyük bir hareket ile devam etmektedir. Bu kongrelerde halkın dilekleri, vilâyetlerin ihtiyaçları ve iki sene zarfında Parti ve hükümetçe yapılmış olan icraat etrafında müzakereler cereyan etmekte ve kararlar alınmaktadır.

Çoruh, Denizli, Malatya, Gaziantep, Burdur, Edirne, Erzurum, Bolu, Konya, Bilecik, Akşehir, Erzurum, Sinop'da kongreler bitmiş ve diğer taraflarda harekete devam etmektedir. Kongreler bu ay içinde her tarafta bitmiş olacaktır.

İktisat vekâleti baş müfettişi

İktisat vekâleti teftiş heyeti reisi ve Türkofis başkanı vekilî bay Hüsnü Yaman bugün şehrimize gelecektir. Hüsnü Yaman Türkofiste tetkiklerde bulunacak, yeni ticaret nteşelerinin şehrimizdeki ihracatçıları yaptıkları temaslara hakkında ofis müdüründen izahat olacaktır.

Boğazlar mukavelesi

Cenevre 13 (Akşam) — Milletler Cemiyeti umumî kâtipliği, Montröde imzalanan ve meriyete giren Boğazlar mukavelesini kaydetmiştir.

Soy adları

**Aile efradını yazdırma-
yanlar ceza verecekler mi?**

Ankara 13 (Telefonla) — Soy adlarının nüfus kütüklerine tescil işi memleketin her tarafında bitmiş sayılabilir. Yalnız tescil esnasında bir çok kimselerin verdikleri beyannamelerde aileleri efradının isimlerini zikrelemedikleri görülmüştür.

Bu gibilere soy adlarını tescil ettirmemiş nazarile baktırra kanunun tayin ettiği cezaları vermeleri icap edeceğinden mesele Dahiliye vekâletince tedkik edilmektedir.

Bunların tescil edilmiş sayılarak cezalandırılmaları cihetine gidilmemesi çok muhtemeldir.

Şark demiryolları hükümeti geçiyor

Ankara 12 — Hükümetle Şark demiryolları arasındaki müzakereler bitmiş, anlaşma olmuştur. İşletme imtiyazı altı milyon lira mukabilinde satın alınmaktadır. Sene başına kadar hat hükümetin eline geçecektir.

İrlanda, İngiltereden ayrılıyor

Londra 13 (Akşam) — İrlanda hükümeti İrlanda parlamentosuna bir lâyihâ vermiştir. Lâyihâ kralın İrlandanın dahillî işlerine karışmasının men'ine dairdir. Lâyihâ mucibince kralın tayin ettiği umumî valilik kalıyor. Şimdilik Meclis reisi kanunla-ri imzalıyacaktır.

İç Erenköy civarında Hüsnüye nasıl öldürüldü?

Cinayeti Hüsnüyenin kocası işlemiştir sebebi de Hüsnüyenin kendisine para vermemesidir

İç Erenköy civarında Bakkal köyünde Hüsnüye adındaki kadının boynundan ve başından yaralanarak öldürülmesi etrafında sabit tahkikatı ikmal edilmiş ve cinayetin faili olarak yakalanan kocası Seyfeddin tevki edilmiştir.

Pollis ilinci şube müdürlüğünün yaptığı tahkikata nazaran cinayet şöyle işlenmiştir:

Hüsnüyenin kocası Seyfeddin vakı gecesi Maltepede kıştadan çıkarak saat on bir buçuk aralarında Bakkal köyündeki evine gitmiş, sokak kapısını çalmıştır. Kapı açılmayınca Seyfeddin arka taraftaki ahır kapısına gitmiş ve kapıyı iterek arkasındaki dayığı düşürüp açmıştır.

Seyfeddin buradan girip esasen tek katlı olan evin yatak odasına girmiş, geçerken Hüsnüye de yatağından kalkmış ve mutfağa gitmiştir.

HÜSNÜYE PARA VERMEYİNCE.

Kadın mutfaktan çıkarken kocası Seyfeddinle karşılaşmıştır. Seyfeddin mutfak kapısının önünde karşıla konuşmağa başlamış ve:

— Bana para lazım. Şimdi beş lira ver, tekrar kışlaya döneceğim.

Demişti. Hüsnüye parayı vermediğini söyleyerek:

— Bende para ne anıyor? Bunu sen de bildiğin halde benden ne parayı istiyorsun?

Cevabını vermiştir.

Seyfeddin karısının bu tene cevabından birdenbire fena halde hiddetlenmiş ve mutfak kapısının önünde ağır kavgasına tutuşmuşlardır. O sırada evlâtlık olarak ötedenberi yanlarında bulunan Fatma adındaki kız gürültüyü duyup uyanmış, yatak odasının kapı aralığında Hüsnüye ile kocasının kavgalarını seyretmiş ve başlamıştır.

KASATURA İLE HÜCUM

Karı koca arasındaki ağır kavgası büyümüş ve Seyfeddin bir aralık belinden kasaturasını çekerek önünde duran Hüsnüyenin kafasına saplamıştır. Kadın sendeliyerek ve bağırarak yere yuvarlanırken Seyfeddin kasaturayı bu defa da Hüsnüyenin çenesine saplamıştır. Kafası delinen ve çenesi dağılan Hüsnüye olduğu yere düşüp ölmüştür.

O aralık oda kapısında küçük Fatmayı gören Seyfeddin bu defa da onu yakalamış ve:

— Gördüklerini kimseye söyleyen seni de böyle keser, öldürürüm. Bana polisler sorarlarsa, Süleyman ve Bekir adlarında iki kişi eve geldiler ve Hüsnüye'yi onlar öldürdüler, diyeceksin, yoksa bir gece seni de öldürürüm.

Diye tehdit etmiştir.

CINAYETTEN SONRA

Bundan sonra Seyfeddin evin sokak kapısından çıkarak tekrar kışlaya gitmiş ve orada sahur yemeğine (Devamı 4 üncü sahifede)

ŞEHİR HABERLERİ

Gümrük memurları

Hiç bir memur açıkta kalmıyacak

Gümrükler umum müdürü B. Mahmud Nedim dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bay Mahmud Nedim toplu bir halde Çinli rühtün hanına nakli dolayısıyla gümrüklerin yeni alacağı şekli etrafında tetkikat yapmaktadır. Gümrüklerin nakille ilgili edilen şube müdürlükleri ve bazı servislere den açıkta kalmamak olan memurların bir kısmı Anadolu'ya tayin edilmekle beraber mühim bir kısmı da İstanbul gümrük teşkilâtına yerleştirilerek bütün servislere takviye edilecektir. Bu suretle hiç bir memur da açıkta kalmamış olacaktır.

Gümrükler umum müdürü dün Sirkeci gümrüğünde bu işlerle meşgul olmuş ve alâkadariyle temaslarda bulunarak şimdiki kadar yapılan işler etrafında bazı izahat almıştır. Gümrüklerin Çinli rühtün hanına nakliden sonra istihafat işlerine de yeni bir cephe verilecektir. İstanbul gümrüklerinde yapılan bütün yenilikler uzun zaman tedkik edilecek ve bunların faydaları diğer gümrüklerde de tatbik olunacaktır. İstanbul gümrüğü modern bir şekli aldıktan ve güzel bir nümune gümrüğü haline geldikten sonra diğer gümrüklerimizin de peyderpey buna göre istihafat edilecektir.

Maslak kazası

Mahke metemyizin nakiz kararına uydu

Bundan bir yıl evvel kışkı Alâeddin geceleyin kendi otomobilinde Maslak caddesinden geçerken orada dolan Hasan Hüseyin adında bir jandarmaya çarparak yaralayıp ölümüne sebebiyet vermiştir.

Asliye üçüncü ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Alâeddinin bir sene hapsine karar verilmiştir. Fakat bu defa temyiz mahkemesi bu kararı bozmuştur.

Dün üçüncü ceza mahkemesinde Alâeddinin yeniden muhakemesine başlanmıştır. Mahkeme, temyiz bozma kararına uymuş ve evvelce dinlenmeyen bir kaç şahidin çağırılması için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Tıp fakültesi kütüphanesinde yangın

Dün sabah Beyazıda Üniversite tıp fakültesi binasından yangın çıkmışsa da derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür. Yangının duvar kenarından geçen kalorifer borularının kumması neticesinde zühur ettiği anlaşılmıştır.

İnhisarlar vekilli geliyor

Gümrük ve inhisarlar vekilli bay Ali Rana bugün Ankaradan şehrimize gelecektir. İnhisarlar vekilli bayramı şehrimizde geçirdikten sonra tekrar Ankaraya dönecektir.

Ticaret ve borçlar

kanununda tadilat

Piyasada tetkiklere devam ediliyor

Ticaret ve borçlar kanununda yapılacak tadilat için teşkil edilen komisyonlar üç cepheden piyasada tetkiklere devam ediyorlar. Komisyonlar bu ayın yirmi sekizinci günü saat beşte ticaret odasında fevkalâde olarak toplanacaklar. O zamana kadar yaptıkları tetkikat etrafında konuşacaklardır.

Tetkikatın kıfayeti hakkında bir karar verildikten sonra rapor hazırlanmasına başlanacaktır.

İki kaçakçı yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı memurları iki kaçakçı arkadaşını edirli meşhurd halinde yakalamıştır. Fakile Yaşar adlı bu iki arkadaş bir sandalla limandaki ecnebi gemilerden pirinç boru taşımağa başlamışlar, fakat köprüyü geçtikten sonra Haliçte yakalanmışlardır. Bir sandal dolusu boru musadere edilmiş ve suçlular hakkında tahkikata başlanmıştır.

Gayri meşru rekabet

Ticaret Odası konferanslar tertip edecek

Şehrimizde gayri meşru rekabetle esareti şekilde mücadele karar verilmiştir. Bu münasebetle muhtelif yerlerde faydalı konferanslar verilecektir. Ticaret Odası Avrupa'da halka ve tacirlere verilen konferanslar da tutulan zabıtlardan bazılarını şehrimize getirmiştir. Bunlar Türkçeye çevrilip tetkik edilecek ve icabeden şekilde tadil olunduktan sonra konferanslara başlanacaktır.

Bunun için ticaret Odası meclisi salonundan ve bilhassa Halkevlerinden istifade edilecektir. Konferans günleri ayrıca tesbit ve ilan olunacaktır.

Kuru ve yaş meyvacılar idare heyetinde seçim yapılacaktır

Kabumailar cemiyeti, kuru ve yaş meyvacılar cemiyetine kâibolduktan sonra idare heyeti yeni bir nizamname hazırlamış ve ticaret Odası esnaf şubesi müdürlüğüne vermiştir. Esnaf şubesi müdürlüğü bu nizamnamayı tedkik etmekte iken cemiyetin idare heyeti bazı sebeplerden dolayı istifa etmiştir.

Yeni idare heyeti intihabı pek yakında yapılacaktır. Ancak istifa eden heyetin hazırladığı nizamnamenin hükmü kalmadığından yeni seçilecek heyete verilecektir. Heyt lüzum görürse nizamnamede tadilat yapıp tasdik edilmek üzere tekrar esnaf şubesi müdürlüğüne iade edecektir.

Beykozda bir ev yandı

Beykozda Aziz adında birinin evinden dün gece yangın çıkmış ve bir katlı olan ev tamamen yanmıştır. Zabita yangının sebebini tahkik ediyor.

Elektrik malzemesi

Baş müfettiş tahkikat için izahat aldı

Gümrük ve inhisarlar vekâleti tetkik heyeti reisi bay Muammer dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Bay Muammer dün gümrük baş müdürlüğünde meşgul olmuş ve baş müfettişlerle temaslarda bulunmuştur. Bu arada elektrik şirketinin gümrük kaçakçılığı etrafında müfettiş Abdürrahimden bazı izahat almıştır.

Gümrük muafiyetinden istifade ile Anadolu yakasında kullanmak üzere Avrupa'dan ithal edilen elektrik malzemesinin İstanbul şebekesinde kullanılması suretille yapılan kaçakçılık tahkikati bitmiş ve rapor nafia vekâletine gönderilmiştir. Tahkik heyetinde bulunan gümrük müfettişlerinden bay Abdullah bu kaçakçılık hâdisesinde suçlu görülenler hakkında tetkik heyeti reisine izahatta bulunmuştur. Şimdilik adları gizli tutulan suçlular gümrük tarafından istihafat mahkemesine verilecekleri cihetle heyeti tetkik heyetinin şehrimizdeki tetkiklerine ehemmiyet veriliyor. Bay Muammer pek yakında Ankaraya döndükten sonra suçluların mahkemesine tevdi edilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Gümrük teşkilâtı

İstanbulda yeni teşkilâtın tatbikine başlandı

Bir sene zarfında tatbikine geçilecek olan yeni gümrük teşkilâtı için etrafı tetkikat yapılıyor. Yeni teşkilâtta Mersin ve Trabzon gümrük baş müdürlükleri kaldırılmakta ve bütün memlekette bir İstanbul, diğeri İzmirde olmak üzere iki gümrük baş müdürlüğü bırakılmaktadır. Diğer gümrükler müdürlükle idare olunacaktır. Mevcud bütün gümrük baş müdürlüklerindeki şube müdürlüğü de lağvedilmekte, bazı servislere tevhit olunmaktadır.

İstanbul gümrüklerinde bu hususta şimdiden işe başlanmıştır. Diğer gümrüklerde de peyderpey yeni teşkilâtın tatbikine geçilecektir. Bütün gümrüklerde işlerin bir elden idaresi sistemi kabul edilecektir. Yeni teşkilâtta bir çok memur maaşlarına da sam yapılacak 1700 kuruşluk asıl maaşlar iki bine iblağ olunacaktır. Bilhassa kırtasiyeciliğin mümkün olduğu kadar azaltılmasına çalışılacaktır.

Necip Asım için

Edebiyat fakültesi talebeleri 45 sene profesörlük etmiş olan merhum Necip Asım için bir anım günü yapmaya karar vermişlerdir. Bu hatırlama merasimi ilk defa olarak pazartesi günü yapılacaktır, bütün talebe ve merhum taniyanlar hazır bulunacaktır.

Profesör bay Rağıp Bulut toplantıda merhumun eserlerinden ve hayatından bahsedecektir.

İSTANBUL HAYATI

Kapalı çarşıda bayram alışverişi

Kapalıçarşının Beyazıda çıkan karpaz artı kovanını andırıyor. Çarşıda, mantolu, kucakları kundaklı, koltukları bohçalı kadınlar, on parmaklarına bir paket asılmış, cepleri koyunları tikim tikim dolu erkekler, ırlı ufaklı, kız, erkek çocukları giriyorlar, çıkıyorlar, yana dönüp para sayıyorlar hesap yapıyorlar, biri birinin aldıkları mallara fiyat biçiyorlar. Eşikten ağızdan atan içeride kaynaşan insan dalgasına karışıyorlar. Belli bir istikamette bir adım bile atmanın imkânı yok. Karşından gelenin önünden çekileyim derken yandan çarpan şiddetli onus darbesi insanı olduğu yerde topak gibi çeviriyor. Akkadan bir çığlık kopuyor:

— Eyyy, kırıldı. Ayağım kırıldı. Vallahi tam da nasırının üstüne bastı. Hay gözü kör olma terbiyesiz hay. İnsan biraz önüne bakar. Şimdi oruç ağızla günaha gireceğim.

Sağdan, soldan kunduracı, tohafiyeci mağazalarının çıkartkanları cemekânları şır, şır vurarak bağırıyorlar:..

— Haydi bayanlar, baylar. Bu malları bayram için getirdik, ucuz satıyoruz. İki gün sonra dünyayı altüst edecek bulamazsınız.

— Haydi bakalım. Mekanralar dantelalar, düğmeler, ipikler, ipekler, firketeler, kurdelalar...

Omuzlarından örtüğü yün atkayı çenesinin altından içinelemiş bir kadın sakız dükkanının önünde hesap görüyor:

— Yüz paralık Emineye, yüz paralık Nadiye'ye, yüz paralık da Ayye'ye, etti mi yedi buçuk? Haaha. Şimdi elliparalık da komşunun kızlarına ver, ikisi de yetim. Bayramda sevinirler bari.

Çatık kağıt bir adam basmacı dükkanının kapısından sesleniyor.

— Hey, bana bak dükkanı. Geçen gün bizzat buralarda bir yerden kurmuş bir basma almışlar. Sendemi alırlar acaba?

Kolları sıvalı delikanlı gülererek adamı dükkana çağırıyor.

— İleriye yelinsiz bayım. Sizinkiler er zaman biseden alıp veriş yapıyorlar. Basmayı da biseden aldılar. Başka ne emrediyorsunuz?

Adam suratını bışbütünü ekşitiyor, koltuğundan bir paket çıkararak hitdetle içeriye giriyor.

— Ulan, bu ortan delik basmayı kadınlarla yitirmeye utanamadınız mı? Siz nasıl dükkanınızın, el âlemi abdal mı sayıyorsunuz? Al şu başında parçalanmış basmanı da ver paraları geriye bakalım.

Dükkanı açarak geriye çekiliyor.

— Aman paşam. Yanlış olacak. Biz böyle basma satmadık. Sizin bayanları tanımıyoruz.

Ta üst baştan bir dedikodu ağızdan ağıza yayılıyor.

— Güllüyorlar.

— Ulan geliyorlar, kaçan a enayit. Ortalık birbirini karışıyor. İğne düğme satan iportacı yandaki muhabbet dükkanına kaçıyor, simitçi kocaman tablasını müsterilerin kafalarına çarparak manifesturacı dükkanının kapısından içeriye surluyor.

(Devamı 4 üncü sahifede)

C. R.

Daimî fotoğraf müsabakamız

Amatörlere mahsus daimî fotoğraf müsabakamızın bu haftaki seçimi (Üçer liralık kitap) hediye edilmiş kazananlar: 1 — İstanbul, Ketenciler numara 19 N. Özyel, 2 — Ankara Cumhurbaşkanı'nın ofisinde Nuri İsmail, 3 — Ankara Ziraat Bankası bünyesinde A. Necmeddin, 4 — Ankara Millî Müdafaa vekilli bey muhabbe ve Ali Salt Güneş

Istanbul hayatı

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

İki kadın bağıra bağıra önderinden kaçan çorapçının peşinden koşuyorlar.

— Yetişin ey ehali. Herif paraları cayır cayır aldı da kım çoraplarını vermeden kaçıyor.

Meğer bu kadar paniğin sebebi karıdan gelen iki belediye polisi imiş. İşte kapalıçarşıda bir bayram alış veriş. C. R.

İç Erenköy cinayeti

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

yetimmiştir. Yolda giderken Seyfeddin çaylılara sürmek suretile kasatürasını temislemiş ve kışlaya gider gitmez bu kasaturayı yatağının altına saklamıştır. Bülahare tahkikat yapılırken kasatura yatak altında bulunmuş, üzerinde hâlâ kan izleri bulunduğu görülmüştür.

Seyfeddin karısını öldürdükten sonra odada bir çukun içinde karısının sakladığı paraları çıkarak içinden beş lira almıştır.

KATİL İTİRAFLARDA BULUNDU

Bu defa yakalandığı saman zabıta-ya verdiği ifadede bu beş lira ile er-tesi gün cinayet kendisine söylendiği zaman bir araba kiralayıp köye geldiğini söylemiştir.

Gene bu ifadesinde hadiseyi yukarıda yazdığımız şekilde anlatarak para yüzünden karısıyla kavga ettiklerini, kendisi fena halde hiddetlendiğinden kasaturayı çektiikten sonra ne yaptığını bilmediğini anlatmıştır.

Hadise bu suretle tesbit edildikten sonra Seyfeddin Üsküdar müddelazumluğuna verilmiş ve sulh ceza mahkemesi kararla tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Praglı talebe (Gençlik ve Şeytan)

Sakarya sineması direktörlüğü önümüzdeki pazartesi matine ve suvaresi baslatı gayri safiyesinin % 25'ini Adana seyahat zedelerinin yardımına tahsis ettiğini bildirerek cemiyetimizin bu hayır işine tavassut ve delâletini rica etmiştir.

Sinema direktörlüğüne felâketzede vatandaşlarımız namına teşekkür ederken sayın halkımıza da bu sinemaya gitmekle hem çok zengin bir film olan Gençlik ve Şeytan Praglı talebe ve ilâveten Miki Fars ile son dünya havadislerini göreceğ ve hem de acıklı vatanlılara yardım etmiş olacaklarını hatırlatırız.

Kızılay cemiyeti
Eminönü Kazası

Yurttaş!

Bankada Türk paran mı var? Korkma çünkü Türk parası en sağlam paradır.

ULUSAL EKONOMİ ve
ARTTIRMA KURUMU

T S İ N
A E M A S I
N **MEYERLING FACIASI**
DANIELLE DARRIEUX
ŞIRLEY ve
GANGSTERLER

Istanbul belediyesi ilânları

Beşiktaşta pazartesi günü kurulan pazarın cumartesi gününe çevrildiği ve Feriköyündeki pazarın eskisi gibi pazartesi kurulacağı ilân olunur. (B.) (3603)

C. H. P. Bandırma İlçeyönkurul Başkanlığından :

Bandırma mefsub Türk ocağından Halk partisine intikal eden Bandırmanın Şehid Süleyman caddesinde kâin kârgir iki katlı mağaza satılığa çıkarılmıştır. İhalesi 8/1/937 cuma günü saat 16 da Bandırma Halk partisi kurağında yapılacaktır. Satın almak isteyenlerin şartları öğrenmek üzere Bandırma Halk partisine baş vurmaları. (3594)

Istanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

1 — Diş tababeti mektebindeki açık asistanlıklara ve
2 — Tıp fakültesindeki Laborant namzetliklerine istekli olanların şartları öğrenmek üzere Tıp fakültesi dekanlığına müracaatları. (3595)

BUGÜN MELEK
Sinemasında

Seanslar: ROSE MARIE saat 11-2,30 ve 6,10 ve 9,35 de. KİEPURA saat 1 - 4,35 ve 8 de. Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Adana felâketzedelerine yardım

Adana seyahatzedelerine yardım olarak 9/12/936 tarihinden bugüne kadar Kızılay İstanbul müessesiliği veznesine vuku bulan teberruatın müfredatı:

	Lira Kr.
Istanbul belediyesi inar şubesi memurları tarafından	23. —
Evliya Zade bay Nureddin Erşenden	25. —
Attar başı oğlu bay Mehmedden	200. —
Ankaralı bay Ziya ve eşi bayan Faikaden	1000. —
Bay Osman tarafından	10. —
Istanbul Celepler birliğinden	500. —
Istanbul topçu ve nakliye okulu 1 ve 2 inci sınıf subayları tarafından	330. —
Yekûn	2088. —

HÜSEYİN CAHİD

Fikir Hareketleri

164 cü sayı çıktı

12-Kânunuevvel 1936 - Cumartesi içindekiler:

Atina demokrasisinde siyasi ideal (A. Croiset) — Güzide zümre mi, halk kütlesi mi (Jules Dest rée) — Meşrutiyet hatıraları (Hüseyin Cahid Yalçın) — Tarihte ve zamanımızda Ahimier ve hukukçular (Francesco Nitti) — Fransada klâsiklik (E. Robert Curtius) Ekonomiye dair konuşmalar (Alain) — Matbuat hayatı: Yeni Türk edebiyatı (Hüseyin Cahid Yalçın) Filozoflar (Hayat ve mezhepler) (Vili Durant) — Türk mektupları (Kanuni Sultan Süleyman zamanına aid bir frenk sefaretnamesi) Ogier Ghiselin de Busbecq — Académie'ye dair — İstiklâl'e dair — Muvaffakiyete dair.

Fiyeti her yerde 80 kuruş
6 cı cild de hazırlanmıştır. Her cildde 26 nüsha vardır. Bir cilt Beş liradır.

Müracaat mahalli:
Akşam Matbaası Müdürlüğü.

Bugün İPEK sinemasında Büyük bir aşk - Heyecan ve dehşet filmi CASUSLAR KARŞI KARŞIYA

Fransızca sözlü büyük M. G. M. Filmi
Ayrıca: Büyük Millet Meclisinin açılma töreni ve ULU ÖNDER'in irad buyurdıkları nutuk
Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Bütün Güzelleri Severim
Jean Kiepura

Bugün MILLÎ SINEMADA

2 Büyük program birden

Genç ve ihtiyarların küçük sevgilisi
SHIRLEY TEMPLE
Güldüren Gözler

BORIS KARLOF'un son temsili
KARA ODANIN ESRARI

Bu film sinemanın vücuda getirdiği bütün eserlere feaktır.

Bayramda
2 Türkçe film birden
MEÇHUL ASKER
KAN KARDEŞLERİ
LOREL - HARDY

Bugüne kadar yapılan Türkçe sözlü filmlerin en güzeli Y A R I N akşam başlayarak bütün Bayram haftası

İPEK sinemasında ÇÖLDE BİR TÜRK GENÇİ

Sıcak ve yakıcı Diyarlarda geçen ateşli bir aşk ve macera filmi

Türkçe sözlü ve Türk musiki. Musiki kısmını hazırlayan ve söyleyenleri:

MÜNİR NURETTİN - EFTALYA SADI - ÜSTAD NEYZEN TEVFIK - MESUD CEMİL
MAHMURE ŞENSES - BESTEKÂR SELÂHADDİN - KEMANİ SADI

Casino De Paris

Fransızca AL JOLSON - RUBY KEELER - TÜRK sinemasında
İlâveten: Türk Donanmasının Yunanistanı ziyareti ve Ekler dünya haberleri. Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

İşte Bahriyeliler

(Fransızca) JAMES CAGNEY — Bu kadar büyük Bahriye filmi yapılmamıştır.

Yarın akşam **TÜRK Sinemasında**

Bugün SAKARYA sinemasında

Görülecek bir film; İbretle alınacak bir ders!

ŞEYTAN ve GENÇLİK

(Praglı talebe)

ADOLF WOHLBRUCK ve DOROTHEA WIECK
tarafından oynanmış emsalsiz bir şaheser.

ADANA FELÂKETZEDELERİ MENFAATINE

Yarınki hasılatımızın yüzde 25'ini Adana Felâketzedelerine yardım emelle Kızılay Cemiyeti emrine tahsis edilecektir.

ARSLAN ADAM - EMSALSİZ ATLET

BUSTER GRABE

En son muvaffakiyeti ve 1001 meraklı vakalarla dolu olan

BAY TEKİN MEÇHUL DUNYALARDA

(Flash Gordon)

Filminde tarihten evvel yaşamış hayvanlar, köpek balıkları, vahş hayvanlarla atlayıp sıçramakda ve mücadele etmektedir.

Bu film bu hafta **SÜMER Sinemasında**

Tekmill bir defada gösterilecektir.

Bugün matine saat 11 de başlar.

Bugün: Gedikpaşa - Çarşıkapıda

AZAK sinemasında

Bu senenin en güzel opereti

GRACE MOORE'un en büyük muvaffakiyeti

MARGARİTA

Ayrıca ilâve olarak

CINAYET YOLU ve renkli MIKEY MAUS

Bugün gündüz ve akşam TURAN tiyatrosunda

Naşid, Halide,
Fahri birleşti
Okuyucu BÜRHAN
ve saz heyeti.
Gündüz 2 oyun Çöküş
3 perde. Kırık Muha-
faza 1 perde. Mihrac-
enin Gözdesi komedi 4 perde

Kızılay Cemiyeti Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı dıran
kısımlı bugün saat
15,30 da akşam
saat 20,30 da
BÜYÜK HALA
Fransız tiyatrosu
operet kısmı gün-
düz saat 15,30 da
akşam 8. 20,30 da
LEYLA ve MECNUN

Taksim Maksim Varyete tiyatrosunda

ZOZO DALMAS ve
TOMAKOSLA
Matine 16 de
akşam 21 de
ENAYİLER
Bayramda hergün
matine ve suvareler-
de değişik operetler

DANIELLE DARRIEUX
ALBERT PREJEAN
LUCIEN BARROUX

Gayet Parisli

TATLI BELÂ

Musikili komedisinde

Sancakta vaziyet

Taşnak ermenileri tamamen silâhlandırıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
ve havallı ile Bayır, Bucak, Hazine mahiyetlerinin istiklale kavuşması için çalışmaktadır.

Cemiyetin merkezi İstanbul'dadır. Ayrıca Mersin, Killa, İslahiye ve Dört-yolda birer şubesi olacaktır.

Dün, yeni siyasi birliğin idare heyeti intihabı yapılmış ve reisliğe bey İhsan, Azalıklara da bay Salim Ahmed, Baha, Zihni, Hüskü, Şekip ve Faik seçilmişlerdir.

HEYECANLI BİR NUTUK

Seçimi müteakip idare heyeti tarafından Salim ateşli bir söylev vermiş ve ezimle demiştir ki:

— Çok nazik bir vazife almış bulunuyorum. El birliğine çalışmamız lâzımdır. Gaye idare heyetinin kararlarını tasvip etmek üzere seneden seneye kongre yapmak değildir. Vazifemizi her ay cemiyet ağırlığını verip yardımı bu kadar zannetmek hiç değil. Ben ördüğün geliyorum. Antakya ve İskenderiyye atıştı, cesur, yılmaz bir gençlik yaşıyor ve istiklal için bağırıyor. Bu büyük ve haklı isteğin tahakkuku için hep beraber çalışacağız.

Şiddetle alkışlanan bu sözlerden sonra Atatürk ve İsmet İnönüden tazim telgrafları çekilmesine karar verilmiş ve kongre dağılmıştır.

Yeni birliğin teşekkülü hakkında kongreden sonra Azadan Antakya ve İskenderiyye gidip gelen Ahmed Selimle görüştük. Ahmed Salim çok heyecanlı görünüyordu.

— Yolculukta çektiğim sıkıntıyı daha evvel rüyada görseydim, hayra yormazdım.

Diye söze başladı ve anlattı:

— Oraya gidebilmek için size şimdi anlatamıyacağım müşküllere uğradım. Güç hal ile ayak bastıktan sonra da çok samimi hararetle karışıldım. Davalarının tahakkuku için her şeye muktedir olduklarını bütün hareketlerle anlatan gençler, beni el üstünde tutuyorlardı ve nihayet hudud harici edilmekten de onların sayesinde kurtuldum. Uzun müddet kendilerile konuştum, dinledim, anlattım ve bugün kongrede olduğundan daha heyecanlı orada da bağırardım. Her halde o gençliğin o iman ve inancı en kısa zamanda istediğine kavuşacaktır.

SANCAKTA VAZİYET

Halep 12 (Hususi muhabirimizden) — Sancakta namzedliğini koyan ve çok kuvvetli olduğu halde Vataniler tarafından alınan tertibat yüzünden intihapta ekalliyette kalan Kürt beylerinden Reşit ağaya mandater devlet otoriteleri tarafından yeniden mebus olması teklif edilmiştir. Reşit ağa bu teklife red cevabı vermiştir.

Reşit ağaya vukubulan bu müracaat Suriye mukadderatı ile alakadar olanları endişelendiren iki hadiseden ileri gelmiştir. Reşit ağanın mebus seçilmemesi yüzünden Kürtlerle Vatanilerin arası adamakıllı açılmıştır. Hatta Kürt dağında Araplarla Kürtler arasında bir takım hadiseler de cereyan etmiştir.

Suriye intihabatında Kürtler namına kendileri tarafından gösterilecek bir namzedin Vataniler tarafından kabul edilmemesi Kürt beyleriyle Vatanilerin arasının açılmasına ve iş birliği etmemelerine sebep olmuştur.

KÜRT DAĞINDA HAREKET KİMİLDİYOR

Reşit ağanın intihabta kazanmaması için fiilen çalışan Mendup idi. Maksadı da idaresindeki kütleri dağıtmak ve birbirine karşı düşman haline sokmak ve bu suretle mandater devlet memurlarına otorite kazandırmaktı. Bu vaziyet bir taraftan da Vatanilerin ihtiraslarını tatmin ediyordu. Suriye meclisinde yalnız kendilerinin seçtikleri mebuslarla Mendubun namzedleri bulunacaktır. Böylelikle Kürtlere karşı Taşnak Ermenilerini silâhlandırmak âdeti günün meselesi olmuştur.

Halbuki bugün Kürt dağında ka-

muldamağa başlayan hareket gerek Mendup ve gerekse Vataniler düşündürme başlamıştır. Çünkü yekiden vukubulacak bir hareket mandater devlet memurlarının idare kabiliyeti hakkında verilen fena notaları kuvvetlendirecektir.

Reşit ağaya yapılan müracaat hem bu hareketin zuhuruna mâni olmak hem de Suriye vahdeti için eleman tedarik etmek gayesini takip ediyordu. Reşit ağanın teklifi kabul etmemesi Mendupluk mahafilinde iyi bir tesir bırakmamıştır.

Diğer taraftan Mendup olsun, Vataniler olsun yeni bir tez müdafaa etmektedirler. Bu da yer, yer doluşarak Suriye vahdeti namına imza toplamaktır.

TAŞNAK ERMENİLERİ SİLÂHLANDIRILIYOR

Lâzkiye 12 (Hususi muhabirimizden) — Sancakta Taşnak Ermenilerinin silâhlandırılması işi günden güne kuvvetlendirilmektedir. Yeni Sancak mebuslarından Mosef Dor Kalosyanın emri altında bulunan Ermeniler tamamen silâhlandırılmıştır.

ABDÜLGANI TÜRKMEN İHTİLÂTTAN MENEDİLİYOR

Hama 12 (Hususi muhabirimizden) — Antakya halk hareketleri ileri Abdülgani Türkmenin kapısına, 5 kânunuevvelden beri sürgülü nöbetçiler ikame edilmiştir. Abdülgani Türkmen ihtilâttan memnu bulunmaktadır.

TÜRKLER ÇIRILÇIPLAK DOLAŞTIRILIYOR

Lâzkiye 12 (Hususi muhabirimizden) — Antakya'da 1 kânunuevvelden beri tatbik edilen örfi idare şiddetle devam etmektedir. Yalnız Sancaktaki unsurların arasını açmak için şehrin Alevi mahalleleri tamamen serbest hayata kavuşturulmuştur. Fakat Aleviler Türklere gösterilen zulümlerden çok müteessirdirler.

Türk mahallelerinde en ufak çaka ve bıçak bulunan kimseler derhal kışlalara sevk ediliyorlar. Bunlar özgük havada çirilçıplak dolaştırılıyor ve sonra da sözde serbest bırakılıyorlar.

Sokaklarda yapılan bu tazyikler kâfi gelmiyormuş gibi Türk mahallelerinde evleri aramak ve bu bahane ile soygunculuk yapmak, sokak aralarında sebepsiz yere adam çevirmek hareketleri de durmamıştır.

Antakya'da sokkağa çıkmak mecburiyetinde bulunanların sık sık üstleri aranmakta, ancak bir sokaktan diğer sokaka geçmelerine müsaade edilmektedir.

MÜNEVVER TÜRKLER MÜŞKÜL VAZİYETTE

Lâzkiye 12 (Hususi muhabirimizden) — Sancakta umumiyet itibarıyla dehşet hâli hüküm sürmektedir. Münevver Türkler yakalanmak için gizleniyorlar. Gizlenemeyenler de derhal yakalanıyorlar.

ŞAPKA GİYENLERLE MÜCADELE

Hama 12 (Hususi muhabirimizden) — Şapka ile mücadele Halepte de mandater devlet memurları tarafından himaye görülmektedir. Şapka giyenler Halebe goldikleri zaman işlerini takip edebilmeleri için şapkalarını çıkarmağa icbar ediliyorlar.

MEMDUH ŞAKİRİ NEDEN HUDUT HARİCİ EİLDİ?

Adana 12 (Hususi muhabirimizden) — İskenderiyye Standard Oil gaz kumpanyasının veznedarı Memduh Şakirinin, ayın 8 inde anlaşılmayan bir sebepten dolayı hudut harici edildiği malûumdur. Hâlen Adana'da bulunan bu zat neden dolayı hudut harici edildiğini bilmemektedir. Memduh Şakiri hudut harici edilirken karısı ile çocuğunun kendisi ile beraber gitmesine müsaade edilmemiş, karısı ve çocuğu İskenderiyye'de bırakılmıştır.

Bektaşî âyini

İki suçlu yüzer lira kefaletle serbest bırakıldılar

Eyüpte Nihadın evinde Bektaşî âyini yapmaktan suçlu Mustafa Turabi ve Nihadın muhakemelerine dün birinci ceza mahkemesinde bakılmıştır. Dün suçlular müdafaalarını yapacaklardı. Fakat avukatları gelmediği için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır. Bundan sonra suçlular kefaletle serbest bırakılmalarını istemişlerdir.

Mahkeme bu isteği de kabul ederek iki suçlunun yüzer lira kefaletle serbest bırakılmalarına karar vermiş ve ikisi de serbest bırakılmışlardır.

Cinayet değil kaza

Terzi Kâzımın kazaen vurulduğu anlaşıldı

Evvelki gün iki kişinin Kâzım adındaki yaralıyı Cerrahpaşa hastanesine götürüp bıraktıktan sonra ortadan kayboldukları ve Kâzımın da hastanede öldüğünü yazmıştık.

Bu vaka etrafında zabıta ve adliye tarafından yapılan tahkikat neticesinde Kâzımın Balat elvarında terzilik yaptığı, son zamanlarda gözleri bozulduğu için çalışmadığı ve evvelki gün de evde tabancasını temizliyerek muayene ederken silâh olinde patlayıp göğsünden vurulduğu anlaşılmıştır. Kâzımın ölümünde kimsenin niâkası olmadığı anlaşıldığından cesedin gömülmesine ruhsat verilmiştir.

SİYASİ İCMAL

Tavassut teşebbüsü

Fransa ile İngiltere tarafından İspanyadaki dahili harbe nihayet vermek için devletlerin birlikte tavassut bulundukları hakkında yapılan teklifi ilk defa Sovyetler birliği kabul etti. Lâkin teklifin esas tavassut ise de alâkadar devletlerin her suretle İspanya işlerine müdahale etmiyerek tasir yapmalarını elzem bir şart koymuştur. Sovyetler cevabında diğer devletlerin de yardım ve müdahaleden sakınmaları şartla İngiliz - Fransız teklifini kabul ettiklerini bildirmişlerdir.

Faşist devletler yani Almanya ve İtalya ve Portekiz bu yeni teklife karşı henüz vaziyet almamışlardır. Fakat bu teklife bir derece benzeyen diğer bir teşebbüs karıştırdıkları taur ve hareket yeni ve ayrı bir şey olan Fransız - İngiliz teklifine de pek yavaşmayacaklarını ihlas etmektedir.

Londradaki beynelmül bitaraflik komisyonda İspanya işlerine devletlerin müferrid olarak doğrudan doğruya yahud bilvasita müdahalede bulunmalarının men'i için tedabir alınması ve gönüllülerin İspanyaya gitmesi menolunması hakkında yapılan teklifleri Alman ve İtalyan muhahasaları yalnız esas itibarıyla tasvip etmişler ve iâkin bunların kabulü için Berlin ve Roma'ya havale edeceklerini bildirmişlerdir. Bu suretle devletlerin müdahalelerini ve gönüllü göndermelerini men edecek tedabirin şimdiden tatbik edilmesine imkân kalmadığı gibi işin sonu ne olacağı da belli bulunmamaktadır.

Bu münasebetle komisyonda Londra'daki Alman ve Sovyet büyük elçileri arasında şiddetli müzakere cereyan etmiştir. Alman elçisi M. Ribbentrop İspanyada harp cephelelerindeki hükümet tarafından 35000 Sovyet Rusyası adamı bulunup gönüllüleri dahil ettirmekte olduklarını iddia etmiştir. Sovyet elçisi M. Molotki ise Alman elçisinin iddiasını reddederek bilâkis mükemmel mücehhez 6000 Almanın general Frankonun saflarında harp ettiklerini söylemiştir.

İspanyadaki dahili harbe nihayet verilmesi ümidi azdır. Çünkü burada toplanan cenebi kuvvetler harbi beslemektedirler. Fransız gazetelerinin resmi menabiden öğrendiklerine göre şimdiden İspanya limanlarına Alman gemileri 25000 ve İtalyan gemileri 60000 asker çıkarmışlardır. Bunun için vaziyet çok gergindir.

Adanada sular çekildi

Yıkılan evlerin altından ölümler çıkarılıyor

Altı nüfus aile enkaz altında kaldı bunlardan yalnız dört yaşında bir çocuk kurtulmuştur

Adana 12 (Hususi muhabirimizden) — Su baskınına uğrayan mntakalarda sular kâmilan çekilmiştir. Fakat bu yerler geçilmiyecek derecede bataklıklıdır.

Mebus Kemal Kuzunun çiftliğinde hizmetçi Ahmedin oturduğu ev yıkılmış ve altı nüfusluk ailesi evin enkazı altında kalmıştır. Yalnız hizmetçi Ahmedin dört yaşındaki oğlu Remal enkaz altından sağ olarak çıkarılmıştır. Ahmedin annesi, karısı, hemşiresi ve iki kardeşi ölmüştür. Cesedleri ancak bugün çıkarılabılmıştır. Ahmed su baskınında evde olmadığından sağ kalmıştır.

Belediye âzasından Vehbinin karşıyakadaki ahırını da su basmış ve ahır-

da bulunan 50 ineğin 49 u boğulmuş bir tanesi sağ kalmıştır.

HAMİYETLİ BİR VATANDAŞ

Fabrikatör Salih su baskınından dolayı 50 bin lira derecesinde zarara uğramıştır. Fakat Salih buna rağmen seylapzedelere yardımında bulunmak üzere 1000 lira teberru etmek suretile takdire lâyık bir eseri hamiyet göstermiştir.

ANKARA KADIN ESİRGEME KURUMUNUN YARDIMI

Ankara 12 (A.A.) — Ankaradaki Kadın Esirgeme kurumu tarafından Adana felâketzedelerine dağıtmak üzere 486 giyim eşyası Adana valiliğine gönderilmiştir.

Tasarruf haftası dün başladı

Dün kız orta mektebinde verilen münasabeden bir sahne

İktisad ve tasarruf haftası dün başlamıştır. Dün sabahattan itibaren ilk mekteplerde muallimler talebeleri topluyarak tasarruf haftasının manasından ve yerli mallarımızdan bahsetmişlerdir.

Akşam hafta münasebetile bir çok mekteplerde temsiller verilmiştir.

Hava müsaid olursa talebeler bugün şehirde bir geçid resmi yapacaklardır.

İngiliz kralı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Gideceği yer meçhul bulunan eski kralın bu gemilerden hangisinde olduğu malûm değildir. Mamafih eski kralın İsviçreye ve yahud Amalfi yakınında kâin Ravellioya gideceği tahmin olunmaktadır.

Eski hükümdarın hareketi pek gizli tutulmuştur.

Portsmouth rıhtımlarında hususi muhafızlar görülmüyordu. Eski kral, oraya perdeleri tamamen kapalı olan bir otomobil içinde gelmiştir.

Portsmouth 12 (A.A.) — Reuter ajansının öğrendiğine göre eski kral Fury torpitosunda bulunuyor ve bu muhrube başka hiç bir gemi refaket etmiyordu.

ESKİ KRALIN VEDA NUTKU

Londra 12 (A.A.) — Kral hanedanı erkânı, evvelki gece Windsor şatosunda ailece bir akşam yemeği yedikten sonra ayrı ayrı Londraya dönmüşlerdir. Valde kraliçe Mary ile prenses, yarı geceden biras sonra Maribourg Houseda dönmüşlerdir. Yeni kral, Windsoru sabahın üçünde terk etmiştir.

Dün akşam İngiliz radyosu eski kralı «İhtisat prensi Edward» diye yad etmiş ise de iyi malûmat almakta olan mahallî, eski krala henüz hiç bir ünvan verilmemiş olduğunu ve şimdiki halde kendisine mister David Windsor demek leabedeceğini beyan etmektedirler.

Eski kral, dün akşam hitabesini ağır ağır fakat çok açık bir surette telâffuz ederek irad etmiştir. Sesinde kendisinin heyecan içinde olduğunu gösteren bir boğultu vardı. Kendisi ara sıra hitabesini kesmek mecburiyetinde kalmış ve dinleyenler heyecanına hâkim olmak için sarfetmiş olduğu gayretin farkına var-

Romanya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

M. Antonesko Romanya, Fransa, Küçük İttifak ve Lehistanla bağlanımdan bahsettikten sonra Balkan antantına temas etmiş ve demiştir ki:

— «Dış siyasetimizin esaslı unsurlarından birini teşkil eden bu teşekkül, Avrupanın bu kısımdaki emniyeti mesut bir surette tamamlamaktadır.

Balkan antantı müfit bir teşekkül olduğunu isbat etmiştir. Bu mükemmel sulh âletini kuvvetlendirmek için her fırsattan istifade edeceğiz.

M. Antonesko, şubatta Atınada toplanacak olan Balkan antantı daimi konseyi içtimama iştirak edeceğini ve bu vesile ile de Ankarayı ziyaret edeceğini söylemiş, Balkan antantının ekonomik sahadaki faaliyetini de ehemmiyetle kaydetmiştir.

Müteakiben M. Antonesko, Rummen - İngiliz münasebetlerinin iyi olduğunu, İtalya ile çok sık dostluk ve emniyet münasebetleri kurmak istediğini, Sovyetlerle münasebatın iyi dostluk ve iyi komşuluk esası üzerine inkişaf etmekte olduğunu, Alman - Rummen münasebetlerinin de istikbalde çok iyi bir surette inkişaf edebileceğini söylemiştir.

M. Antonesko, Fransa hariciye nazırım daveti üzerine pazartesi günü Paris'e hareket edecektir.

maşlardır.

GAZETELERİN HAZİN VE MÜESSİR VEDALARI

Londra 12 (A.A.) — Bu sabahki gazetelerin kâffesi eski krala hazin ve müessir vedalardan bulunmaktadır.

Gazeteler, dün akşam Windsor şatosundan radyo ile söylenmiş olan nutkun dünyada şimdiki kadar dinleyicisi en çok olan nutuk olduğunu yazmaktadırlar.

MEMLEKET HABERLERİ

Bahçeler ortasında şirin
bir kaza merkeziOsmaniye, tekrar vilâyet merkezi
haline ifrağ edilmelidir

Osmaniyeden bir görüntü

Cebelibereket (Akşam) — Osmaniye, portakal, limon, mandalina ve meyva bahçeleri arasında pek hoş bir kasabadır. Dokuz sene Cebelibereket vilâyetine merkezlik yaptıktan sonra tekrar kaza haline ifrağ olmuştur. Halbuki, hâiz bulunduğu coğrafi mevki itibarıyla vilâyet merkezi olmağa pek müsâid ve lâyıktır. Kaza merkez halinde kaldıkça terakki ve inkişaf mümkün değildir.

Nefis kasabanın nüfusu 7,800'dür. Bu miktar, kendisine tâbi üç nahiye ve kırk iki köyle 24 bine balığ olur. Dağ kısmındaki köyler kıraçtır. Düş kısmı çukur ova vaziyetindedir. Toprakları münbit, iklimi ıstıdır. Portakalcılığa son senelerde ehemmiyet verilmiştir. Bu yıl beş milyon kadar ifrağ edileceği umuluyor. Sebze ve meyvacılık terakki edilebilir.

Pamukçuluk gittikçe inkişaf etmektedir. 936 rekoltesi iki milyon kilodur. Osmaniye pamukları evvelden bezi piyasalarında çok rağbet görür. İkisi, burada ve birisi Toprakale istasyonunda olmak üzere üç Çirçir fabrikası faaliyettedir. Bu fabrikalardan bahçe, Ceyhan gibi Osmaniye yakın pamuk muntakaları da istifade görür.

Osmaniye'nin diğer mühim bir ifrağ maddesi de Amerikan fıstığıdır. Şehre mühim nisbette para getiren bu kıymetli mahsul kuraç arazide yetişmektedir. Dağlardaki milyonlarca deli fıstığın ve Amerikan fıstığı ağacının açılması düşünülmektedir.

Osmaniyede maarif hareketleri pek canlı ve ileridir. Orta mektep müdür-

lüğüne getirilen değerli şair bay Süad Salih, azamî gayret ve mesal sarf ile bu ifranı ocagını iftihara lâyık bir seviyeye vurdurmuştur. Mektep, manevi cep-heden pek muvaffak bir müessesedir. Dokuz senede yüz doksan mesun vermiş olup bu seneki müdâvîm sayısı 150'dir. Son sınıf mevcudu 24'dür.

Gaziantep lisesinden naklen gelen beden terbiyesi öğretmeni bay Kemal Erdem, ıslık teşkilâtını kurmuştur. Orta mektep kütüphanesinin mevcudu (362) dir. Mektebin yegâne ihtiyacı bî-nadır. Mevcud bina hiç bir işe yaramı-yacak kadar eski ve biçimsizdir. Os-maniyelilerin bu muvaffak müesseseye değerle mültenasip bir bina yapmaları âdetâ borçtur. Kaza merkezinde biri tam, ikisi noksan teşkilâtı üç ve yedi köyde köy mektebi vardır. Buralara müdâvîm talebe sayısı (980) dir.

Deve etinden 60 kişi zehirlendi

Gaziantep (Akşam) — Savcılı aşire-tinden Ahmed kâhyaya aid hasta devin kesilerek eti Gorgiğin köyünde sa-tılmış ve altmış kişi zehirlenerek te-davi altına alınmışlardır. Geçen sene de Şiveydin köyünde gene hasta bir devinin etini yiyen bütün köy halkı zehirlenmiş ve dördü de ölmüştü. Vilâyet, bunun önüne geçmek için bazı sıkı emirler vermiştir.

Gaziantep'te maarif müfettişleri

Antep (Akşam) — Maarif umumî müfettişlerinden Reşad Nuri ve Bedri Besim geçen hafta şehrimize gelerek il-se ve maarif işlerini teftiş etmişlerdir.

Fındık memleketi
AkçakocaAkçakocalıların biricik
derdi Düzce yolunun
bozukluğudur

Akçakoca (Akşam) — Bir nahiye merkezi iken 934 haziranda kazaya kalbedilen Akçakoca, Bolu vilâyetin-in Karadeniz sahilinde biricik iske-lestir. Genel nüfusu 16900 olan Ak-çakoca bir fındık memleketidir. Bu kazanın havası mutedildir. İklim ve toprağın rutubetli olması sayesinde bu muntakada fevkalâde fındık ve her nevi meyva yetişir. 22 seneden-beri hummalı bir faaliyetin mahsulü olark Akçakocada senede 2,000,000 kilo fındık istihsal ve ihraç edilir. Yal-nız bu sene fındıktan memlekete 8 yüz bin lira girmiştir.

Akçakocanın fındıktan başka ikinc-i derecede servetini maden direği teşkil etmektedir. Akçakoca maden havzası ile 5 senede 80 kadar mukavele yapmış ve bu müddet zarfında altmış veya yetmiş bin metre miktâr maden direği göndermiştir. Akçakoca havza-sının yanı Zonguldagın ikinci derece-de maden direği bayli mevkiinde bu-lunuyor.

Yalnız Akçakocalıların çok mühim bir dertleri vardır. O da Düzce ile Ak-çakocayı birbirine bağlayan 37 kilo-metrelik yolun fevkalâde bozuk olma-sıdır. Bu yol onbeş senedenberi esaslı hiç bir tamir görmemiştir.

Bu yolun çok bozuk olması yalnız Akçakocanın değil belki Türkiye'nin ekonomi durumuna müessir olma-ktan hâli kalmıyor. Çünkü bütün ma-den direkleri bu yoldan lakeleye indirilir. Bir köylü senede üç dört çift öküz değiştirmek mecburiyetinde ka-lıyor. Ve maden direkleri de vakti za-manında yetişmiyor. Bu vaziyette havzanın direksiz kalmasına sebep oluyor.

Bütün Karadeniz sevhilinde mısır nakliyatı da gene bu yoldan yapılmak-tadır. Fakat arzettığımız gibi yolun mülhis bozukluğu dolayısıyla kırsal nakliyat mümkün olmuyor. Bizzarur tüccarlara çok pahalıya mal olmak ve zamandan kaybetmek şart ile daha fazla masrafla Adapazarı tarikle sevkiyat yapıyorlar. Her bakımdan ehem-miyeti âşikâr olan bu yolun biran evvel yapılması için Nafia vekaleti-nin faaliyete geçmesini bütün Akça-kocalılar candan dilerler.

Gaziantep'te Millet okulları
açıldı

Gaziantep (Akşam) — Vilâyetimiz-de köyler de dahil olduğu halde (15) teşrislaniden itibaren (84) millet oku-lu açılmıştır. Bu okullardan ikisi kadın-lara ve sekiz de erkeklere aid olmak üzere onu şehrimizdedir.

Cumhuriyet
buğdayıTohum ıslah istasyonu iyi
neticeler alıyor

İsmet (Akşam) — Arifiyede ki to-hum ıslah istasyonu yetiştirdiği Cum-huriyet buğdayı ile vilâyetin zirai ha-yatında bir inkılâp yapmış bulunuyor. Randmanı çok olan bu buğday için Bolu ve başka yerlerden siparişler de artmaktadır. Çiftçi toprağa Cumhu-riyet buğdayı ekmekle elde ettiği fay-da karşısında daha çok tohum elde edebilmek için bu tohum ıslah ista-yonunun genişletilmesini temennî etmektedir.

Tenekeleme olmuş!

İki Çingene karısı bir
evi nasıl soymuşlar?

Kozak (Akşam) — Kozanın Kıran-lı köyünde şöyle bir vaka olmuştur. Kı-ranlıda Mehmet karısı Gülsüm, bir kaç gündür hasta imiş. Fena halde canı sıkılıp baş ağarıyormuş. O gün köye gelen iki çingene karısı ev ev gzerken bu kadını da evine uğra-mışlar.

Bakmışlar ki kadın hasta yatıyor. Şanki bu iki çingene karısı sözleşmiş gibi; hoş beşten sonra birisi:

— A... kadın kızım sen hemencecik tenekeleme olmuştun!.. demiş. Köy-lü karı da ne bilsin?..

— Ya demiş.

— Ya kızım ya... Ben şimdi bir ep-sun yapıp tenekeyi başına koyayım bir iki saat sonra hiç bir şeyciğin kal-maz, demiş.

Bunun üzerine çingene okuyup tifelemeğe başlamış. Sonra da büyük bir gas tenekesini kadının başına geçir-miş. Yatağına yatırıp bir şeyler mu-rıdammağa başlamış. O zaman öteki çingene karısı da evde bahada ağır, yükte hafif göze görünür ne varsa alıp kaçmış. İkinci okuyan çingene de:

— Kızım akşam topuna kadar hiç başını bu tenekelemeden çıkarma diyip o da savuşmuş. Akşam olup ta Meh-met camiden gelince karısının bu ha-lini görmüş:

— Bu ne?... diye kadının başından tenekeyi çıkarmış. Kadın:

— A kocacığım hiç demezsin!.. Be-nim hastahım tenekeleme imiş. Bak toptan sonra başım yenilendi.

Mehmet bir de bakar ki ev altüst olmuş. Bir çok eşya yok olmuş.

Mehmet, karakola giderek hırsızlı-ğı haber verince karısını adama-kıllı dövmeğe başlamış, genç kadının feryadını duyan komşular, zavallıyı güçlüğüle kocasının elinden kurtar-mışlardır.

Jandarma karakolu hâdiseye el koymuş ve hırsız çingene karıları da civarda aramağa başlamıştır.

KADIN KÖŞESİ
Son moda
şapka

Son moda siyah şapka. Kenarında-ki işleme ayrı şimdendir.

Yurddış!

Ekonomik savaş bitmedi.

Bu savaşta da muvaffak olmak için bütün milletin el birliği ve ruh birliği şarttır.

Ekonomik savaşta el ve ruh birliğimizin parolası: Yerli malı ve tasarruftur. Yerli malı kullanmak ve tasarruf etmek ulusal ve şerefli bir vazifedir. Sen de ekonomi sa-vasında bu vazifeni yap.

ULUSAL EKONOMİ ve
ARTTIRMA KURUMU

İzmir (Akşam) — Hafta tatili ka-nunundan istifade eden berberler, İzmirde de tezahürat yapmışlar ve Cumhuriyet meydanında Atatürkün heykeline merasimle bir şükran çe-lengi koymuşlardır. Yüzlerce berber merasimde hazır bulunmuşlardır. Res-mimizde berberlerin yaptığı tezahü-ratta Atatürk heykeline konulan çe-lenk ve heykel önünde berberler ce-miyeti idare heyeti azaları görünü-yor.

SEVENLER YOLU

Edebi Roman

Borhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 51

— Sporla!

— O halde ben kendimi senin prog-ramına bırakayım. İstedğin şekle ge-tir.

Şermin dedi gibi genç kadına sarıldı:

— Ne şeker kadının abla!

Ve bir çocuk gibi dudaklarını büze-rek ilâve etti:

— İstanbuldan geldiğine öyle iyi et-tin ki! Sen olmasan babam beni bu-ralara bulma yollamasdı.

— Peki geçen yıl sen kiş sporları yaptığını söylüyordun!

— Burada değil. Salzburg'da annem-le gittim. İki hafta kaldık. Orası da güzeldir amma... Burası başka!

— Peki şimdi ne yapacağız?

— Otelin broşürünü okudum. Ske-ting var. Burada patinaj yapacağız. Sık için para almıyorlar. Buz üzerinde bir-çok sporlar var. Fakat bunlar biraz tehlikelidir abla... Geçen yıl Avustur-yada birçok kazalar oldu. Zaten bis bir-az sıkı biraz patinaj yapmak çok bilel!

Şimdi hazırlan da aşağı inelim. Bura-sı da az lüks değil.. dışarıda yünler içinde Eskimolu gibi spor yapanlar ak-

şam olunca bar artistli gibi süslenir-ler.

— Nerden biliyorsun?

— Lüks dağ otelleri hep birdir. Bak-sana tarifiye.. ne pahalı.. böyle pahalı otellere ancak zengin ecebiller gelir.

Genç kadın güldü:

— Bizim gibi.

— Biz daha ucuz yer de arayabilir-dik. Fakat ne çıkar. Çok kalmayız. Za-ten sen kalsan da ben duramam abla.

— Neden!

— Elbisem yetmez!

— Ne çıkar, bîz buraya modayı ta-kip etmeğe gelmedik ki!

— Doğru amma bizimkileri de pek kızdırmaya gelmez abla.. annem bana o kadar almıştır ki! Biliyorsun ya. Hatırın için iki hafta izin verdiler.

— Doğru değil Şermin.. evlenirsen ne yapacak anneni!

Genç kızın dudakları büküldü:

— Annemin tuhaf fikirleri vardır. Evleninceye kadar genç kızların ko-cası analardır.. der. Biliyorsun ya İs-tanbula da beni iki hafta için gönder-mişti. Bu iki hafta izin yirmi dört saat

uzamaz.

— O halde seni hemen evlendirelim Şermin.. her kız evlenince hürriyetini kaybeder. Sen evlenirsen hürriyete ka-vuşacaksın!

Şermin eğlendi gibi:

— Doğru amma benim evlenmem de pek güç olacak?

— Neden?

— Kim alacak beni.. babamın iş Vi-yanada.. konsoloshanede, sefarethane-de tanıştığımız Türklerin hepsini top-lasak otuzu geçmez.. bunların içinde bekâr olanları da yok değil amma her bekâr evlenmeye mecbur değil ya. Vel-hasil güç bir şey.

— Ya ecebiller?

— Babamın da bu noktada bir fikri var. Millî hisleri paylaşamayan insan-lar bir çatı altında kaynaşamazlar fik-rinde... Bunu ben de doğru buluyo-rum.

Genç kadın içini çekti!

— Aynı hisleri paylaşanlar da öyle değil mi?

Ve sonra genç kıza kırmaktan kor-karak ilâve etti:

— Mesud olmak için her şeyden ev-el samimi olmak lâzım Şermin. Elbet evleneceksin. Kocanın evi, mesleği, memleketi ne olursa olsun, bunların ehemmiyeti yok, yeter ki, kendisi sa-mimi olsun.

Şermin genç kadının boynuna atıldı:

— Ne iyi söylüyorsun ablacığım, ne iyi söylüyorsun!

Ve koca kız genç kadının kucacağına yerleşerek devam etti:

— Bu evlenme bahsini de nerden açtın abla.. amma iyi oldu. Senin de fikrini alayım. Geçen bayram sefaret-hanede toplanmıştık. Kalabalıktı. Ta-maşanlar araya girip yenileri birbirine tanıtıyordu. Bizim eski konsül baba-mın çok iyi arkadaşları idi. Bize Viya-naya yeni gelmiş birkaç İstanbullu ile bir de Azarbaycanlı genç tanıştı. İnce uzun, yağsı bir genç. Pariste tip fakül-tesini, stajını bitirmiş, iki üç ay da Vi-yanada asabiyecilerin kliniklerinde ça-lıyacakmış. Azarbaycanın sengin aile-lerinden birinin çocuğu. Garip bir türk-çe konuşuyor. Fakat hoş.

— Adı?

— Demirhan..

— Sonra!..

— Bu gençle o gün tanıştık. Benim-le alakalı göründü. O akşam Türk kü-bünün Karl Hôtel'de balosu vardı. Ge-ce tekrar buluştuk. Birçok defa dans ettik. Hatta annem sinirlendi. İki de-fa tanıştığım bir gençle bu kadar çok dans ettim diye beni azarladı. Fakat Demirhan çok nezaket gösterdi. Biz iki akşam sonrası için yemeğe çağırdı.

Babamın kabul ettiği bu davet için annem bana:

— Bu gencin bir düşüncesi olacak.

Diye bir şeyler anlatmak istedi.

Bu düşüncenin ne olabileceğini sor-madım. Fakat Demirhan davet gecesi birçok fırsatlarla babama ve anneme Azarbaycana dönmek istemediğini, Türkiye'de yerleşmek fikrinde olduğunu söyledi.. ve ailemiz hakkında ka-palı suallerle bir şeyler öğrenmek iste-di.

Annemi bilirdin ya.. buluttan nem kapar. Bu konuşmalardan kendine gö-re ahkâm çıkardı. Demirhanın bize gösterdiği bu samimiyeti benim hak-kında hususî bir fikri olduğunu ver-di ve ayrılırken bu davetün karşılığı olarak Demirhanı bir akşam yemeğine, bize davet etti.

Bütün bunlar sen gelmeden bir ay evvel oluyor.

Demirhan bize geldi. Çok sa-mimi davrandık. Lâkırdı arasında meş-hur profesörlerden birinin asabiyeçli-liğindeki hayret verici etüderden bahsetti ve sırasının getirip beni er-teş gün kliniği gezmeğe çağırdı. Gittikten sonra annem bir şey söylemedi.

Ertesi sabah ben sormağa mecbur oldum:

— Anne Demirhanın davetine gidecek miyim!

Ciddi zamanlardaki halini bilirdin ya.. lâkırdı et biçağı kadar keskin-dir. İnciden fetva çıkaran bir protes-tan sözü gibi yüzünü astı! (Arkası var)

Eski ve yeni Çamlıca..

Abdülâziz Tunuslunun sarayında cariyeleri havuza atarak eğlenirdi

İhtiyarlarile meşhur olan Çamlıcada 100 yaşından fazla olan birkaç kişi var

Geçen gün Çamlıcanın en eski yerlerinden olan ve yas kıy İstanbul bu güzel sayfiyesinde oturan bir ah-pabına gittim. Meğer bir yeri çok iyi bilen bir insanla gezmek ne kadar istifadeli oluyormuş. Dostum yolda:

— Size meşhur Çamlıcalıları sayayım, dedi, Abülhak Hâmid... Sami paşazade Sezai, bu iki üstadın Çamlıca hakkında birçok yazıları vardır. Çamlıca'yı Türk edebiyatına onlar sokmuşlardır. Gençlikleri burada geçmiştir. Hatta ilk aşkları... Çamlıcanın mehtunlarından biri de bay Selim Sırrıdır. Eski vekillerden bay Yusuf Kemal yazıları Çamlıcadan ayrılmaz...

Bu sırada önümüze sütunları hâlâ duran eski bir saray harabeleri çıktı. Sordum.

— Burası, dedi, meşhur «Tunuslu Hayreddin paşa»nın sarayı idi. İstanbul'da bu saray kadar eğlence ve sefa-hat görmüş yer yoktur diyebilirim. Tunuslu Hayreddin paşa Abdülâzizin çok iyi dostu imiş. Abdülâziz bu Tunuslunun sarayına pek sık gider gelirmiş. Sarayın içinde müteaddid büyük havuzlar varmış... Bu havuzlar halis Çamlıca suyu ile dolu. Tunusu ile Abdülâziz en güzel cariyelerini soyup bu havuzlarda yüzdürürmüş. Bunun karşısında Çamlıca suyunu içerek, kuzu yerirmiş.

O zaman Tunuslu İstanbul en büyük zengin imiş. Tunusta her ay Martel konyayı figürlerinin içinde kendisine altın gelirmiş. Her ay fıçı fıçı altın... Bütün bu muazzam parayı Tunuslu Çamlıca tepelerinde Abdülâzizle beraber havuz âlemlerinde yermiş. Hatta İmparatoriçe Öfne geldiği zaman Tunusu Abdülâzize:

— İmparatoriçeyi buraya getir.. diye çok ısrar etmiş. Lâkin Abdülâziz Tunusludan İmparatoriçeyi kaskandığı için Öfneyi buraya getirmemiş.

Tunuslu İstanbul'da yarım asır evvel tamamlanmış bir hükümdar gibi yaşamış. O zaman Üsküdar, Çamlıcanın en parlak devri de... Tasavvur edin ki o tarihte Üsküdar belediyesinde yalnız 3000 tane kira arabası kayıtlı imiş... Hususî arabalar da başka..

Cuma günleri bu 3000 kira arabası ya bir o kadar da hususî araba Çamlıca tepesine sıralanmış..

Tunuslu sonbaharda Tunusa giderken 2-3 metre derinliğindeki meşhur «Enes» küplerine Küçükçamlıca suyu doldurtur, ağzlarını kapamış... Yazın tekrar Çamlıcaya geldiği zaman bu küpler ağır içinden Çamlıca suyu çıkarılmış. Çünkü Çamlıca suyunun garip bir hassası vardır. Bu su uzun müddet durulunca güzelleşir. Tıpkı şarap gibidir. Biz de geçen sene sonbaharda küplere bu suyu koyduk. Yazın gelince küpü açtık anımsa su bozulmuştu. Bu suyun muhafazası için meşhur «Enes» küpleri lazımdır. Tunuslunun ve meşhur zenginlerin köşk-lerindeki küpler hep «Enes»tir.

Çamlıca suları gariptir. Meselâ Küçükçamlıca suyu küplere aylarca kati-tesa güzelleşir. Ve bu su birçok hu-susta vücude çok faydalıdır. Tomruk suyu barsaklar için harikulâdedir. Bü-yükçamlıca suyu böbrekler için çok istifadeli. Kışkı suyu derhal içil-mek şartile fevkalâde hazzettiricidir. Abdülhamid Küçükçamlıca suyuna pek meraklı idi. Serasker Rıza paşayı her sene sonbaharda Çamlıcaya gönde-rir, büyük küplere Küçükçamlıca su-yu doldurturdu. Enes küplerine dolan bu sular gelecek yaz açılır, Abdülha-mide gönderilirdi.

— İsmi üstünde «Çamlıca»... Bura-nın çamları ne oldu?

— Evet Çamlıcada binlerce çam var-mış. Lâkin bu semt sonraları söntünce buradaki en nadide çamlar, asırdide ağaçlar odun olarak satıldı. İşte bu yü-rekter acısı bir şeydir. Şimdi bu eski asırdide çamlardan 15-20 tane kalmış-tır.

Maameâh şimdi Çamlıca ağaçlan-

Üsküdar - Çamlıca yolundan bir manzara Fotoğrafı

mak elhetinden fevkalâde bir adım at-mıştır. Çamlıcaya 7500 ağaç dikilmiş-tir. Bilhassa Alemdağı caddesi 2 sene sonra etrafındaki büyük ağaçlarla İs-tanbul'da bir eşi daha bulunmayan muazzam bir bulvar haline girecektir. Bu yol meşhur Libade mesiresine ka-dar gitmektedir. Bu suretle eski Liba-de mesiresi de yeniden canlanmış ola-caktır.

Bundan başka Çamlıcaya dikilen çam ağaçlarının yanına bir de akasya ağacı dikilmektedir.

Eski Çamlıcalı dostumla dolaşırken burada birçok ihtiyarlara rastladım. Arkadaşıma:

— Burada ihtiyarlar pek bol gal-la.. dedim.

— Evet.. son derecede... İstanbul'da nüfus istatistiği yapıldığı zaman yaşı 80 den ve 100 den fazla olanlar da işa-ret edilmiş. Bu miktarın yüzde kırkı Çamlıcadır. Buranın havasından do-layı Çamlıca yerlileri çok yaşarlar ve ihtiyarlıklarını görürler..

Bunun için Çamlıcada 100 yaşından fazla birkaç ihtiyar vardır. 80 den, dok-sandan fazla onlar pek çoktur. Çamlı-ca ihtiyarlarile meşhurdur.

Çamlıca senede 4-5 ölü zor verir. Ge-çenlerde Çürüksululardan bir zat 88 yaşında öldü de, eski Çamlıcalılar:

— Vah vah, dediler.. daha gençti..

Çamlıcada 80 yaşından önce ölen-lere «genç gitti» derler.

Sonra tuhafır. Çamlıcada uyku mef-humu yoktur. Ben şehirde gece 6 bu-çuk saat uyusam ertesi günü yastuktan

başımı kaldırmam. Halbuki Çamlıca-da şöyle iki saat kestirsem gayet dinç kalkarım. Sonra ışın garip tarafı İs-tanbul'da Çamlıca arasında güneş bat-ması bir çeyrek saat farkeder. Çamlı-cada İstanbul'dan bir çeyrek saat sonra güneş batar.

Etrafına baktım. Çamlıcada epeyce inşaat yapıyordu. Dostum:

— Evet.. dedi, inşaat ilerliyor. Bu-nun da sebebi Çamlıcada bir küçük köşkün arsası ile birlikte 1000 liraya çıkmasıdır. Çamlı-cada dönümü 50 liraya olan yerler vardır. Bir dönüm arsa aldınız mı 3 odalı kuş kafesi gibi bir köşkü 1000 liraya mükemmel çıkarabilirsiniz. İnşaat yapılan bir yerin önünde dur-duk:

— Burası meşhur Sultan Mahmu-dun büyük sarayının yeridir. Saray yı-kılmıştır. Buraya «Sarıkaya» derler. Arsası ikişer dönüme ayrılarak sa-tılıyor.

Çamlıcadaki Yusuf İzzeddin'in 3 köşkünü gördük. Bu köşkün manza-rasını hayatında görmediğimi itiraf ederim.

— Aman, dedim, burası ne iyi otel olur. Bilhassa balayına çıkamayan sey-gililer, yeni evliler için... Bu harikulâ-de manzara, harikulâde su, harikulâde hava...

— Evet.. buraların otel olmasına biz-de teşebbüs ettik. Büyük otellere bu sarayları gezdirdik. Lâkin kimse bu-raya sermaye yatırmaya cesaret edemi-yordu.. — H. F. Es

Yalvaç deri fabrikası

Yalvaçtaki deri fabrikası

Yalvaç (Akşam) — Yalvaç öteden-beri dericilik ve dâbâlık merkezidir. Yalvaçın bu hususiyetini nazarı İliba-re alan Sümer bank, bundan alrı ay evvel 135 bin liralık bir şirket kurarak bir deri fabrikası yaptırmıştır.

Fabrika altı ay kadar işledikten son-ra bugüne kadar faaliyetini tatil etmiş-tir. Fabrikanın bu kadar uzun müddet işlememesi, makinelere nakliyatını

intaç edeceğine düşünen Yalvaçlılar İk-tisad vekâletine müracaat etmişler-dir. İktisad vekâleti, fabrikanın mak-i-nelerini teminlemek için Yalvaça ma-kineistler göndermiştir. Yalvaçlılar, fa-brikanın yeniden işletilmesi için teşeb-büslerde bulunmuşlardır.

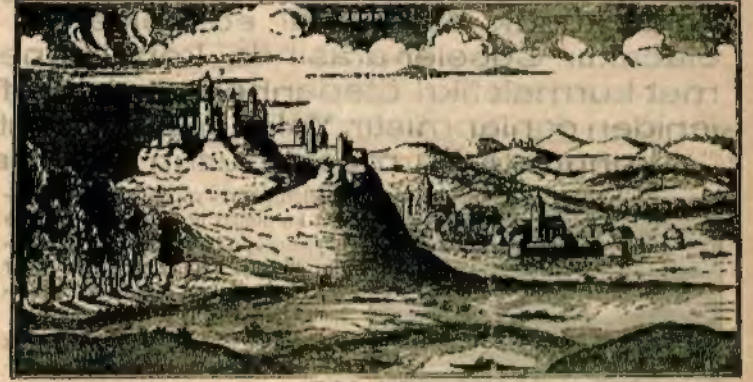
Şimdi Yalvaçta iptidai bir şekilde deri imal edilmektedir. Yalvaçlılar deri fabrikalarına gönderdikleri deriler-den senede 200 bin lira kazanıyorlar.

VENEDİKLİ BAFFA "Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 51

Artık tamamilen anlaşıldı, yedi kralın askeri Türklere Eğrinin bataklık ovalarında hücumla hazırlanmıştı

Fulek kalesi

Böyle zafere kim tarih söylemez. Fakat Çatalazadenin hepsini bastır-dı:

Nemseden Sultan Mehmed aldı Eğre kal'asın

Sen 1005

Halbuki Sultan Mehmed çadırın-dan bile dışarı çıkmamıştı. İstanbul-la, sarayına dönsün diye can atıyor-du. Etrafında onu oyalyan ve eğlen-direnler, hoca Sadettin efendi ile eniş-tesi sadrazam Boşnak İbrahim paşa-ıdı. Bütün mevcudiyetini Fatih'in to-runu Yavuz Sultan Selime borçlu olan hoca Sadettin efendi Venedikli Baffanın korkak oğluna da fatihlik unvanını verdi: Üçüncü Mehmed, Eğri fatih oldu. Fakat bunun doğru olmadığına Serhad gazileri de kanıy-diler..

Artık bu zaferi İstanbul'da kayma-kam bırakılan ve başta Venedikli Baffa olduğu halde bütün saray ka-dınları kendisine emanet edilen Ha-dım Hasan paşaya da tebliğ etmek lazımdı. Hoca Sadettin efendi neş-sinden kabına sığamıyordu. Şeyh-i-lâm Bostan zade ile şair Bakiden in-tikamını Eğri zaferile alacaktı. Hal-buki Üçüncü Mehmed sefere gider gitmez İstanbul'da müzayaka o dere-ce arttı ki... Ester Kira devletin ma-liyesine hâkim oldu. İstanbul'da mü-zayaka başladı. O tarihe gelinceye kadar bir dirhem gümüşten sekiz ak-çe bile kesemezlerdi. Şimdi, bütün «Kallâları ruzgar» bir dirhem gü-müşten ibaret bozuk olmak üze-re, on iki akçe kestiler. İstanbul Fesad içinde kaldı. Hadım Hasan pa-şa ne yapacağını şaşırdı. Yıyecek ve içecek gündün güne pahalaştı. Her-kes altını da, gümüşü de kıymetinden fazlaya verip almaya başladılar.

Hoca Sadettin'in Hadım Hasan paşadan ziyade Venedikli Baffaya oğlunun zaferini müjdelemek için seçtiği adam çok manidardı: Kılı dilsiz..

Kılı Dilsiz Eğriden İstanbul'a doğ-ru yola koyuldu.

Eğri kalesinin gedikleri harıl harıl tamir ediliyor, her beş nefere bir kile hinta dağıtılıyor, ve büyük toplar si-perlerden kaleye taşınıyordu.

Cuma, Venedikli Baffanın oğlu, «halife enam Sultan Mehmed Hanı salıs» in cuma namazı kılması lazımdı. Eğrinin Varoşunda, Macar kar-deşlerini İsaya taptıran kilisenin Arpad devrindenberi yukarı Macar ufuklarında inliyen çanı hoca Sadet-tinin gözüne ilişti. Çan kulesi derhal yıktırıldı. Serhad gazileri sevinçle-rinden çıldırıyorlardı. Mimar Sinan sağ olsaydı, ruhunda sakladığı bütün güzelliklerin Eğri ufuklarında da bir âbidesini diker, Mesô Keresztes deni-len Heçovanın yanan ve tutuşan ufuklara doğru mor sisler altında yepyekşil uzanan ovalarında Türk nağmesinin hazin lâhlinlerini tan yerlerine kadar yükseltirdi. Fakat Mimar Davud, koca Sinanın yerini tutamadı. Çünkü Sinan, yalnız yük-sek bir sanatkar, yalnız rengi ve gü-zelliği ruhunda duyan ve onu asır-larca Türk ruhunda yaşatan ve Tür-kün gözlerini asırlarca kamaştıran bir dâhi değildi. O, aynı zamanda, zaferden anıyan ve Türkün ayak bastığı yerlerde zaferinin de âbidesi-

ni diken bir askerdı..

Eğrinin çanına ot tüküldü. Önde üçüncü Mehmed, yanında hoca Sa-dettin efendi ile eniştesi Boşnak İb-rahim paşa, arkada Serhad gazileri kılıcıyla güldüler. Üçüncü Mehmed, camie sancığı şerifle girmeyordu. Ona bütün bu işleri öğreten hoca Sadet-tin'di. Hatta hutbe okumasını bile öğ-retilmişti. O gün, tabii, «halife müs-limin» olmak sıfatile, hutbeyi o oku-du. Sevinç içinde idi. Kanuni Sultan Süleyman'dan sonra, gazaya ilk çıkan o idi. O gün o kadar coştu ki, sancığı şeriften bir plüskül kopardı:

— Yaresulâlah! Senin âlemin pa-resile bu kaleyi senin himayene sal-dım!

Diye dua etmeye başladı. İhtiyar, genç, dinç, yaralı, eli ve kolu bağlı Serhad gazileri:

— Amin!..

Diye candan bağırıyorlar.

Namaz bitti. Artık bu camie bir ad takmak lazımdı. Eğri kilisesinin vaf-tız babası da, gene İsfahani hoca Sa-dettin efendi oldu: Âlemi şerif camii dedi.

Türkler Eğride cuma namazı kılar-ken, namaza gitmişler gaziler de boş duruyorlardı. Akın akın etrafa ya-yınlıyorlar, düşman içine casuslar gönderiyorlar, bazan düşman munta-kalarile çarpışarak diller ahyorlardı.

Nihayet iş anlaşıldı: «Kralî dâlelet mealin karındaşı Magsimilyan, Çeh ve Leh ve Rın Papa ve Dib Frengistan-dan ve sair ecnas küffardan müba-lâga asker» ile bir mensil yere goldik-leri haber alındı.

«Kralî Dâlelet meal» ikinci Rudolf, kardeşi de Maksimilyandı. Fakat asıl Eğri kalesini kurtarmaya gelecek, kralın öbür kardeşi Matyaşdı. Çün-kü ordunun başkumandanı o idi. Fa-kat o Eğriye kadar gelmeyi gözüne yedirememişti. Papa Sekizinci Kle-manın askerleri ne yapacaklarını şaşırdılar. Yağmur seller gibi yağ-yordu. Sellere batarak yol yürümek ve kale dövmek için Türk olmak lâ-zımdı. Maksimilyan ancak teşrinlev-velin sonlarına doğru Erdel askerle-ri ile Kaşauda birleşebildi. Hele Erdelin onlarla birleşmesi ne büyük ihanettir! Budini alan Türklerin bir de Erdel beyliği kurtarmaya lüzum mu vardı? Onu Kanuni, anasının kucağında muhteşem ottagına getirilen çocuğa ve anası Elzabetin gökden göb yaş-larına acıyarak bahşetmişti. Şimdi Erdel beyi de, Mihail Voyvoda da, hat-ta Habsburg hanedanına karşı mü-cadeleye çağırılarken Nis sularına kadar donanma yolhyarak kralları kurtardıkları Fransızlar da, Türkler-den izinsiz kral seçeniyen Lehler de Türklere karşı ayaklanmışlardı. Ro-manın göbeğinde Musevi İsaya ve-kâlet eden lâtın papaların Türklere karşı açtıkları bu haçlı seferleri hâlâ mı devam edecekti? Keşki Sen - Piyer Romaya kadar gitmeseydi! Ona za-ten o zamanlar sormuşlardı: Kuo Vadis!.. Nereye gidiyorsun? Fakat Türkler de haçlı seferlerine göğüs germeğe o kadar alışmışlardı ki... Venedikli Baffanın oğlu bile anasının doğduğu topraklardan kopan fırtı-naya karşı meydan okumaya muvaf-fak oldu.

(Arkası var)

Dünya cüceleri ayrı bir hükûmet kurmak istiyorlar

Bu hükûmetin, nüfusu az olan Macaristanın Pusta ovasında kurulması düşünülüyor

Cüce hükûmetinde her şey cücelere göre olacaktır. Fabrikalar küçük eşya imal edeceklerdir. Evler, odalar küçük olacaktır. Cüceler arasında kendilerine mahsus bir hükûmet kurmak fikri ötedenberi vardır. Bu fikir son zamanlarda yeniden canlanmış. Yakında Budapeştede toplanacak olan kongrede bu mesele uzun uzadıya görüşülecektir.

İstanbulun en kısa boylu adamı B. Simon

Hiç birinin boyu bir metreyi bulmayan cücelerin ayakları, elbiseleri, odaları, sandalyeleri, masaları alelade boylu insanlara benzemez. Bunlar küçük ve alçaktır. Ev, giyecek ve hatıra yiyecek ihtiyaçları alelade boylu adamlara benzemeyen gibi içtimal hayatları da farklıdır.

Bir cüce erkek, boyu poslu bir kadını alamadığı gibi cüce bir kadın ırkı yarı bir adama eş olamaz. Madem ki, cücelerin her türlü hayat ve ihtiyaçları başkadır. Bunlar kendi aralarında ayrı bir yurd ve hükûmet kurup da niçin rahat etmesinler? Dünyada akıl ve se-kası ve sanattaki mehareti ile nam ve şöhret alan cücelerden birçoğu bu fikir üzerinde durmuşlar ve tatbikine çare aramışlardır.

Bunlardan biri beynelmül büyük şöhreti halis Barnum sirkinin yıldızı cüce Tom Pouce'dir. Bu adam cücelerin diğer insanlardan her hususta farklı olduğunu düşünerek ayrıca bir hükûmet kurmaları icap ettiğine hükmetmiştir. Bu düşünce ile meşhur edip Gulliverin bütün dünyada tanınmış olan romanında cücelerin kurduğunu tahayyül ve tasavvur eylediği Liliput devletini hayalden hakikate tahvil etmeği Tom Pouce kendisine iş edinmiştir.

CÜCE FABRİKATÖRÜN MARİFETLERİ

Bidayette bu tasavvura büyükler gülmüşlerdi.

Fakat Tom Pouce saman geçtikçe

cücelerin ayrı yaşamları ve hükûmet kurmaları hem kendileri hem de büyükler için iyi bir şey olacağına bütün dünyayı ikna etmişti. Şu kadar var ki, ömrü vefa etmediğinden başladığı muazzam iş yarıda kalmıştı.

Şimdi de Macaristanın en büyük fabrikatörlerinden Julius Gont bu fikri tahakkuk ettirmeği kendisine vazife edinmiştir. Bu Macar fabrikatörün boyu 79 santimetredir. Lâkin başardığı işler çok boylu ve akıllı adamların harcı olmayacak kadar büyüktür.

Memlekette sayıları yüz binleri bulan cücelerin giyebileceği büyüklükte ayakkabı ve hazır elbise ve şapka ve muşamba yapılmadığını ve büyük adamlara göre yapılan sandalye ve masa ve emsali mobilyelerden cücelerin rahatsız olduklarını düşünerek fabrikalarında sırf cücelere mahsus büyüklükte çorap, ayakkabı, fanila, hazır elbise, ve mobilye yapmağı kararlaştırmış ve bunu tatbika muvaffak olmuştur.

Bu eşyayı satmak için ayrıca mağazalar açmıştır. Bu müesseselerin müşterileri yalnız cücelerdir. Çünkü alelade boylu adamlar burada kendilerine uygun bir şey bulamazlar.

Fabrikatör cüce yalnız giyecek ve mobilye eşyası değil cüce sanatkarların kullanabileceği boyda ve ağırlıkta çekiç, kısıkaç, burgu ve sair alât ve edevat ve makineler yapmakta ve bunları da cücelere mahsus mağazalarda sattırmaktadır.

CÜCELER KONFERANSI

Cüce fabrikatörün düşündüğü pratik şeylerdir. Çünkü Macaristanda cüceler başka memleketlere nisbette daha fazladır. Meselâ her yirmi bin nüfusa bir cüce isabet ediyor. Başka memleketlerde ise cücelerin nisbeti seksen binde birdir.

Cüce Gont ince zekası ile bulduğu imal tarzı sayesinde çok para kazanmıştır. Bu milyonları gene kendi boylundaki adamların menfaati için kullanmak gibi yüksek mefkûre sahibi olduğundan bütün dünya cücelerini Peştede bir kongre akdine davet etmiştir.

Kongreye gelecek cücelerin bütün masarifi fabrikatör ve milyarder cüce Gont verecektir.

Burada dünya cücelerinin refah ve terakkilerini temin edecek çareler düşünülecektir. Bu arada dünya cücelerinin bir araya toplanarak ayrıca bir devlet kurmaları meselesi üzerinde de görüşülecektir.

Fakat herşeyden evvel cücelerin suni olarak çoğalmasını menedecek çareler aranacaktır. Tabiatın galeli olarak bazı adamların cüce ve kısa boylu olması önüne geçilemeyecek bir haldir.

Fakat bazı memleketlerde ve bahu-

32 yaşında 85 santim boyunda İngiltereli bir cüce Jack Lambert

sus halkı cahil olan köylerde nevsad çocukların başları, vücutları hususî kalıplar içinde sıkıştırılmakta ve zorla cüce bırakılmaktadır. Sonradan bu çocuklar yüksek fiyat ile sirklere ve film kumpanyalarına verilmektedir. Kongre böyle çocukların kasden cüce bırakılmasını menedecek kanunların bütün dünya memleketlerinde yapılmasını ve şiddetle tatbik edilmesini isteyecektir.

CÜCELER VE ÇOCUKLAR

Kongre cücelerin yalnız cüceler ile evlenmeleri için kanunî mecburiyetler konulmasını da müzakere edecektir.

Cücelerin on yaşıdan aşağı çocuklardan cüssece ve boyca büyük olmadıklarından tren ve tramvay ve otobüslerde kendilerinden çocuk biletleri ücreti alınmasını konferansta isteyeceklerdir. Cüceler sinemalara dahil çocuklara mahsus biletler ile girmek hakları olduğu kanaatinde idirler.

Fakat kongrede en ziyade görüşülecek mesele cücelere mahsus bir hükûmet kurulması tasavvuru olacaktır. Kongrenin müessal fabrikatör Gont böyle bir hükûmetin kurulmasına imkân bulundugundan bu tasavvurun tahakkuk eylemesi için kongreden bir karar almağa çalışacaktır.

Bu adama göre zaten nüfusu az olan Macaristanın Pusta denilen münhat ovasında böyle bir hükûmet kurulabilir. Bu hükûmet tarafından tesis olunacak şehirlerde yalnız cüceler yaşayacaktır. Fabrikaları yalnız cücelere mahsus küçük eşya imal edecektir. Hükûmet dâireleri ve bunların mobilyeleri, evleri, sinemaları, tiyatroları yalnız cücelerin rahatça kullanabilecekleri büyüklükte olacaktır.

Böyle bir hükûmet kurulduğu zaman dünya cüceleri bunun havzasındaki şehirlerde kendilerine uygun mesken ve vasıt ile çok rahat yaşayacaklardır. Evlerin su ve elektrik ve hava gazı muslukları cücelerin yetebilecek irtifada olacaktır. Karyoları küçük ve kısa olacaktır. Kullanacakları çatal ve kaşklar ağızlarına rahatça ağacak büyüklükte bulunacaktır. Fabrikatör Gont'un kurmak istediği cüceler hükûmeti tahakkuk ettiği zaman kendisinin mevkî ne olacağı şimdiden cüceleri düşündürmektedir. Kendisine göre belediye reisi olmak en büyük emeldir.

Fakat dünya cücelerini hükûmete ve rahata kavuşturan bu kahraman cüceye devlet şefliği verilmesini kimse çok görmeyecektir. Şimdi bütün dünya cüceler kongresinin ne neticeler vereceğini merakla bekliyor. F.

ASKERLİK BAHİSİLE:

Yarının harp gemileri nasıl olacak?

Askerî muharririmizden:

Kruvazörler: Kruvazörler için de şimdiye kadar 1922 Vaşington muharrekatı esas tutuluyordu. Bu sebepten beş büyük denizci devlet tarafından (İngiltere, Birleşik Amerika, Japonya, Fransa, İtalya) 10,000 tonluk düzünelerle kruvazörler yapıldı. Bunların bazılarında sekiz ve en fazlasında on tane 20,3 lük top bulunmakta, yüksek sürate ve fakat zayıf zırha malik bulunmaktadırlar. Bunların zayıf noktaları da burasıdır. Bunlar kruvazör muharebeleri için çok kuvvetli fakat büyük deniz muharebeleri için çok zayıftırlar. Bu sebepten 1936 da Londra'da akdedilen konferansta gene 6000 - 8000 tonluk hacimde en çok 15,5 santimetrelük toplarla teçhiz edilmiş kruvazörler inşası daha muvafık görülmüştür. Bu yeni tiplerde hemen her denizci devlet bir hayli miktarda kruvazör inşasına karar vermiş ve hatta tatbika geçmiştir.

Bunlarda her şeyden evvel büyük sürat (34 - 36 mil) aranmaktadır. Bu suretle bunlardan daha ziyade kruvazör muharebeleri ve ticaretin korunması gibi stratejik hizmetler ve dolayısıyla büyük sürat istemektedir. Bu gemilerden artık büyük harpte olduğu gibi çürüyen ana filoların önünü secretek ve muharebe esnasında torpilotları istihdam eylemek gibi hizmetler değil ticaret muharebesi, refakat vazifesi ve hususî teşebbüsler gibi işler beklenmektedir.

Diğer denizüstü harp gemileri: Bunlar muhripler, filotilla rehberleri, filo refakat gemileri ve hücum botlarıdır. Vakiâ bunların hacimleri de 1922 ve 1930 muahedeleriyle tesbit edilmiştir. Fakat buna rağmen denizci devletler bu hacimleri tecavüz ede ede nihayet 2500 tonluk yeni tip muhribe kadar geldiler. Bu öyle bir gemidir ki buna muhrib demek, yani taşıyacağı torpido ile iş göremeyi kabul etmek mümkün olmaz. Bilâkis bu gayet süratli ve icabında floda keşaf-lık yapacak ufak bir kruvazör olmuş demektir. Bunlara şimdi filotilla rehberi adı verilmektedir. Ve denize dayanıklılık, refakat keyfiyetinin iyiliği zaranına olarak saatte kırk mil gibi müthiş bir sürat te iktisab etmiş bulunmaktadırlar.

Bu filotilla rehberlerini muhrib filolarına bağlı bulundurmaktan tamamen kurtarmak için yeni bir tip gemi daha meydana gelmiştir. Bu da takriben 600 ton hacminde, gayet süratli ve filoyu harekette ve limanda denizaltı gemilerine karşı koruyan "filo refakat" botlarıdır. Bunların meydana gelmesine bir sebep de tonajlarının azlığı dolayısıyla muahedeler dışındaki kalmalarıdır. Bunlardan ayrı olarak ayrıca her filo ve bilhassa Akdenizdeki memleketlerin filoları bir torpido taşıyan ve denizaltı gemilerine karşı avcı olarak kullanılabilen hücum botları meydana getirmişlerdir. Bunlar 20 - 30 tonluk küçük botlardır ve 50 mile kadar çıkan dehşetli sürate malikdirler.

Okyanuslarda iş görmek için bunlar çok küçüktürler. Bu sebepten Amerikada bu çeşit gemiler revaç bulmadığı gibi İngilizler de bu iş için daha başka tip botlar kabul etmekte dir. Çünkü İngiltere bir harp halinde gene denizaltı muharebeleriyle karşılaşacağını, gıda maddelerinin ve harp malzemesi için lazım olan ham maddelerin memlekete sevkı zaruret dolayısıyla büyük gemi katarları teşkil ve bunları muhafaza saruretinde bulunacağına büyük harbin tecrübeleriyle kanı olduğu için şimdi 1200 - 2000 ve güzel teslihi edilmiş ve süratli refakat gemilerine ihtiyaç hissetmektedir.

Mayın dökücü ve mayın toplayıcı gemiler üzerinde harptenberi büyük değişiklikler husule gelmemiştir.

Denizaltı gemileri: Denizaltı gemilerinin büyüklüğü evvelce muahedelerle tahdid edilmiştir. Bu defa bu tahdid kaldırıldı. Yalnız her devletin inşa edeceği miktar göya tahdid edil-

miştir. Maamafih son senelerde Japonyadan başka bir yerde su üstündeki tonajı 2000 - 3000 olan denizaltı kruvazörlerinin inşasına pek istekli görülmektedir.

Yalnız Japonya 3000 tonluk ve üzerinde 20,3 santimetrelük top bulunan denizaltı kruvazörleri yapmak niyetindedir. Bu denizaltı gemisinin deniz üstünde de iyi işler göreceği ve büyük toplar taşınmasının faydalı olup olmadığı henüz taayyün etmiş değildir. Şimdiki halde daha ziyade 1000 - 1500 tonluk ve su üstündeki süratli 22 mile kadar olan denizaltı gemileri inşasına çalışılmaktadır. Bu suretle bu gemiler artık su üstünde ana filoya refakat etmeğe ve onunla beraber harekete imkân bulacaklardır. Büyük harpteki denizaltı gemileri su üstünde vasatî olarak ancak 8 - 9 mil süratle hareket ettikleri için buna imkân görülmüyordu. Maamafih Akdeniz ve Baltık denizi mahdud sularda Almanların son senelerde inşa ettirdiği 250 tonluk ufak denizaltı gemilerinin de pek âlâ güzel işler gördüğü sabit olmuştur.

Tayyare gemileri: 30,000 ton hacmine kadar çıkan dev cüsse tayyare gemileri, şüphesizdir ki harp sonrasına muharebe gemilerinin tipi üzerinde en çok münakaşa edilen bir gemi olmuştur. Bazıları alabildiğine büyük olan bu gemilerle taşınacak büyük miktarda tayyarenin (bir gemide 70 tayyareye kadar çıkıyor) düşman filosunu bir anda iş göremeyecek hale getireceğini iddia ederken, diğer bir kısım mütehassıslar bizzat bu gemilerin en zayıf harp vasıtası olduklarını ve gösterdikleri büyük hedef dolayısıyla çok kısa bir zamanda harpten haric kılacaklarını binaenaleyh daha küçük tayyare gemileri inşası zarurî olduğunu ve hatta tayyarelerin yalnız harp gemileri üzerinde taşınması gerektiğini ileri sürmüştürler.

Şu muhakkaktır ki, bugün için ufki zırh ve şakull top kabul edilmekte tayyarelerin deniz filolarını ortadan kaldıramıyacağı hemen bütün deniz devletlerince anlaşılmış ve tezgâhlara 35,000 ve hatta daha yukarıda hacimde harp gemileri konmuştur. Diğer taraftan da meselâ İsveçliler tarafından imal edilen ve üzerinde yalnız 8 tayyare taşıyan tayyare kruvazörlerinin de kıfayet etmediği ve harpte kruvazör olarak pek işe yarayacağı anlaşılmıştır.

Vakiâ son zamanlarda harp gemileri üzerine de tayyareler yerleştirilmiştir. Fakat bunlar hem miktardan azdır ve hem de nisbeten ufak tipte keşif tayyareleridir. Asıl bombardıman tayyareleri için taşıyacak emin ve sağlam vasıta henüz bulunmamıştır ve bu sebepten de tayyare gemilerinin miktarı şimdiki hayli mahduttur. Bu tip gemiyi de ancak istikbal yaratacağıdır.

M. Şevki

Mekteplerin temiri

İstanbuldaki bütün mektep binaları bir heyet tarafından ayrı ayrı tedkik edilerek tamir vaziyetlerini gösterir bir cedvel hazırlanmaktadır. Cedvelde mektep binaları dört kısma ayrılmıştır. Mekteplerin bu cedveldeki sıraya göre tamirine başlanacaktır.

En gülünç adam!

Karikatür müsabakamıza

İştirak etmek için 15 kuponlu karikatürü biriktirmiş olan karikaturistler biriktirdikleri 15 kuponla beraber okunaklı adreslerini ve 15 gülünç adam karikatürlerinden en çok hangisini gülünç buldularsa yalnız o karikatürü:

15 Birinci kânun 1936

Salı günü saat 17 ye kadar (Akşam gazetesinde karikatür müsabakası memurluğu) adresine göndermelidirler.

Cüceler Cemiyetinde Milletler cemiyeti binası önünde

Başvekilimizin çok mühim nutku

"İskenderun, Antakyanın istiklâlini istiyoruz,"

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Arkadaşlar,

Ban Suriye siyaset adamları bu mesele vesilesiyle son zamanlarda sınırlılık gösterdiler. İskenderun ve Antakya havalisinin Suriyeden ayrılmasına itiraz ediyorlar. Asırık Arap düşmanlarının, yani bizim, Türklerin, Suriyeden kıymetli bir parça almak istediklerini Arap milletine ilan ediyorlar. Daha çok tafsilât vermiyeyim. Biz inciten nice acı sözleri bizden esirgemiyorlar. Evvelâ şunu söyleyim ki biz, İskenderun ve Antakya mıntakasını hiç bir zaman Suriyelilere vermiş değiliz. (Şiddetli ve sürekli alkışlar).

Hukukî tasfiye esasında mali veren bir olduğumuza göre hiç olmazsa mali kime ve nereye verdiğimiz bizim iyi bildiğimizi kabul etmek lâzımdır. Ondan sonra bizim Arap milletine karşı hayırhah ve iyi dost hislerinde bulunduğumuzu görmemek haksızlıktır. Osmanlı idaratorluğundan Arapların fena idare edildiğini zikretmek, bize, milliyetçi Türkleri, Türk Cumhuriyeti vâkıflarına karşı ortaya sürülecek bir sistem değildir. Hilâfetçi Osmanlı imparatorluğunun son 100 senesindeki fena idaresinden Araplar hiç olmazsa Türkler kadar mesuldürler. Biz pek iyi hatırlarız, memleketin başında resmen bir Arnavut sadrazam ve sultan Hamid'in yanında memleketin hakiki sadrazamı tanılan Şamî bir vezir bulunurdu. -Bravo sesleri- bu zatların imparatorluk idaresindeki ehliyetlerini ve devletlerine olan sadakatlerini münakaşa mevzuu etmek fikrimden uzaktır.

Tebarrüz ettirmek istediğim nokta imparatorluk idaresinde Arnavutların da Arapların da hiç olmazsa Türkler kadar mesul olduklarıdır. İmparatorluk çöktüğü zaman Suriyeyi Anadolu'dan ve Şamı Ankaradan daha mamur bıraktığımızı zannediyoruz. Millî devlet ilk temellerini atarken, Arap memleketlerini Arap milletine bırakmayı kendi siyasetine esas tutmuştur. Bunu resmî olarak mısaki millide ilan ettik. Mısaki milliyî o zamanki güç şartları içinde zarurî olarak yapılmış saymak yanlıştır. Mısaki millî şuurî bir siyasetin ve derin bir kanaatin ifadesidir. Çünkü mısaki millide sikkedilen Türk memleketlerini bize hazır vermediler. Biz onları istihlal etmek için dünyanın galip devletlerine karşı daha dört sene harbettik. Daha dört sene harbettikten sonra kazanılan muzaferiyet neticesinde Arap memleketlerine karşı olan vaziyetimizi ve zihniyetimizi değiştirmedik. Lozan muahedesinde bir çok mücadelelere ve bir çok taszyiklere karşı Türk milletinin istiklâlini ve haklarını müdafaa ederken Arap milletini üzerinde bir manda tesis olunması için yani Arap istiklâline münafî bir vaziyeti müahedede kabul etmemek için de çok eziyetler çekti. En nihayet kabul ettiğimiz bu muntakaların nâkadarlara bırakılmış olmasıdır. Alâkadarlardan maksat eğer manda sahibi devletler olmasaydı bu kadar mücadeleye lüzum olmaksızın onların adını sadece zikretmek kifayyet ederdi. Alâkadarlar, herkesten evvel, bizden, nazarımızda, bıraktığımız memleketlerin halkı idi.

Arkadaşlar,

Cumhuriyetin harici siyasetinde büyük komşularla iyi olmak arzusu zannediyoruz ki üzerinde tereddüt edilmesi mümkün olmayan bir siyasettir. Bütün komşularla iyi münasebet kurmak ve bütün eski düşmanlıkları tedavi ederek sıkı ve samimi dostluklara geçirmek için Türk milleti elinden gelen her fedakârlığı yapmıştır. Komşumuz olan Irak memleketinin müstaklî bir devlet olarak kurulmasını biz herkesten evvel ve Cemiyetî akvamdaki evvel arzu ettik. Irakın müstaklî bir devlet olması mu-

ahedesî ilk olarak bizim tarafımızdan imza edilmiştir. Ondan sonra da bu memlekle komşuluğumuz o kadar iyi hislerle ve o kadar iyi istikamette inkişaf etti ki çok zaman hudud hadiselerinde iki memleket bir vücut gibi hareket etti. Tam bir emniyet havası Irak - Türk hududunda hâkim bulunmaktadı.

Suriyeye de biz kıymetli bir komşu gözü ile bakmak istiyoruz. Suriyelilerin istiklâli ihtimalinden bahsedildikçe biz bunu daima aşkâr bir sevinçle karşıladık. Cemiyetî akvamdaki Fransanın Suriyelileri istiklâl yolunda inkişaf ettirmek için bulduğu her fırsat bizim tarafımızdan büyük istayişe uğradı. Son defa resmî notalar teati ederken ve Suriyede siyasi adamları Türkler için hoşla götünecek her türlü sözleri söyledikleri vakitler dahi Suriyelileri müstaklî bir devlet olarak inkişaf ettiren Fransaya karşı tedbir duygularını ve Suriyelilere karşı sevgilerini ve iyi komşuluk hislerini tebarüz ettirmiş olduk. Bizim bu kadar hayırhah ve dürüst vaziyetimizle karşı Suriyenin istiklâle giderken bir Türk iline hükmetmek arzusu göstermesini yanlış, haksız ve çok zalimane buluyoruz. (Şiddetli alkışlar).

Yüzlerce kilometre uzunluksu hudutlarda yanyanaydı. İyi komşuların içinde bulundukları huzur havası, en cazibeli mücadelelerin verebileceği menfaatlerden üstündür. Muhtelif komşularla tecrübe ettiğimiz için bu bahtiyar neticeyi selâhiyetle söyleyebiliriz. Biz kuvvetle kanıs ki Suriyelilerin Türklerle iyi komşuluğu esas tutmaları, Arab milletinin de menfaatine daha çok yarayacaktır. Fakat bir noktayı açık yürekle söylemek isterim. Bizimle hemhudut olan bir Türk memleketinin Arab devleti tarafından dini, harsî ve iktisadî türlü vasıtalarla milliyetinden uzaklaştırılacağına zannetmek yanlış bir hesaptır. Bu, bütün Türkiye memleketini huzurdan mahrum etmek ve onu güldürmek için, içkence içine atmak demektir. Buna asla muvafakat etmiyeceğiz. (Alkışlar).

Böyle bir ihtimali niçin kabul etmiyeceğimizi videdanımızın bütün kanaatle söylemek için soğuk kanlılıkla, herkese kanaat verici deliller kullanarak izaha çalışıyoruz. Büyük heyecan günlerinde bazı siyaset adamları memleketin vatanperverliğini değerli özerlerinde topladıklarını zannederler ve ifratlı mülahazalara düşerler. Ümit ediyorum ki hadisesi daha soğuk kanlı mütalâa etmek mümkün olduğu vakit Türklerle Arab milleti arasında ki iyi komşuluk ve iyi dostluk faydaları müfrit düşüncelere hâkim tutulacaktır.

Suriye devletini doğarken muhabbetle selâmlıyoruz. Fakat onun daha doğarken Türk ilerini elde etmek hevesleri göstermesini doğru bulmuyoruz. Türk mıntakasında İskenderun limanına Suriyenin muhtaç olacağını düşünmek, bu mıntaka üzerinde Suriye devletinin hâkimiyetini ihtiyâç göstermez. İskenderun mıntakasına liman olarak bugünkü Türkiye Cumhuriyeti arazisinden muhtaç bulunan sahalar şimali Suriyeden muhtaç olan kısımdan daha büyüktür. (Bravo sesleri).

Dünyanın her yerinde sahili olmayan ve yahut arzu ettiği sahili kısmı başka memleketlerin elinde bulunan yerlerde, milletlerin birbirle iktisadî münasebetlerini kolayca tanzim edecek çareler bulunmuştur. Demek istiyorum ki iktisadî mülahazalar devlet hâkimiyeti mülahazasından tamamen ayrı olarak mütalâa edilebilir. Bu mülahazalarla Suriye halkına ve Arap milletine karşı dostluk hislerimizi hal ve istikbal için ifade etmeğe ve bizim İskenderun, Antakya ve havalisi meselesini ne kadar millî ve ciddi görmeğe mecbur olduğumuzu izah etmeğe çalıştım. Ümit ederim ki bu sözlerim haklarımızı ciddi ölçünüş

İhtiyaç maddelerimizden bir kaçı daha ucuzliyacık

Köylü ve çiftçiye fazla mahsul kazandırmak için geniş mikyasta su politikasına başlanacak

Ankara 12 (Telefon) — Atırmaya ve yerli mali haftasının yedinci yıldönümünü başvekil İsmet İnönü bugün Ankara Halkevinde söylediği bir nutukla açmış ve demişti ki:

Bu sene geçirdiğimiz zirai vaziyette umumî surette ortadan daha iyi denilebilir. Mevsimin ilk zamanlarında ümitlerimiz daha çoktu. Zannediyorduk ki bir çok mahsullerde bolluk, evvelki senelere nisbetle bir iki misli fazla olacaktır. Bize hava aksilikleri, bazı mahsuller için bize umduğumuz neticeleri vermemiştir. Zaten sıraat böyledir. Evvelce tahmin olunan hesaplara her noktada aynı aynına çıkmaz. Fakat tekrar ediyorum ki umumî olarak bu seneki ziraat vaziyetimizin iyi olduğunu söyleyebilmekte bahtiyarım. Büyük mahsullerimiz iyi fiatle satıldı. Bunların başında üzüm, fındık, incir ve bilhassa bütün alkolunabilir. Ekin Orta Anadolu'da ve Şarkta iyi idi.

Garbi Anadolu'da bazı mıntakalarda fena havalardan dolayı çok zarar uğradık. Fakat Garbi Anadolu'da diğer mahsullerle beraber vaziyeti de çokluk olarak ortadan daha iyi sayılabilir.

KÖMÜR VE DEMİR İŞİ

Endüstri programında bu senenin hissesine düşen işleri muvaffakiyetle tahakkuk ettirdik. Yeni fabrikalar açtık, yeni fabrikaların temellerini attık ve yeni fabrikaları mukavelelere bağladık.

Bilhassa bütün memleketin dikkatini iki mevzu üzerine çekmek isterim: Bu mevzulardan birisi kömür üzerinde, ikincisi demir üzerinde aldığımız tedbirlerdir. Geçen yıl gene yüksek huzurunuzda memleketi hitabederken kömür politikası diye hususî bir mevzuu temas etmiştim. Kömür havzasında ucuz fiatle çok istihsal yapabilmek için lâzım olan tedbirlerin hepsine tevessül etmiş bulunuyoruz. Bunların başında büyük şirketler elinde bulunan işlerin devlet tarafından alınması geliyordu.

EREĞLİ ŞİRKETİ

Ereğli şirketi ile iki tarafı memnun edecek ameli ve makul neticelerle anlaşmış olmanızı memnuniyetle zikretmek isterim. Bundan sonra nakli vasıtaları, ocakların birleştirilerek rasyonel bir halde işlenmesi, hülâsa çok istihsal yapmak ve memleketi geniş mikyasta kömür istihlak ettirmek için tedbirler alacağız. Bu iş gününde bizim memleketin yakacak madde olarak kömürü geniş mikyasta kullanmış olmasını iyi bir dilek olarak zikretmek isterim.

CELİK FABRİKAMIZ

Çok ehemmiyet verdiğimiz ikinci mevzu yüksek kurumlara büyük demir ve çelik fabrikası kurulumasıdır. Bunun için müteber İngiliz firmasıyla yaptığımız mukaveleyi zikredeceğim. Mukaveleye göre iki buçuk yıl sonra, ümidimizle göre belki biraz daha evvel bu fabrikamız işlenmesini bekliyoruz.

ZİRAAT İŞLERİNDE ESASLI TEDBİRLER ALINACAK

Arkadaşlar,

Bu sene bilhassa ziraat için esaslı tedbirler almak yolundayız. Muhtelif muntakalarda tedkiklerde bulunduk. Ehemmiyetle verdiğimiz netice odur ki eğer daha fazla mahsul almak istiyorsak daha radikal davranmamız lâzımdır. Demek istiyorum ki bir çerçeve içinde nasıl anladığımızı da göstermiş olacağız.

Biz Cemiyetî Akvam prensiplerine bağlıyız. Cemiyetî Akvam mekanizması dahilinde milletlerin ciddî meselelerini müzakere edebileceklerine ve bu yoldan mesut neticelere varılabileceğine kanıs. (Alkışlar).

rum ki bugünkü şartlar ve vasıtalar içinde mikdar olarak istihsal edilecek maddeler aşağı yukarı istihsal edilmektedir. Köylüye ve çiftçiye daha fazla mahsul kazandırmak için yeni tedbirler lâzımdır. Bu tedbirlerin başında su işlerini buluruz. Önümüzdeki sene içinde memleketi geniş mikyasta su politikasına başlıyacağız. Bir takım büyük sular var ki yalnız tahribat yapıyorlar. Gene bir takım güzel sular var ki onların sulamasından memleket istifade edebilir.

Sulamakla beraber memlekette ziraat usullerini ve ziraat vasıtalarını yenileştirmek için çiftçiye geniş mikyasta kolaylık göstermeğe başlıyacağız.

Endüstri programı gibi başlı başına bir ziraat programının tahakkuk safhalarını her sene tedkik etmek bizim yeni bir zevkimiz olacaktır.

HAZİNE VARİDATI ARTIYOR

Bu sene memlekette, huzur ve çalışma neşesi de pek ziyade memnuniyeti mücip bir halde idi. Bu varlığı malîyenin hesaplarında açık bir surette görüyoruz. Şimdiye kadar hazinenin varidatı geçen senenin bu aylarına nisbetle hiç olmazsa 12 milyon lira fazladır.

Millî paramız bugün en sağlam bir bünnye göstermektedir. Bütçe müvazenesi şüphe götürmeyecek surette emîn, hattâ ümit edildikinden fazla varidat veren, gerek ziraaite ve gerek sanayiye kazancı her sene artmakta olan memleketin millî parasının kıymet ve kudreti elbette şüpheden âzâde, her hangi memleketin parası ile boy ölçüşecek kudrette bulunması lâzımdır.

PARAMIZIN KIYMETİ

Arkadaşlar,

Bu sene muhtelif memleketlerde para kıymetleri üzerinde türlü temevvüçlere rastladık. Şimdiye kadar para kıymetini tutmakta ısrar etmiş olan millî memleketler paranın kıymetini düşürme kararı almışlardır. Biz, bu fikir temevvüçleri arasında paranın kıymetini tutmayı, alınacak tedbirlerin bizim memleket için en iyisi saydık. Şimdi ticaretin hemen her memlekette bir şekil ve surette güdüm altında bulunduğu devirlerdir. Bu devirlerde para kıymetini hükmetmek çok müşkül değildir.

Biz de yedi senedenberi güdümlü bir ekonomî takip ederek paranın kıymetini kolaylıkla muhafaza edebildik. Para kıymetini memleketin iktisadî şartlarından dolayı düşürmek fikri bize gelmedi. Aksine olarak memleketin iktisadî şartlarından dolayı paranın kıymetini muhafaza etmek fikrini edindik. Dahilde ve haricte çok borç edilir ve bu borca faydasız olsun diye para düşürülür. Gene düşürme memlekette ucuzluk husule getirmek için tedbir olarak ileri sürülür. Biz memlekette ucuzluk için para kıymetini düşürülmesini doğru tedbir olarak kabul etmiyoruz. Para kıymetinin düşürülmesi ihtimali olduğu zaman her türlü ithalât eşyası derhal kıymetine zam yathar.

Para düşürülmesi suretile ihracat mallarımızın daha kolay sürüleceğini bizim memleket için iddia etmenin doğru olmadığını da sanıyoruz. Çünkü ihrac edilecek malımız elimizde kalmıyor. Zamana göre, makul sayılacak fiatler üzerinden, ne kadar mal çıkarsak sürebiliyoruz. Ondan sonra paranın düşmesi ihtimali karşısında vukua gelecek her türlü pahallılıklar, memleketin iktisadî hayatını umumiyetle çok müteessir edecektir.

Arkadaşlar,

Mahsus tafsilâtli konuşuyorum: Bir taraftan paranın kıymetine hü-

kümetin, B. M. Meclisinin hâkim olduğunu göstermek istiyorum, diğer taraftan paranın âtiyen de müstakar tutulmasını icap ettiren sebepleri anlatmak istiyorum.

Bizde itimat meselesi bütün tedbirlerin başında gelecek bir unsur olduğuna kanıs.

UCUZLUK MÜCADELESİ

Şimdi pek mühim olan diğer meseleye geçiyorum: Memlekette geniş mikyasta ucuzluk mücadelesi yapıyoruz. Bir iki seneden beri aldığımız cesurane tedbirler müsbet neticeler verdi: Şekerde, tuzda, çimen-toda, ilh. Bu politikaya bu sene de devam edeceğiz. Para düşürmekten dolayı yüzde 30 ucuzluk bekliyen memlekete nisbetle bir iki sene içinde, esaslı ihtiyaç maddeleri üzerinde, yüzde 30 dan fazla ucuzluk teminine şimdiye kadar muvaffak olduk. Bu istikamette bundan sonra da müsbet neticeler alacağımıza emîniz. Önümüzdeki sene içinde temel ihtiyaç maddelerinden daha bir ikisi üzerinde ucuzluk tedbirleri alacağız.

Ucuzluk mücadelesi yaparken bir noktaya memleketin dikkatini celbedeceğiz: O da merkezde, Büyük Millet Meclisinde devletin ucuzluk yapmak için fedakârlık yaptığı mevzular üzerinde kolaylıkla işidemiyeceğimiz, memleket köşelerinde diğer şekillerde resimler alınmaya kalkınmasıdır.

Mesela bu sene sayım için hazine varidatında esaslı fedakârlık ettik. Dolayısıyla esnada türlü şekilde hayvan üzerinden resim alınmak temayülleri gördüm. Bundan sonra B. M. Meclisince ucuzluk tedbirleri aldığımız maddeler üzerinde diğer makamlar tarafından her hangi bir suretle resim konulmasını kanunî müeyyideye bağlamak fikrindeyiz. Döviz sarfiyatı memleketin umumî idaresinde iyi bir kontrol altında alınmıştır.

Harici borçlarımız üzerinde bu bir sene zarfında başka bir anlaşma yaptık, bu anlaşmaya göre borçlarımızın yarısını mal ile ve yarısını şimdiye kadar olduğu gibi dövizle tediye edeceğiz. Bundan başka yaptığımız ciddi kontrol bu sene biz döviz bakımından daha müsbet vaziyette bırakmıştır. Önümüzdeki senelerin ihracat maddeleri için de bilhassa açtığımız mevzuların inkişaf ettirilmesi sayesinde döviz vaziyetimizin daha müsbet olacağını umuyoruz.

MADEN İŞLETMESİ

Bize döviz temin edecek mevzular üzerinde başlıca ehemmiyet verdiğimiz birisi maden işletmesidir. Zannediyoruz ki maden işletmesi için de bir iki senede alacağımız neticeler bu memleketi haricîten ithal edilecek kıymetli vasıtalarla cihazlanmak için bize geniş fırsat verecektir. Umumî olarak memleketin bu geçen bir sene zarfında iyi çalıştığını, huzur içinde emniyetle ve geniş bir istikbale doğru yürük ferah içinde yürüdüğünü hülâsa olarak söyleyebilirim. (Alkışlar).

Memleketin vaziyetini sevinçli bir nazarla görürken büyük Cumhuriyetimizin Atatürk'ün adını sevgiyle ve saygıyla anmak bizim için tatlı ve şerefli bir borçtur. (Alkışlar).

MİLLÎ MÜDAFAA VEKİLİNİN NUTKU

Yerli mali kurumu başkanı Millî müdafaa vekili Kâzım Özalp da dün akşam radyoda bir nutuk söylemiş ve ezümle demiştir ki:

— İçerde Türkiye, en kuvvetli ordusuna bugün sahiptir. Maarif teşkilatımız hiç bir zaman bugünkü kadar kuvvetli olmadı. Sağlık işlerimiz hiç bir zaman bugünkü kadar iyi değildi. En sağlam Türk maliyesi bugünkü maliyemizdir. En geniş demiryolu şebekemiz bugünküdür.

AKŞAM SPOR

Fenerbahçe, Galatasaray bugün Ankaraya hareket ediyor

İlk karşılaşma birinci günü Fenerbahçe Ankaragücü arasında yapılacak

Büyük stadin kışat resmi dolayısıyla İstanbul'dan Fenerbahçe, Galatasaray, İzmir'den Altınordu, Ankara'dan Ankaragücü arasında yapılacak turnuvaya iştirak etmek üzere Fenerbahçe ve Galatasaray bugün öğle trenle Ankaraya hareket edeceklerdir.

Bu dört takımın yekdiğerile karşılaşmasının kura ile tesbit edilmesinden evvelden tekrâr etmiş ise İzmir'in birinci gün yetişememesi buna imkân bırakmamış, genel merkez bir toplantı yaparak açılış resminin Fenerbahçe - Ankaragücü maçı ile yapılmasını düşünmüştür. Maamafih bu kararın da katli olmadığı söylenmektedir.

Bu vaziyet karşısında demek oluyor ki en kuvvetli ihtimal İstanbul ve Türkiye şampiyonu ile Ankaragücü karşılaşmasıdır.

Bu maç ne netice verebilir? Şurada her iki takımın vaziyetlerini göz önünde tutarak bir tahmin yürütelim. Fenerbahçe iki senedenberi İstanbul ve Türkiye şampiyonudur. Ve bu

Fenerbahçe - Ankaragücü bundan evvelki karşılaşmada

nerbahçeliler için aşılması güç bir merkez muavindir. Hücum hattının ne dereceye kadar muvaffak olacağını kestiremeyiz, Fenerbahçe muavin hattı karşısında bu hattın bir iş göreceğini zanetmiyoruz.

Fenerbahçe - Ankaragücü karşılaşması bu maçta bu sene üçüncü olmaktadır. İlk karşılaşmada Fenerbahçe çok fena bir oyun oynamış, güzel bir oyun çıkaran rakibini 3 - 1 yenmiştir.

İkinci karşılaşma bundan bir ay evvel yapılmış, Fenerbahçe yine fena bir oyunla 1 - 0 galip gelmişlerdir.

Böyle çok mühim bir günde sarı lacivertlilerin iyi bir oyun oynamak için çalışacakları pek tabiidir.

Yukarıya kaydettiğimiz noktaları göz önünde tutarsak bu maçın Fenerbahçe tarafından kazanılması lâzım geldiği meydana çıkar.

İkinci gün de Galatasaray - İzmir karşılaşıyor. Sarı kırmızılar tam kadrolarla gidiyorlar. Lig maçlarında yalnız Beşiktaş'a şanssız bir oyundan sonra yenilen sarı kırmızılar Çeki Karlin karşısında güzel bir oyun oynadılar ve berabere kaldılar. Müdafaları iyidir. Yalnız en sayıf hatları muavin hatlarıdır. Hücum hatları en iyi hatlarını teşkil ediyor. Bilhassa merkez mühacimleri Gündüz son günlerde çok muvaffak olmaktadır. Altınordunun kuvvetini bilmiyoruz. Yalnız genel merkez takımların

takviyeli olarak gelmemeleri ve kendi kadrolarla oynamaları hakkında ki son kararı üzerine biz bu maçın da Galatasaray tarafından kazanılacağını kuvvetle ümit ediyoruz.

Bu suretle demek oluyor ki Ankaragücü

Galatasaray kaptanı Avni

ralılar iki ezeli rakip Fenerbahçe - Galatasaray karşı karşıya göreceklerdir.

Bu turnuvanın en alâkalı karşılaşması da muhakkak ki bu olacaktır. Senelerdenberi Galatasarayın çok sayıf günlerinde bile bu karşılaşma her zaman için büyük bir alâka uyandırmıştır. Ve hiç hararetini kaybetmemiştir. Bu maç hakkında tahmin yürütmek bir parça güç olur. Çok defa vaki olmuştur. Galatasaray en sayıf zamanında Fenerbahçeyi yenmiş en kuvvetli zamanında da mağlûp olmuştur.

Daha ziyade bu karşılaşma âşap meselesidir. Bilhassa yabancı bir sahada hangi takım daha ziyade âşabına hâkim olursa galibiyet ibresi o tarafa döner. Takımların kuvvetlerini düşünürsek galibiyetin daha ziyade Fenerbahçe lehine olduğu görülür. Maamafih yine tekrar ediyoruz. Bu maç için tahmin yürütmek hiç doğru olmaz. Çünkü yapılan tahminlerin altüst olduğu çok defa ekseriyetle vaki olmuştur.

Bizim tahminimiz bu çok güzel stadin açılış resmi dolayısıyla yapılan bu karşılaşmalarda Ankara halkını memnun edecek temis bir oyun göstermektir.

Bugün nerelere gidebiliriz?

BEŞİKTAŞ STADINDA

Beşiktaş - Topkapı
Vefa - Beykoz
Galata Gençler - Beylerbeyi

TAKSİM STADINDA

Güneş - Süleymaniye
Davutpaşa - Feneryılmaz

KADIKÖY STADINDA

Eyüp - HİAL
Altınordu - Kasımpaşa

SARAY ve BABİALININ İÇ YÜZÜ

Yazan: SÖLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 796

Avusturyanın Makedonya üzerindeki emelleri Avusturya - Rusya rekabeti

Ulahlara karşı bu durum meşrutiyete kadar böyle devam etmiştir. Karadağ dahi Romanya gibi Makedonyadaki siyasi ihtilâflarda kendi menfaatlerinin hâlel görmemesine itina ediyordu.

Makedonyada mütehalif millî cereyanlar en ziyade kilise ve mektep münazaları şeklinde yani din ve fikir sahalarında tezahür ve tesadüm ediyordu. Bütün Makedonya ortodokslarına mektep, kilise, komite muayyen millî hedeflere varmak için üç vasıta mahiyetinde görünüyordu. Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan Makedonya hristiyanlarının Osmanlı idaresinde ümitsiz şartlar dahilinde yaşamakta oldukları görüldükleri Avrupalı rahat nefes aldurmak istemiyorlardı.

Suistimallerin, fenalıkların önünü almaktan âciz, ciddi islahat yapmağa kalkışmaktan muhteriz Osmanlı hükümeti çaresizlik içinde yuvarlanıp giderken Balkan hükümetleri Makedonyaya bir Avrupa müdahalesini celb için şiddetli propagandasını yaptıkları ümitsizlik şartlarını takviye eylemeği ayrı, ayrı kendi menfaatlerine uygun görüyorlardı. Bu yolda muvaffakiyet ihtimalleri az değildi. Avrupa bu kapana kolunu kapırmıştı!

Seneler geçtikçe küçük Balkan devletlerinin turnakları büyüyor, kuvvetleniyordu. Bu turnakların Makedonyaya takılmak istenildiği de hiç gizlenmiyordu.

Sofya, Atina, Belgrad arasında beslenen emeller yüzünden şiddetlenen ihtilâflar ve bunların Makedonyada aksi tesirleri o kadar hâd bir şekil alıyordu ki bu üç payitahtta olsun, Makedonya hristiyanları arasında olsun bu kıtaların bu üç devletten birisine ait olmasından ise Osmanlı tabiiyetinde statükosunu muhafaza eylemesi tercih ediliyordu. Abdülhamid bu ihtilâfları Makedonyada Osmanlı hâkimiyetini idame için elzem addediyor, bunları teskin ve izale için ciddi hiç bir teşebbüste bulunmuyordu.

Avusturya Sırbistanın Makedonyada mühim bir mevki kazanmasını, Selânik yolu üzerinde kendisine bir engel gibi dikilmesini istemezdi. Bu sebeple Makedonyada tahaddüs eden hallerle karşı kendisini en ziyade ilgili sayardı. Almanya Avusturyanın arkasında idi.

Evvelce prens Bismark Almanyanın Balkan siyasetini bu sözlerle hülâsa etmişti: (Bis Sırbistanda Avusturyalı, Bulgaristanda Rusus!)

Almanya açık olarak (Drang nach Osten) — sarka doğru akın, siyasetini takibe koyulduktan sonra Avusturyaya Selâniğe kadar yol açmak hususunda zahır oluyordu.

Avusturya nazarında Makedonya meselesi büyük Akdeniz meselesinden ayrılmıyan bir cüz idi.

Kendisini terki eden muhtelif unsurlar ve bu unsurların aralarında itilâf kabul etmez derecede çetin ihtilâflar itibarile sayılı, fakat dahilen bu garib mevkile rağmen haricte nüfuzu kuvvetli olan ve müttefikli Almanyanın müzaheret gören Avusturya İstanbulda Almanya dışişleri Baron Merşalin siyasi muvaffakiyetlerinden Balkanlarda kendi ihtiraslarını tatmin edecek yolda istifadeler temin ediyordu. Avusturyanın bu ihtirasları muhteviyatında hiç kimsenin şüphesi, tereddüdü olamayacak bir açık yaffa halinde görünüyordu.

Berlin müahedesi Bosna, Herşeg'in idaresi ile beraber Yenipazar sancağında bir muhafaza kuvveti bulundurmamak hakkını Avusturya - Macaristana vermişti. Bu (şarka doğru) birinci adımı. Bu adımla Avusturya Kosova vilâyetinin kapısına doğru ilerliyor, Vardar vadisine, Selânik yoluna temas ediyordu.

Ege denizinin bu büyük limanının Avusturya üzerinde cazibesi yalnız iktisadi değildi. Bütün Makedonyanın tabii bir mahreci, merkez Avrupa ile Ege sahasının münakaale merkezi olan

bu limanın elde bulunmasından temin edilecek geniş menfaatlerden başka Avusturya için Akdeniz meselesinde ayrıca bir ehemmiyeti vardı. Avusturya Selânik limanı ile kendini Adriyatik mahpesinden kurtulmuş sayacaktı; İtalya tarafından önüne konulabilecek her türlü engel bertaraf etmiş, her türlü teftiş ve murakabeden, tehdid ve ihafeden masun olarak serbest denize çıkmış bulunacaktı. Bununla Akdenizin şark kısmında yüksek bir nüfuz malik olacaktı, Avrupalı Asyaya bağlayan bir yola el uzatmış bulunacaktı; Şark işlerinde en katı sözleri söyleyebilecekti. Ancak Selânik yolunun elde edilmesi için Arnavutluğun elde tutulması icap ediyordu. Fakat bunun için Avusturya Arnavutluğun istilâsını Selâniğe istilâ fikrinden ayıramıyordu.

Arnavutluk Avusturya eline geçerse Adriyatik'in diğer sahili gene İtalya elinde kalacaktı. Halbuki İtalya Arnavutluk sahillerine el koyacak olursa Avusturya kilidi âtiyen kendisine düşman olabilecek bir devletin elinde bulunan bir deniz zindanında kapalı kalmış olacaktı. Bunun için Avusturyanın en ziyade dikkat edeceği şey İtalyanın Arnavutluk sahillerinde yerleşmemesi idi.

Ancak Rusya Rumelide Avusturyayı yalnız bırakmak fikrinde değildi. Lehistan'da Slav olduklarına hiç ehemmiyet vermediği Lehilerin köklerini kazımak isteyen, 1831 denberi bu memlekette örfi bir idare idame eden, Rus dilini Leh dili yerine tamlama uğraşan, 1863 - 1864 ihtilâlinde dayak ve işkenceler altında ölenlerden maada 1000 kadar Lehliyi idama mahkûm ve 70000 kadarını da Sibirya'ya nakleyip Rusya evvelce Sırp ve Bulgaristandaki Bulgarlar hakkında ortaya atmış olduğu iddiaları gene hatırlıyordu; o şimdiki kendisinde Makedonya hristiyanları, hassaten ortodoks Slavları hakkında merhamet ve şefkat hislerinin kabardığını duymakta idi (1) Panславистlere, siyasetle uğraşan Ruslara göre: Osmanlı idaresindeki Slavlar inkişaf etmeli, bütün hürriyetlere nail olmalı idiler; Bulgar, Sırp, Rum komiteleri Makedonyada galib ve hâkim müslümanları öldürüyorlardı; öldürülen müslüman olduktan sonra Rusya bir mesele çıkaracak değildi! Fakat bir hristiyanın kalına dokunulmamalı idi! Böyle duygularla, düşüncelerle Avusturya da Rusyadan geri kalmayacağı, hristiyanlık medeniyeti namına, razı olamıyordu!

Ruslar Osmanlı idaresinde Ermenilerin bulunduğu yerleri - İsyanlar ve kıtaller içinde Ermeniler iyiden iyiye kırıldıktan sonra - bir gün Rusya'ya ilhak eylemeği düşünüyorlardı; ama bu tasavvur Makedonyaya teşmil edilemezdi. Rusya için Makedonyada Slav unsurunun menfaati ileri sürülmez, hâkim tutulmak lâzımdı; Rum, Ulah, Arnavut gibi hristiyan unsurlarının menfaatleri ikinci plânda gelirdi.

Avusturya da Makedonya Slavlarını düşünmüyor değildi; ama o en ziyade hristiyan hatia müslüman Arnavutları ele almağı muvafık buluyordu.

Arnavutlukla münasebetini, ilgisini gittikçe arttırmaya çalışan İtalya Avusturyanın bu yoldaki hareketlerini pek dikkatle takip ediyordu. Siyasi icab ve zaruretlere İtalya ile Avusturyayı ittifaka sevk etmişti. İtalya nazarında irredente (kurtarılmaz) İtalyanların oturdukları yerleri elinde tutan bir Avusturya tabii bir düşmanı idi; fakat İtalya şimdiki bu düşmanına zincir ile bağlanmış gibi bulunuyordu. Fakat İtalya iktisaden yükseldikçe, kuvvet kaynaklarını artırdıkça Adriyatik denizinde komşu müttefikle bir muvazene tesis eylemek azmını da kuvvetlendiriyordu.

(Arkası var)

(1) Les intrigues moscovites in Turquie

Fenerbahçe kaptanı Cevad

sene de İstanbul liginin başında gitmektedir ve hiç gol yememiştir. Yalnız son Çeki Karlin maçını o kadar fena bir oyun oynamamasına rağmen kaybetmiştir.

Sarı lacivertlilerin hücum hattında Fikret ve Niyazi gibi iki çok seri açıkta üç ortası her ne kadar diğer hatlarına nazaran o kadar iyi değilse de Ankaragücüne gol çıkarabilir.

Buna mukabil çok kuvvetli bir muavin hatları vardır. Müdafaları da hemen hemen kuvvetli denebilecek bir şekildedir. Kalede Hüsameddin için fazla bir şey söylemeyeceğim. Lig maçlarında bugüne kadar hiç gol yememesi onun formunda olduğunu meydana koymaktadır.

Ankaragücüne gelince Ankaragücü çok enerjik bir takımdır. Kalecileri Osman o kadar fena değildir. İstanbul'dan gitmiş olan Osman birinci sınıf bir kalecidir. Müdafaları için de fena denemez. Bilhassa Ali Rıza enerjik oyunlu Fener hücum hattına kolay kolay iş gördürmez kanatındeyiz.

Muavin hattında Nazmi ve Semih iyi oyuncular. Bilhassa Semih suurlu oyunlu arasında yetiştirdiği Fe-

Ankaragücü, Altınordu kaptanları

İzmir şampiyonu Altınordu

Her akşam
bir hikâye

Daktilo

Muhlis kapıdan girer girmez, karısına:

— Sabiha hanım gidiyordı dedi.
Handan canı sıkılmış bir çehre ile sordu

— Neden?
— Evleniyor
— Aylığını arttı san ..
— Aylık için insan evlenmekten vazgeçer mi?
Şimdi Handan için mühim bir mesele çıkmıştı.

— Yeni bir daktilo seçeceğin zaman, ben de hazır bulunacağımı dedi.

— Buna bir diyeceğim yok. Fakat rica ederim, kaç senedir çoktım. Artık tahammülüm kalmadı. Biraz yüzüne bakılabilecek bir daktilo isterim. Babaktan akşamına kadar onörsüz bir kadın ile burun buruna oturmak hiç hoş gider bir şey değil.

Handan düşündü. Kendi gidip daktilo yapmakta. Fakat belki parmakları nasır olurdu? Herhalde uzun tırnakları feda etmek lazımdı. Hem herkes kocasının işleri fena gidiyor da onun için daktilo tutamıyorlar demez miydi?

Handan düşündü, taşındı. Gazeteye verilen ilâna gelen cevaplar içinde üç tanesini seçti. Bunlara eve gelmeleri için cevap yazdı. Daktiloyu kendisi ihtilâh edecekti.

İlk gelen daktilo, yirmi yaşlarında, spor esvaplı, eldivenli, güzel dişli, sürmeli gözlü sevimli bir genç kızıdı. Handan ilk görüşte bunu reddetmeğe karar verdiği için elindeki tasdiknamelerle hiç meşgul olmadı.

İkinci gelen güzleri, şaşı, dişlek, sevimsiz bir kadındı. Yeni daktiloluğa başladığını da söylüyordu. Fakat Handan bundan münasibi bulunamıyacağını düşünerek:

— Zarar yok, alırsanız, dedi ve üçüncü müracaat edenini görmeğe bile lüzum hissetmeden bunu kabul etti.

Daktilo Muhlisin hizmetinde ancak beş hafta kalırdı. Bu müddet zarfında Muhlis pek titiz ve huysuz olmuştı. Handan ile hep kavga ediyor, bir şey bilmiyor diye daktilodan şikâyet edip duruyordu. Muhlis:

— Hem yüzüne bakınca, tiftiyor, diyince Handan şu cevabı başlıyordu:

— Kim bilir kadının yüzüne nasıl bakıyorsun da sıkılıyor!

Artık başka bir daktilo bulmak mecburiyeti hasıl oldu. Fakat bu defa daktilo Muhlisin yazıhanesinde ihtilâh edilecekti.

Fakat Handan behemehal bu kızları görmeğe karar vermişti. Tayin olunan saatte biraz evvel kocasının yazıhanesine gitti. Fakat yanına girmiyerek bekleme odasında bir köşede oturdu. Yanında büyük bir dolap var-

dı. Kocası kapıyı açınca Handanı orada göremiyecaktı. Biraz sonra odaya iki kız geldi, arkalarından bir tane daha.

Handan pencereden dışarıya bakıyor gibi davranmakla beraber, kızlardan bir tanesinin gayet güzel, ince ve endamlı olduğunu farkettili. Büyük bir telaşa düştü. Sonra esmer, dudaklarının öndü hafifçe tüylü bir kız da vardı ki pek sevimli idi. Kızlar konuşuyorlardı:

— Aylık çok mu acaba?
Güzel kız başka şeye merak ediyordu:

— Acaba patron genç mi, bekâr mı? diyordu.

Başka bir kız izahat veriyordu:
— Hatırlayıp tanır mısınız? Evvelce o daktiloluk ediyordu. Ama kendisini hanım evde ihtilâh etmişti!

— Hanım nasıl şey?

— Delinin biri!

Bu sırada Muhlis kapıyı açtı. Güzel kız içeri aldı. Handanın aklı fikri hep kocasının odasında idi. Bu intizar yirmi beş dakika sürdü. Nihayet genç kız çıktı, gitti. Namzedlerin müayenesi bittikten sonra, Handan kocasının yanına girdi:

— Hangisini beğendin? diyordu. Muhlis kızmıştı.

— Senin için ne burada? Bu halilerine artık tahammül zor oluyor Handan!

Handan kocasının haline ve sesine bakarak en güzel kız seçmiş olduğunu anladi ve içinde büyük bir üzüntü ile eve döndü.

Handan güzel daktiloyu kocasının karşısında bin türlü işkârlık yaparak oturuyor diye düşündükçe iştiasını kaybetti. Uykusu ilâcı almadan geceleri gözünü kapamıyordu. Muhlis pek nadiren tatlı bir kelime söyleyebiliyordu.

Bir gün Handan kocasının yazıhanesine gittiği zaman, içeriden bir kahkaha işitti. O akşam Muhlis neden dolayı gündüz kahkaha ile gülmüş olduğunu hatırlıyamadı ve Handan göze yaşları içinde bırakarak gece kulübe gitti.

Ertesi günü Handan sade bir esvap giydi ve bir daktilo kursuna devam etmeğe başladı.

Muhlis:

— Bu son zamanlarda sık sık sokağa çıkıyorsun, Handan? diyordu.

— Evet, doğru.

— Nereye gidiyorsun?

— Geziyorum, eğleniyorum.

— Ya! Yalnız başına mı eğleniyorsun?

— Sen öyle yapmıyorsun mu? Daktilonun kahkahaları sokaktan bile işitiliyor!

— O çalgının biri canım.

Bir kaç gün sonra, Handan daktilo-

Nöbetçi eczaneler

Şifli: Haldâkâr Gazî caddesinde Halk, Taksim: Nisameddîn, Tarihâşında Nihad, Beyoğlu: Kanak, Dairede Güneş, Galata: Topçular caddesinde Sporid, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Beşir Kemal, Heybeliada: Halk, Büyükdâ: Halk, Fatih: Şehzadebaşıda Asaf, Karagömrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Hıdai, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirân, Rumelihisârında ki eczaneler, Akşaray: Etem Perter, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Paşayolunda Rifat Muhtar, Modada Alheddin, Üsküdar: İmrahor, Fener: Emiliyâdi, Beyazid: Kumkapıda Belkis, Küçükpaazar: Hasan Hülsü, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alem-dar: Ankara caddesinde Eref Neşet, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

luluk tahsilini bitirmişti. Kocasına güzel bir siyaset hamılamıştı. Fakat o akşam Muhlis pek çatik bir çehre ile evden içeri girdi. Başka hiç bir lâkırdı söylemeden Handana sordu:

— Bugün nerede idin?

— Hiç. Sokağa çıkmıştım.

— Nereye gittiğini açıkça bilmek isterim Handan.

— Pek hatırlıyamıyorum.

— Seni bugün benim daktilo Beyoğlunda bir sokakta görmüş.

— Maşallah küçük hanım arka sokaklarda dolanmasını seviyor demek.

— Peki, ya senin oralarda için ne?

— Ne iş ne, sana bir dokunur yerli var mı?

Muhlis bütün bütün kızdı. Odanın içinde sinirli sinirli dolaftı.

— Daktiloya işin veriyorum, dedi. Handan hayretle sordu:

— Neden?

— Senin hakkında münasebetsiz imalarda bulunuyordu. Bugünkü tesadüften sonra münasebetsizliği artırdı. Ben de izin verdim.

— Demek söylediklerine inanmadım?

— Hayır.

— Ya doğru ise?

— Çıldır mı sen Handan?

— Neye çıldırayım? Beni o kadar ihmal ediyordun. O kadar meyus olmuştum ki...

— Beni korkutma Handan!

— Ben de ne yapacağımı şaşırarak daktiloluk tahsil ettim!

Şimdi Handan güzel ve boyalı tırnaklarını feda etmiş, parmaklarının nasır tutmasını da, herkesin dedi kodusunu da göze almış, kocasının karşısında akşama kadar daktiloluk ediyor ve üzüntüsüz yaşıyor.

Hikâyecî

Radyo

13 Kanunuevvel 936 Pazar
İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30
Plâkta Türk musikisi, 12,50 Havadla, 13,05 Plâkta hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkta dans musikisi, 19,30 Konferans: Tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile, Orman mektebi muallimi bay Tevfik Ali tarafından, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı): Orkestra, 1-Mendelssohn: (Fingal mağarası), 2-Lanner: (Romanülker) vals, 3-Tchal-kowsky: (Rokoko) Varyasyonları, Viyolonsel ve piyano için, 4-Kalman: (Çardaş Fürstini) operetinden parçalar, 5-Baviyera dansı, 6-Mars, 22 Ajans ve borsa haberleri: Ve ertesi günün programları, 22,30 Plâkta sololar, 23 Son

14 Kanunuevvel 936 Pazartesi
İstanbul: Öğle neşriyatı — 12,30 Plâkta Türk musikisi, 12,50 Havadla, 13,05 Plâkta hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı — 18,30 Plâkta dans musikisi, 19 Konferans: Tasarruf ve yerli malı haftası münasebetile, Ticaret odası kâatibi umumisi bay Cevat Özenli tarafından, 19,30 Çocuklara masal: İ. Galip tarafından, 20 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) Şehir tiyatrosu dram kısmı tarafından bir temsil, 22 Ajans ve borsa haberleri, ve ertesi günün programları, 22,30 Plâkta sololar, 23 Son

AKŞAM

Abone Ücretleri

Türkiye Enebi

6 AYLIK 1400 kuruş 2700 kuruş

3 AYLIK 700 1450

1 AYLIK 400 800

1 AYLIK 150

Posta ihtihadına dahil olmayan

ecnebi memleketler: Saneliği

3600, altı aylık: 1900, üç

aylık: 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş

kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Ramazan 27 — Ruzı Kasım 35

S. İsmak Güneş Öğle İkinci Akşam Yeter

E. 12,48 2,35 7,37 9,47 12,09 1,39

V. 5,29 7,16 12,08 14,28 16,4 18,20

İdarehane: Babıâli civarı

Acımsuluk Sok.

No. 13

Yılın birkaç gününde hava kuv-

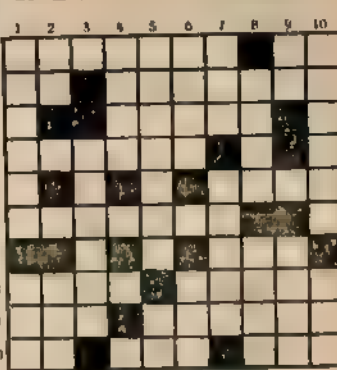
vetlerimiz yardım için bize bağ-

vurulduğu zaman, vakifelerini istek-

le yapan bir insanın gönlü rahatlı-

ğını duyarak illeri atılmıyız.

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Kayık tamiri (7) Beraber (2)
- 2 — Çok değil (2) Rakıplık (7)
- 3 — Sinirli (5)
- 4 — Cesaretili (8)
- 5 — Masraf (4)
- 6 — Kâbları kalaylıyan (7)
- 7 — Tavlada hâkim olan (3)
- 8 — Us (4) Tavalı eden kelime (5)
- 9 — Çatının üstü (3) Tahtadan oda (6)
- 10 — Zaman (2) Şakak (3) Bol bol değil (3).

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Dişli hayvan (8) Dört tarafı su kara parçası (3)
- 2 — Çok değil (2) Damarlara dolduran (3)
- 3 — Bir tutam uzum (6)
- 4 — Hariciye Vekilimisi (4)
- 5 — Kendini nimetten sayan (7) ile (2)
- 6 — Cereyan eder (4) Adın arkadaş (3)
- 7 — Tuvan (3) İmdada yetişen (5)
- 8 — İnşaat (4) Ufuklar (4)
- 9 — Kuzu nidası (2) Beyaz içki (4)
- 10 — Yirtıcı kuş (6) Lazzet (3)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Köstebek, 2 - Ke-di, 3 - Soba, Ta, 4 - İsbat, An, 5 - İcra, Zaar, 6 - İrmak, 7 - Mavi, Taab, 8 - Eta, Ya, 9 - İz, Şarab, 10 - Koy-mak.

Yukardan aşağı: 1 - Keşirme, 2 - Atık, 3 - Sabır, Vazo, 4 - Asabi, 5 - Ek, Beyazıt, Şa, 7 - Ed, Taramak, 8 - Kl, Ama, 9 - Tarabya, 10 - Ayan, Aba.

HASAN

RUJ ve ALLIKLARI

Kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık ve orta ve koyu renklileri vardır. Ruj 60, allık 35 kuruştur.

Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 44

Birden bire genç kızın esneyerek gözlerini açarmış Rüstem'in düşüncelerini alt üst etmişti.

İhtiyar tabip derhal başını torununa çevirdi:

— Nasılsın, Habibe?

— Genç kız yavaşça omuzunu kaldırdı. büyük babasına:

— İyiyim..

— Diye cevap verdi.

Rüstem şimdi Habibeyi biraz daha yakından ve gündüz gösle görüyordu. O ne güzel, ne sevimli, ne sahhar bir kızıdı.

Rüstem hemen doğruldu:

— Çok teşekkür ederim, küçük hanım! Bana karşı gösterdiğiniz bu fedakârlığı hiç bir zaman unutmuyacağım. Beni kurtarmak için, neden hayatını tehlikeye attın?

Habibe cevap verdi:

— Başka türlü yapamazdım. Sultanın cellâdının taşıdığı kılıçların zehirli olduğunu biliyordum. Uzak illerden bize yardıma gelen sizin gibi bir aslanı, hayatım pahasına da olsa, kurtarmaya mecburdum.

Yavaş yavaş başını kaldırdı..

Sol yanına yatarak:

— Endülüsin yıkılmasını istemiyorum, dedi, ona yardım etmek isteyen herkese ben de yardım edeceğim. Endülüş kurtulursa, biz de kurtulmuş olacağız. Sultanın bizi düştürme teslim etmek istediğini söylüyorlar. Doğru mu bu haber acaba?

Rüstem başını sallayarak genç kızın sözlerini doğruladı:

— Evet, Sultan yalnız kendini ve malyetini düşünüyor. Sadece kendini ve kendi hanedanını kurtarmaya karar vermiş. Endülüş devleti bu yüzden yıkılacak. Fakat, ne yasak ki, bütün halkın sevgisini kazanan valde sultan da şimdi zindana atılmış. Eğer o kadın iktidar mevkinde bulunsaydı, umarım ki, memleketiniz bu kadar kolay yıkılmazdı.

Tabip Seyid Abbasın gözleri sulandı:

— Ebu Abdullah memleketimizi düşmana teslim etmeğe yemin etmiştir, oğlum! Ne yapacak, bu uğurda ne kadar kan döksek faydasız. Şu sıra-

da valde sultanı zindandan kurtarmak mümkün olursa, belki milleti biraz daha ayaklandırmak ve düşmanın ümidlerini kırmak vesilesi ele geçebilir. Başka türlü kurtuluş yolu yoktur. Biz Türklerden de büyük bir yardım umuyoruz. Çünkü slaler denizcilerinin Garnataya elli bin kişilik bir ordu ile gelseydiniz, Endülüş işte o zaman kurtulurdu.

İhtiyar tabip birdenbire çocuk gibi ağlamağa başladı:

— Torunum için iç yüzünü bilmez, yavrum! Düşman çok kuvvetlidir.. ve bizim kalelerimizdeki asker çok zayıftır. Sonra birden şu sözleri de ilâve etti.

— Paraca, silâha, kuvvetçe değil. İman zayıf. Endülüşün kurtulacağına inanmıyorlar. Sultanın adamları askerimizle zihinlerini çelmış.. hepsini manen zehirlemişler..

Rüstem saatler geçtikçe sabırsızlanıyordu. Yavaşça ayağa kalktı. Dinlenmişti. dizlerindeki dermansızlıktan eser kalmamıştı.

— Bana yaptığınız iyilikleri unutma yacağımı Müsaade ediniz de gideyim. Arkadaşlarım beni kimbilir ne kadar aramışlardır.

İhtiyar tabip Türk denizcisinin selâmıladı:

— Biz unutma, oğlum! Bizim gö-

reğimiz bir için düşerse evimiz uğral. Sana ve arkadaşlarına elden gelen yardımı göstermek borcumuzdur.

Rüstem odadan çıkarken genç kızla gözgöze gelmişti.

Habibenin benzi sapsarıydı.. çenele-ri kıldilmiş gibiydi.. delikanlıya bir şeyler söylemek ister gibi, başını usat-tı.. sonra birden gülmüşedi. ağzını aç-madı.

Rüstem:

— Allaha ısmarladık, Habibe!

Diyerek sağ elini göğsüne koydu.. genç kıza selâm verdi.. merdivenler-den indi

Habibenin yarası şışmişti. Kalçasını kaldırıp ayağa kalkmak istediysse de buna muvaffak olamadı.

— Uğurlar olsun..

Dedi.. ve birden ellerini yüzüne götürerek büyük babası gibi hıçkırma hıçkırma ağlamağa başladı.

Rüstem bu hıçkırıkları merdivenden inerken duymuştu. Artık geri döne-mezdi.. içini çekerek kapıyı kapayıp çıktı..

Sokakta kimseler yoktu.

Rüstem doğrudan Tahrin evine git-mişt.

PRENSE MARIYANA MÜSLÜMAN KANI BEKLİYOR

Rüstem başından geçenleri Tahire ve şeyh Halile anlatırken, memleketin

içinde yeni bir kasırga esiyordu.

Şeyh Halil:

— Ben bir kazaya uğramadan ve dağ yolu kapanmadan İshilyeye dönüp gideyim. Emir Yusuf beni bekler..

Demişti.

Tahir amcasının Garnatadan ayrıl-masına razı oluyordu.

Rüstem de şeyh Halilin fikrine uy-muştu.

— Ben de Mayorkaya dönmeğe mecburum. Kemal reisî dana fazla beklet-mek istemem.

Diyordu.

Kaleden kurtarılan Yusuf Hayyat serbes kalır kalmaz evine uğramış, toplanı yerini derhal değiştirmişti.

O gün asılacak olan Yusuf Hayyatın zindandan kaçtığı duyan sultan Ebu Abdullah hiddetinden ateş püskürme-ğe başlamıştı.

Kale içindeki zindandan bir ölüm mahkûmu nasıl kaçabilirdi?

Ebu Abdullah bu hâdiseyi duyunca merak ve gûphe içinde kıvrınmağa, vezirini sıkıştırmağa başladı.

Sultanın gaddar veziri ertesi gün Garnatayı kasıp kavurmağa başla-mış ve muhafızlara:

— Baş kaldıranın başını hemen vur-un!

Emrini vermişti.

(Arkası var)

Tenvirat reçetesi No. 4

Gözetilmez
bir tenviratla korun

220 Volt

15DLm

18W

25DLm

28W

40DLm

39W

65DLm

38W

100DLm

79W

125DLm

97W

150DLm

111W

Ucuz ve idareli bir tenvirat istiyorsanız Osram **D** lambaları kullanınız, ve ampullerin dibinde aydınlık derecesini gösteren (DLm) ile elektrik sarfiyatını gösteren Vat işaretine dikkat ediniz. Her zaman ve her yerde Osram **D** ampüllerini isteyiniz.

OSRAM-D

ampulleri ucuz aydınlık temin ederler.

Sümer Bank

Nazilli Basma Fabrikasından:

Fabrikamızda yapılmakta olan Montaj ameliyeleri için:

27 Elektrikçi (Tevziat tablosu, Kuvveti)
(Elektrikiye ve Tenviriye)

12 Kazancı (Kazancı - Borucu)

20 Tenekeci

19 Tesviyeci

Alınacaktır. Mesleklerine ve fabrikada yapılacak imtihanda tebeyün edecek liyakatlarına göre 150-300 kuruş yevmiye verilecektir. İsteyenlerin hüviyet, bonservis ve sair evrakı ile Fabrika direktörlüğüne tahminen veya bizzat müracaatları. (3564)

Bir doktorun cazip keşfi;
Solmuş ve buruşmuş bir cildin
Gençliğini lade ediyor.

Viyanada bir tıp mecmuası, dünyayı hayrete bırakacak fennin son zaferini ilân ediyor. Buruşuklukların yalnız sebebi zuhuru değil, izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hattâ büyük anneler, artık gençlik zamanlardaki taze ve açık tenlerine kavuşabilirler. 50 ve 60 yaşlarında olan kadınlar, gençliklerindeki yumuşak ve buruşuksuz bir cilt teminine muvaffak olabilirler. Buruşukluklar, ihtiyarladığımız vakit zuhura gelir, cild, bazı canlı ve besleyici unsurları kaybeder. Bu unsurlar, alimdiki kemali itina ile intihab edilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmektedir. Bunlarla cild beslendiği takdirde tazelenir ve gençleşir. İşte; Viyana Üniversitesinde profesör Doktor Stejskal idaresinde yapılan keşfin şayanı hayret semereleri bu profsörün ke-

şfinin muhtasuran istimal hakkı Tokalon müessesesi tarafından büyük fedakarlıklarla temin edilmiştir. «Biorel» tabir edilen canlı hücreler hülâsası, yalnız penbe rengindeki Tokalon kreminde bulunur. Hastahanelerde 60 - 70 yaşlarındaki kadınlar üzerinde yapılan tecrübelerde altı hafta zarfında buruşukluklarının tamamen zail olduğu görülmüştür. Her akşam yatmadan evvel yegâne cilt unsuru olan penbe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siz uyurken, o, cildi besler ve gençleştirir. Serian buruşukluklar izale olur ve bir kaç hafta zarfında daha genç görünümüş olursunuz. Gündüz için (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Siyah benleri eritir, açık mesmeleri kapatır ve en sert bir cildi yumuşatır, beyazlatır, ve gençleştirir.

İNAP
MÜLÜSİ
İFANBUL

Bu yaşta böyle
GÜLEBİLMEK İÇİN
ŞİMDİDEN BİRİKTİR

TÜRKİYE BANKASI

MADENİ KUTULARDA KAŞE

ALGOPAN

Grip, Nevralji, Romatizm baş, ve dış ağrılarına birebirdir.

Satılık bina

KIZILAY CEMİYETİNDEN:

Cağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimai Muavenet Direktörlüğü karşısında Kızılay Müessesiliğinin bulunduğu bina satılıktır. Müracaat mahalli Yenipostane civarında Kızılay hanımında «eski Aksaraylılar hanı» Depo Direktörlüğüdür.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

«Akşamın Pazar, Salı ve Perşembe nüshalarında çıkar.

1 — İş arıyanlar

TÜRKÇE, ALMANCA, İNGİLİZCE, FRANZIZCA — Dört lisanı iyi bilen tecrübeli muhasep iş arıyor. Günde bir kaç saat veya bütün gün çalışır. Adres: Galata posta kutusu No. 1323 — 1

İŞ ARİYOR — Ticari, sanayi muhasebeye, Türkçe, Fransızca, Almanca ve bu lisanslarda mükemmel tercümelere aşına bir kâtip iş arıyor. Adres: Posta kutusu 1243 Galata. — 6

2 — İşçi arıyanlar

HER YERDE TANINMIŞ MALLARI-MIZI — Taşrada, yahut İstanbulda komisyonla satılacak sabunlar arıyoruz. On lira depozito ile ve numuneleri koymak için büyük bir çanta ile 9-12 arasında müracaat: Dördüncü Vakıfhan asma kat No. 29. —

MÜPTEDİ DAKTİLO ARANIYOR — En az orta tahsilini bitirmiş daktilo deraz görmüş ve Türk bir bayan ve ya bay isteniyor, taliplerin fotoğrafları tercümesi mektupla Galata 1527 posta kutusuna göndermeleri. —

TEZGAHTARLIK — Yapmak için tahsil orta veya daha yüksek bir Bayan lüzumdur. Her gün saat 10 dan 12 ye kadar tahtakale No. 96 güneşli boya imalatihanesine müracaatları. — 2

ESKİ İŞLEK YAZILARI OKUYABİLEN — Türkçe bilgisi kuvvetli, daktiloda çok seri yazan icabında tüccar muhaberatı re'sen tanzime muktadir tecrübeli memura ihtiyac vardır. Maaş elli liradır. Bu evsafı haiz taliplerin referansları ile sarıh vaziyetlerini Galata posta kutusu 86 numaraya bildirmeleri. Bayan tercih olunur. — 3

VEZNE İÇİN TECRÜBELİ BİR BAY ARANIYOR — Beyoğlu İstiklal caddesi 68/70 numaralı (Narin) lokantasına 15 den 18 e kadar müracaatları. — 1

3 — Satılık eşya

135 LIRAYA — Alman markalı mükemmel bir piyano acele satılır. Müracaatı Beyoğlu Galatasaray Avrupa paasajında 9 numaralı dükkânında Bay Fanzo. —

UCUZ SATILIK PİYANO — Alman meşhur markalarından bir piyano içi demir telleri çapraz az kullanılmış büyük formali ucuz satılır. Müracaatı Beyoğlu Kalyoncukulluk Topçekenler sokak Hasan Remzi Bey apartmanı No. 21-3 cü katta. —

SATILIK PİYANO — Meşhur Alman markalarından pek az kullanılmış bir piyano içi bütün demir telleri çapraz, satılır. Müracaatı Beyoğlu Aynalı çeşme Emin cami apartmanı No. 63/3 —

SATILIK BİR MAVİ SALON VE KÜTÜPHANE TAKIMI — Taksimde stadyum arkasında No. 37. Macar marangoz atelyesi. — 2

SATILIK PAMUK AYIKLAMA MAKİNELERİ — Biri Plat çigeri 40, dostereli son sistem müceddet pamuk makinesi ile 5 ve 7 beygirlik iki gaz motorü telerruatile beraber Geyve ahıslarında ucuz fiatle acele satılır. Talip olanlar Arnavutköyünde Boğaziçi lisesinde Bay Zekiye müracaatları. — 9

SATILIK PİYANO — Meşhur bir konser piyanosu acele satılır. Taksim Tarlabası Yağhane sokak No. 35. — 2

4 — Kiralık-Satılık

KIRALIK — Sihat yurdu, Mektep ve talebe yurduna elverişli havadar ve denize mükemmel nezareti olan büyük bahçeli 25 oda ve salonlu kâğıt konak. Sultanahmet Dîdâriye eski Terzilik mektebi. Tel. 60558. — 1

DEVREN SATILIK TÛTÛNCU DÜKKANI — Beyazat Darülfünun caddesi 27 numaralı tûtuncu dükkânı devren satılır Sahibi bay Mehmet Hayreddine müracaat. — 2

İYİ BİR AİLEDE — Mobilyalı bir oda kiraltır. Rahat edilmiştir. Kirası ehvendir. Ayazpaşa Mezarlık sokak Bay Bekir apartmanı No. 27. Dahilî No. 3 adrese müracaat. — 6

SATILIK TÛTÛNCU DÜKKANI ARANIYOR — İşlek bir mahalde tûtuncu dükkânı olup da devren satmak isteyenler Maçkade yeni Doğan bakkalıye mağazasında Bay Nihada müracaat etsin. — 2

KIRALIK ÜÇ ODA — Şehzadebaşı Kalenderhane mahallesi No. 18 evin bir katta üç odası aile ve talebe için kiraltır. Bahçe, gaz, su, elektrik. —

KIRALIK KAT — İstiklal caddesinin merkezinde parmak kapı tramvay durak yerinde 123 No. Erkson apart. İkinci kat kiraltır. Cade üstünde geniş ve büyük salon, geniş antre, 2 oda, her taraf parket. Doktor, terzi ve müessileri için bulunmaz fırsat Mûsait fiat, ayrıca caddede küçük dükkân. Kapıcıya müracaat. — 1

İŞLİ İSTASYONUNA BİR DAKİKA — Sanatoryuma, hastaneye, klübe, hususi mekteplere gayet elverişli, önü çam ağaçlı, bahçeli, arkası vasi bahçeli, 3 katta 17 odalı, çamaşırılık, banyoları, hamamı, terkos, elektrik, hava gazını havli, her cepheden güneş görür bir bina, acele satılır. Müracaatı Osmanbey, Tavukçu Fethi sokak Saleryan Ap. No. 51. Kat 6. Bayan Bedriye. — 1

SATILIK KÖŞKLER — 12, 6, 3 odalı bir bahçe içerisinde garajı, ahır elektrik bahçesinde mebrul meyva ağaçları ve çamlığı bulunan köşkler satılır. Göztepe Rıdvan paşa sokak 29-31 numaraya müracaat. — 8

KIRALIK MAĞAZA — Asmaaltının en işlek bir yerinde ehven fiatla bir mağaza kiraltır. Fındıklı kolordü karışında eski Salıpakar Süheylbey mahallesi Cami sokak (4) numarada bay Hüseyin Rifate müracaat. — 2

3800 LIRAYA SATILIK EV — Fatih İtfaiye yanında İmam Niyazi S. bir salon, yedi oda tramvaya yakın apartmana elverişli kâğıt ev satılır. İçindekilere müracaat. —

VİLLA — Boğaziçinde Çengelköyünde iskele yanında yeni yah. Betonarme 934 modeli, kübik, cadd ve deniz tarafında montazam bahçeler, havuz, yüzlerce renkli balık, nadide meyva ağaçları, yediveren Avrupa gülleri kayıkhanesi hem denize banyosu, kamerye, bahçede tenizvat, yahda terkos, telefon, gaz, elektrik, geniş oda ve salonlar, çift mutfak, çift banyo, sigınak ve bütün istirahat havi Boğazın en güzel villası satılır. Taliplerin içindekilere ve yahut 38-95 numaraya telefonla müracaatları. — 5

BEYOĞLU BALIKPAZARINDA — Üzerleri salonlu betonarme iki dükkân birden kiralık ve satılır. Müracaat için Harbiye mektebi karşısında 295 numaralı evde Bay Leona öğleden sonra üçten beşe kadar Sadıkiye han 16 numarada Bay Leona. — 5

KIRALIK DEPO — Galatada eski Balıkazarında Şarap iskelesinde depo olarak kullanılmaya gayet mûsait 3 katta bir bina kiralık ve ya satılır. Telefon 22135 müracaat. — 5

ACELE SATILIK ÜÇ DAİRELİ APARTMAN — Akarayda Atatürk caddesi civarında İncebey mahallesi Tiryaki Hasanpaşa sokağında 26 No. lı maa bahçe senevi 720 lira irad getirmekte bulunan apartman satılır. İçindekilere müracaat. — 5

KIRALIK — Bomontinin havadar yerinde 4 oda banyolu havagazlı apartman katları 25 liraya, müracaat 21210 telefona. — 1

5 — Müteferrik

SATILIK ÇAM FISTIK FIDANLARI — Erenköy verem sanatoryum yanındaki çam bahçesinde bol orman ve tarh yapmaya müsaid her boy çam fistik fidanları bulunur. —

DANS DERSLERİ — Hususi ve münferiden (asıl dans dersleri) Beyoğlu, Karıman karşısında eski Polonya Nur Ziya sokak No. 3. Müracaat saatleri: (12 - 14) (17 - 20) ye kadar Profesör Panosyan. — 5

UCUZ DERS — Bir Alman profesörü en son usullerle az bir zamanda Almanca, Fransızca ve İtalyanca lisanslarını öğretmektedir. Ücret gayet müteddildir. Bu lisanslar üzerine tercüme ve ticaret muhabereleri yapmaya vakti mûsaittir. Akşam gazetesine A.B. rûmûzuna mektupla müracaat. —

LİSAN ÖĞRETMEKTE MUKTEDIR — Bir matmazel çocuklara fransızca ve İngilizce dersleri vermektedir. Her gün sabahları ve öğleden sonra vakti mûsaittir. Akşam gazetesine (Leçona) rûmûzuna mektupla müracaat. — 2

TÜRK DİLİNDEN — İngilizce, fransızca, almanca, yaluzı doğrudan hususi derslerle öğrenilebilir. Beyoğlunda Mektep sokağında 31 No. hanede diplome bay Tingir bu dilleri metotla iyi öğretir. — 9

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden edebiyat ve felsefe ağırejesine malik ve İstanbul üniversitesinde lisan tedit eden - Fransızca ve İngilizceye vakıf - genç bir Alman profesörü (hususi veya grup halinde) Almanca dersleri vermektedir. Muhtelif ticaret şubeleri ve bakkalorya imtihanlarına hazırlık dersleri. Esaslı ve en seri yemî usullerle tedit eder. Fiatlar müteditir. «Prof. M. M.» rûmûzile (Akşam) a mektupla müracaat. — 8

ALMANCA İNGİLİZCE VE FRANZIZCA — (Bahusus ticaret şubeleri için) İstanbulun mühim rasmi müesseselerinden birinde vasıfeli diplomalı bir Alman öğretmeni tarafından gayet seri ve hakiki metotlarla ders verilmektedir Şerait rekabet kabul etmilyecek derecede mûsaittir. (Akşam) da «Terakki» rûmûzuna mektupla müracaat ediniz. — 7

FRANZIZCA DERSLERİ — Kolay bir metotla çabuk ilerletiriz. Talebelere her hangi derslerde yardım edebiliriz. Fiatlar gayet uygun Akşamda İ. Ö. rûmûzuna müracaat. — 5

BİR ECNEBİ LİSANI BLEN — Bir kimse yeni bir ufuk açmış demektir. Yeni tedit usullerine vakıf diplomalı bir Fransız Bayandau temiz bir Fransızca öğrenmek için acele ediniz. Bir lisan bir tefevvük sebebidir. Lütfeñ Akşam'da D. F. B. rûmûzuna yazın. — 3

SİZ DE FRANZIZCA ÖĞRENEBİLİRSİNİZ — Asrın en imkamsızı yenmiştir. Muhabere suretille ders alın. Bu yeni usülden hem çabuk istifade eder hem de vakti kaybetmeden hocanın ayağına gitmeden temiz bir Fransızca öğrenirsiniz. BİR LİSAN BİR DIPLOMADIR. Hem Akşam gazetesine M.U.F.D. rûmûzuna yazın. —

BEYOĞLUNDA — Haruf İşlek bir kiraathaneye sermayeli ortak alınacaktır. Kâr maktuan da verilir. Teminatlıdır. Girmek isteyenler, Akşam gazetesine H. H. rûmûzuna mektupla müracaat etsin. —

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idaresine adres olarak gösterilmiş olan mektuplarımızdan

RR - AK - AV - MS - H H

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmanız mercudur.

Zayı — Danca ilk okulundan 935 senesi aldığım şahadetnâmem ile nüfus kâğıdını zayı ettim. Her ikisinin de yenisi çıkacağından zaburunda hükmü olmadığını ilân ederim.

Danica ilk okulundan mezun 142 Ali Hüsamettin.

DOKTOR

HORHORNİ

Eminönü eczanesi yanında Her gün akşama kadar hastalarını kabul eder. Tel. 24131

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — 15/XII/936 günü pazarlıkla satın alınacağı ilân edilmiş olan 2100 kilo Dikistirli Kolanın pazarlığı 22/XII/936 tarihine raslayan salı günü saat 11 re tehir edilmiştir.

2 — İsteklilerin şartnamesini anlamak üzere hergün pazarlık için de tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (3558)

★

1 — Cibaliye çocuk yuvası olarak kullanılacak binada yapılacak 4026 lira 90 kuruş keşif bedelli tadilat işi açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltme 28/XII/936 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muvakkat teminat (301,87) liradır.

IV — Şartnameler (10) kuruş mukabilinde inhisarlar inşaat şubesinden alınabilir.

V — İsteklilerin kendilerinden aranan kanunî vesika ve güvenme paralarıyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3597)

★

1 — 8/10/936 tarihinde ihale yapılma üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuş olan (35022) lira (37) kuruş keşif bedelli Bitlis atölye inşaatı eksiltme günü istekli çıkamadığından yeniden pazarlık suretiyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Pazarlık 16/11/936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Kabataş Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 2626 lira 67 kuruştur.

4 — İstekliler ihalede en az üç gün evvel inhisarlar inşaat şubesine gelerek bu gibi işleri muvaffakiyetle yaptıklarına dair resmi vesail getirdikten sonra ehliyet vesikası almalıdır.

5 — İhale evrakı 175 kuruş mukabilinde İstanbulda inhisarlar inşaat şubesinden ve Ankara, Bitlis Başmüdürlüklerinden alınabilir.

6 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3261)

★

1 — Şartnamesi mucibince 2100 kilo dikistirli kola pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 15/XII/936 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de Kabataş Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3181)

★

Nev'i Beherinin muham- ihale tarihi saat Şekli
men bedeli Lira Kr.

195 takım elbise maa kasket 13 95 14/XII/936 pazartesi 14 açık eksiltme

76 Adet Palto 9 44 » » 15 pazarlık

205 Çift fotin 3 88 » » 16 »

1 — Şartname ve numuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 3 kalem, malzmeden elbise açık eksiltme suretile, diğerleri pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Eksiltme ve pazarlık hıızlarında gösterilen gün ve saatlerde Kabataş Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde kanunî vesika ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3144)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

1 — Alemdağında Sultan çiftlik köyü civarında vakıf ormanda meycut damgalanacak çürümeye ve kurumaya yüz tutmuş ağaçlardan yapılmak üzere 795,191 metro mikabı gayri mamul meşe kerestesile 28627 kantar odun kapalı zarf usulile arttırmaya konulmuştur.

2 — Gayri mamul kerestenin beher metro mikabına «8» lira ve odunun beher kantarına 20 kuruş kıymet tahmin edilmiştir.

3 — Artırması 30/12/936 çarşamba günü saat on beşte Kadıköyünde Vakıflar müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Arttırmaya gelecekler 907 liralık muvakkat teminat verecektir.

5 — Bu arttırmaya aid şartnameyi istekliler Evkaf Müdüriyetine müracaatla alırlar.

6 — Bu arttırmaya iştirak edecekler kereste ve odun ticaretille iştigal ettiğine dair Ticaret odasından alacakları vesikayı dış zarfla koyacaktır.

7 — Teklif mektupları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Kadıköy Vakıflar Müdüriyetindeki arttırma komisyonu roisliğine makbuz mukabilinde verecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyona reisliğine gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lüzumdur. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3464)

İ. KARON, BEYOĞLU, TÜNELMEYDANI

Kültür Bakanlığı tarafından kabul edilen okul kitapları sahlr.

TASARRUF REFAH YOLUNUN ANAHTARIDIR

12 - 18 Birinci Kânun Ulusal Tasarruf haftasıdır. Kumbaralar 19 Birinci Kânun Cumartesi gününe kadar Bankalarımıza getirilerek açtırılacaktır. Biriken para tasarrufa olan bağlılığı göstereceğinden bu hafta içinde mümkün olduğu kadar para biriktirmek her Türk için Ulusal bir borçtur.

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

LUMA

EN AZ DERYAN SARFEDER
EN BOL I/İK VERİR
EN AZ 1500 SAAT DAYANIR

BU ÜSTÜNLÜKLER YALNIZ LUMA YA AİTTİR
LUMA DAN BAŞKA AMPUL KULLANMAYINIZ.

ELEKTRON MÜESSESATI

GALATA VOYVODA CADDESİ No. 58-60-62

TELEGRAF ELEKTRON
TELEFON 1 51460
POSTA KUTUSU 1144

Gripten korununuz!

Mühim hastalıklar Grip'e
başlar. Çünkü:

Pastil Antiseptik Kanzuk

Teneffüs yolu ile geçen hastalıklardan korur. Grip, nezle ve öksürüğü önler. Teneffüsü kolaylaştırır ve temizler. KANZUK PASTİLLERİ yolculukta, kalabalık ve tozlu muhitlerde kışın kapalı yerlerde bulunmaktan mütevellid bulagık hastalıkların önüne geçer. Ses kısıklıklarında ve boğaz hastalıklarında pek faydalı ve kati tesirlidir. Her eczanede bulunur.

DEPOSU : İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ, BEYOĞLU - İSTANBUL.

HOLANTSE BANK'UNIN

KARAKÖY PALAS
ALALEMCI HAN

CARİ HESAPLAR
*
TİCARİ KREDİLER
*
İHRACAT İTHALÂT
FINANSMANI
*
VADELİ MEVDUAT
*
EŞYANIN FAHİYİLÂH
MUHAKAZA İBÂDEH
*
KİRALIK KASALAR

Vakıf Paralar Müdürlüğünden:

Vakıf Paralar İdaresi bu kerre yeni esaslara göre tanzim kılınmış olan talimatnamesile ikraz işlerini tevzi ederek kâğıt binalarla henüz inşaatı bitmemiş emlak ve kıymetli arsalarla kısa ve uzun vadelerle ehven ve müsait şartlarla ödünç para vermeğe başladığını sayın müşterilerine ilân eder.

Adres:

Bahçekapi - Dördüncü Vakıf Han, Zemin kat, Caddesi No. 70 «Telefon No. 513 «23654» (3556)

PERTEV DİŞ MACUNU

Diş hastalıklarının
en büyük
düşmanıdır.

Devlet Demiryolları ve Limanları umumî idaresinden:

Adapazar - Haydarpaşa arasında her gün işlemekte olan 9 No. lu yolcu trenimiz 15/12/936 tarihinden itibaren kaldırılmış ve bunun yerine Adapazarından saat «6,15» de hareket ile Haydarpaşaya saat «10,50» de muvazalat edecek 1009 No. tabında bir tren her gün işlemek üzere sefere konulmuştur. Muhterem halkın malûmatı olmak üzere ilân olunur.

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

Mersin Sahi postası

Yalnız bu haftaya mahsus ol-
mak üzere 15 Birincikânun
SALI günü Mersin postası ya-
pılacaktır. (3609)

Beyoğlu Dördüncü sulh hukuk hâkim-
liğinden: Terekesine mahkemeye el ko-
nulan 81 Lale uhdesinde bulunan, aşı-
ğında gösterilen gayri menkuller açık art-
tırma suretiyle 18/1/937 tarihine müsa-
dif pazartesi günü saat 15 te satılacak-
tır. 1 - Galata Arapcamı M. Sarıyaybek
S. 18/20 No. lu evin kıymeti 950 lira-
dır. Tafsilat: Sarıyaybek sokağındaki evin
sokağa 18 ve 20 No. altında ikisi evden
ve 22 No. altında biri bahçeden olmak
üzere üç kapı açılmıştır. 18 No. dan doğ-
rudan doğruya zemin katında kırık mal-
ta taşları döşenmiş bir taşıya girilir. Sol-
da iç içe iki oda vardır ki sokağa da bir
kapısı vardır. Bahçe cihetinde içinde bir
helân bulunan bir mutfak vardır. Mut-
faktan bir kapı ile bahçeye çıkılır. Taş-
lıktan bir tahta merdivenle birinci kata
sofaya çıkılır. Sokak cihetinde yanyana
iki oda ve sofsada bir dolap mahallî var-
dır. Sofadan mutfak üstü çimko ile örtü-
lü bir tarasaya çıkılır ve bundan ayrıca
açıkta bir tahta merdivenle küçük bir
odaya çıkılır. 2 - Aynı mahalde Abdüs-
salâddin sokak 13 No. lu ev kıymeti:
400 liradır. Tafsilat: Abdüssalâddin so-
kağındaki yeni 13 No. lu eve sokaktan
doğrudan doğruya zemini çimento bir
taşla girilirdi bir kattır. Burası aynı za-
manda mutfak olarak kullanılır. Ocağı
vardır. Mutfaktan tahta bir merdivenle
birinci kata sofaya çıkılır. Sokak cihetin-
deki yanyana bir oda ile bir helâ vardır.
Ahsap bir merdivenle üst kata keza so-
faya çıkılır. Sokak cihetinde bir oda
vardır. 3 - Aynı mahalde Abdüssalâd-
din çıkamaz 2 No. lu baraka kıymeti 150
liradır. Tafsilat: Abdüssalâddin çıkma-
zında 2 No. lu ev baraka tek bir odalı
ahşap bir evdir. Sokak kapısından bir
aralıya ve oradan doğruca odaya giri-
lir. 4 - Odalar çıkamazda 4 No. lu ev
kıymeti 500 liradır. Tafsilat: Arapcamı
Odalar çıkamazda 4 No. lu ahşap ev
sokak kapısından doğrudan doğruya
Malta taşıyla döşenmiş bir taşıya girilir.
Solda tahta bir merdivenle önü sofa ol-
mak üzere sokak cihetinde bir odaya
çıkılır. Bu odanın altında kapısı taşıya
açılan bir odunluk vardır. Arka cihetin-
de bir mutfak vardır. Taşlıktan tahta
bir merdivenle bir kata çıkılır. Orta so-
fa sokak cihetinde yanyana bir oda ile
bir helâ ve arka cihette keza bir ufak
oda vardır. Dellaliye resmi ve ihale pu-
lu müşterisine aittir. Arttırmaya girmek
için % 7,5 pay akçesi yatırmak lazı-
mdır. Satış bedeli kıymeti muhammene-
nin % 75 ni bulduğu takdirde ihale edi-
leceği ve isteklilerin ve fazla makûmat
almak isteyenlerin Beyoğlu dördüncü
sulh hukuk mahkemesine baş vurmala-
rı ilân olunur. M. 931

BEYOĞLU BEŞİNCİ NOTERLİĞİNE

Zirde vazulimza bizler Beyoğlu be-
şinci noterliğine resen tanzim ve tasdik
kılınan 12 Kâ. evvel 936 tarih ve 20593/
1026 numaralı mukavelename mucibin-
ce mal ayrılığı hükmünü kabul etmiş ol-
duğumuzdan keyfiyetin ilânını talep
ederiz.

İstanbulda Nisantashında Güzelbahçe
sokağında 15 numaralı evde mukimler
Mehmed Tevfik Özgörktüğ ve Yohanna
Özgörktüğ dairede saklı nüshaya muteal-
lik olan bu ilân name berayi neşir ve
ilân Akşam gazetesine irtal kılındı.

Akay İşletmesi Direktörlüğünden:

Şeker Bayramına tesadüf eden birinci kânunun 15, 16, 17 ci salı, çar-
şamba ve perşembe günleri Haydarpaşa - Kadıköy - Adalar - Anadolu -
Yalova hatlarında pazar tarifesai tatbik olunacaktır. (3584)

Çağlayan'da

Bayram münasebetile fevkalâde program
Memleketin en kıymetli musiki sanatkarları bir arada:

Bostekâr Tanburi SELÂHADDİN | Solist MUALLÂ

Ayrıca Sureti hususiyede getirtilen muganniye ve rakkaseler:

BAHİYYE ÂMİR | MELİNA SELÂME

seanslarına başlayacaklardır.

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Vizenin 80,000 kilo ağır eti, İha-
lesi kapalı zarfla yapılacaktır. Mu-
hammen bedeli 21,600 liradır. İlk
teminatı 1620 liradır. İhalesi 15/
Birincikânun/936 salı günü saat
15 de Vizede yapılacaktır. Şart-
name arzu edenlere hergün Vize
satınalma komisyonunda göste-
rilir. (502) (3216)

★

Ankara Garnizonu kıtaat ve mü-
esseseati için 16000 kilo sadeyağının
29/12/936 salı günü saat 15 de
kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
Sadeyağının tutarı 16000 lira
olup ilk teminatı 1200 liradır. Şart-
namesi hergün eksiltmenin yapıla-
cağı Ankara Levazım Amirliği sa-
tınalma komisyonunda parasız gö-
rülür. İsteklilerin kanunun 2 ve 3
üncü maddelerindeki vesika ve te-
minat makbuzlarını havi zarflarını
belli gün ve saatten bir saat evveli-
ne kadar komisyonuna vermeleri.
(526) (3585)

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Maltepe Piyade atış okulunun
noksan olan elektrik tesiatı açık
eksiltme ile ihalesi 21/12/936 pa-
zartesi günü saat 15 de yapılacaktır.
Muhammen keşif bedeli 234 li-
ra 26 kuruştur. Şartnamesi hergün
öğleden evvel komisyonumuzda gö-
rülebilir. İsteklilerin 18 liralık ilk
teminat makbuz veya mektupları
ile ve komutanlık inşaat şubesin-
den münakasa gününden evvel ala-
cakları vesika ile beraber belli gün
ve saatte Fındıklıda komutanlık sa-
tınalma komisyonuna gelmeleri.
(3368)

★

Üsküdar Askerlik şubesinin ta-
miri açık eksiltme ile ihalesi 21/12/
936 pazartesi günü saat 14 de ya-
pılacaktır. Muhammen keşif bede-
li 354 lira 48 kuruştur. Şartnamesi
hergün öğleden evvel komisyonu-
muzda görülebilir. İsteklilerin 27 li-
ralık ilk teminat makbuz veya mek-
tupları ile ve komutanlık inşaat şu-
besinden münakasa gününden ev-
vel alınacak vesika ile beraber vak-
ti muayyeninde Fındıklıda komu-
tanlık satınalma komisyonuna gel-
meleri. (3369)

★

Selimiye kışlasının tamaratı açık
eksiltme ile 21/12/936 pazartesi
günü saat 14,50 de ihalesi yapıla-
caktır. Muhammen keşif bedeli
3000 liradır. Şartnamesi hergün öğ-
elden evvel komisyonumuzda gö-
rülebilir. İsteklilerin 225 liralık ilk
teminat makbuz veya mektupları
ile ve komutanlık inşaat şubesin-
den münakasa gününden evvel ala-
cakları vesikalarla beraber vakti
muayyeninde Fındıklıda komutan-
lık satınalma komisyonuna gelme-
leri. (3370)

Bayram Şekeri 80 Kr.

Şeker, Şekerleme ve Lokumları dünyaya nam veren

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticarethaneleri

Merkezi: Bahçekapı, İstanbul

Şubeleri: Beyoğlu, Pangaltı, Karaköy, Kadıköy, Ankara
Pazar günü açıktır.

BU BAYRAM

Hakikî Fransız

ŞAMPANYALARI

İle neşenizi bir kat daha arttırabilirsiniz!

Inhisar mağazalarında

Perakende şişesi 5 Lira

HEIDSIECK ET Co. MONOPOLE
markasını arayınız.

İstanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlak No.	Cinsi ve hissesi	Hissese göre muhammen K.
95	Kartal	Meşeli Ayazma mevkii	1	3674,50 metre tarla	230 A. arttırma
101	"	Çavuşoğlu deresi mevkii	4	5512 metre tarla	240 "
102	"	Kesinoğlu kuyusu mevkii	6	9187 " "	300 "
1208	Feriköy	E. Ermeni kilisesi Y. Şahadet	Y. 28	95 metre arsanın 9/16 his.	120 "
2263	Eğrikapı Avcıbey	E. Kutucu Y. Futacı	20	63 metre arsa	70 "
2282	"	"	23	49,50 metre arsa	50 "
2608	Edirnekapi hacı Muhiittin	Kürkçü	E. 6 Y. 8	85 metre arsa	170 "
3745	Üsküdar İhsaniye	Harem iskelesi	24	118,25 metre arsa	360 "
3745	"	"	22	124 metre arsa	380 "
3771	Kandilli Yenimahalle	Kilise	E. 61/63 Y. 37-39	Arsanın 1/2 his.	30 "
4092	Kumkapı Çadırcı Ahmet çelebi	Gedikpaşa cad.	E. 66-68 Y. 86-88	Altında ütü fabrikasını havi bahçeli kârgir ha- nenin 120128/414720 his.	1800 K. zarf 30 A. arttırma
4523	Yeniköy	Çifte kasap	E. ve Y. 6	Arsanın 1/2 his.	80 "
4626	Aksaray Kâtip Kasım	E. Orta Y. Çorabıbaşı	E. 10 Y. 24	Arsa	200 "
8378	Heybeliada	E. Değirmen Y. Dibektaş	E. 8	Ahşap hanenin 4/5 his.	200 "
8404	Heybeliada Yak	E. Berberoğlu Y. İşgüzar	E. 3 Y. 11	Kârgir dükkânın 6/24 his.	420 "

Yukarıda evsafı yazılı gayri menkuller on gün müddetle satış çıkarılmıştır. İhaleleri 28/12/936 tarihine düşen Pazarte-
si günü saat 14 dedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiledir.

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli 27150 lira tutan Çubuk Baraj yolunun mebedinden 6 in-
ci kilometreye kadar kısım banketlerinin parke taşlarla kaplanması işi
4/1/937 pazartesi günü saat 15 de Ankara Nafia müdürlüğü eksiltme
komisyonu odasında ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltme-
ye konmuştur.

Muvakkat teminatı 2036 lira 25 kuruştur.

Eksiltme şartname ve tefferruatı Ankara Nafia müdürlüğünden 125
kuruş mukabilinde verilecektir.

İsteklilerin teklif mektupları ve ticaret odası vesikası ve muvakkat
teminatları ve Nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası bir-
likte 4/1/937 pazartesi günü saat 14 de kadar eksiltme komisyonu
reisliğine müracaatları lazımdır. (2055) (3580)

SATILIK

Yumurta Talaşı Makinesi

Bir aded yumurta ambalajı imaline mahsus talaş makinesi ve
balya presi satılıktır. İzahat almak ve görmek isteyenlerin Ada-
pazarı Türk Ticaret Bankası Fabrikalar Müdürlüğüne müracaat
etmeleri.

İktisat Vekâleti İç Ticaret

Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teprin 1330 tarihli kanun hükümleri dairesinde iş yapmağa iznini
bulunan ecebî Şirketlerden (Er Frans Air France) Anonim Şirketi bu defa mü-
racaatla Şirketin Türkiye'deki faaliyetine nihayet verildiğini bildirmiştir. Bu şirket-
le alakası olanların İstanbul'da Yeşilköy Uçak İstasyonunda kâin Şirket merkezi-
ne ve icabında İktisat Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur.

KANZUK Saç eksiri

COMOGENE

Saçların köklerini kuvvetlendirir.
Dökülmesine mani olur. Kepekleri
izale eder. Nevvünümün kolay-
laştırarak hayat kabiliyetini arttı-
rır. Lâtif tayyihali bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

DUYDUK DUYMADIK DEMİYİN YENİ RCA PIYASAYA ÇIKTI

İHA
MULUŞI
İSTANBUL

KISA - ORTA - UZUN dalgalı neşriyatı iki misli daha pahalı radyolar kadar temiz ve berrak olan yeni R.C.A. radyosunun 5 T. 4 modeli geldi. Yalnız 160 liraya satılan bu radyoyu ayda 12 lira vermek suretile derhal evinize göndertiniz.

O.T.T.A.Ş.

Beyoğlu, İstiklâl caddesi

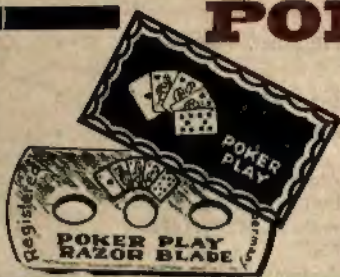
BOURLA BİRADERLER ve Ş.Şİ

İSTANBUL

ANKARA

İZMİR

POKER

Tıraş bıçağı yerine başka bir bıçak verilerse aldanmayınız.

İsrarla **POKER PLAY** Tıraş bıçaklarını isteyiniz.

BAYRAM münasebetile

Hazırladığımız erkek ve çocuklara mahsus

ELBİSELER, PALTOLAR, GÖMLEKLER, KRAVATLAR
PIJAMALAR, ÇORAPLAR, ŞAPKALAR, EL ÇANTALARI,
FANLALAR, TRIKOTAJ EŞYASI ve sairinin en zengin ve muntahab çeşitlerini pek elverişli fiyatlara muhterem müşterilerimize takdim etmekteyiz.

MAYER

Beyoğlu İstiklâl caddesi

MAYER

İstanbul Burosı Başkanlığından :

Dahil nizamnamenin 12 nci maddesine göre Baro heyeti umumiyesi 26 kânunuevvel 936 Cemartesi günü İstanbul Ağırceza mahkemesi salonunda saat 15 de toplanacağından meslektaşların heyeti umumiyede hazır bulunmaları rica olunur. ...

Baro başkanı Hasan Hayri Tan

1 — 1936 yılı idare raporu.

2 — 1937 bütçesinin tasdiği.

Rumame:

3 — Avukatlık kanunu lâyihası hakkında izahat.

Gümrük Muhafaza Tamirat

Atelyesi Müdürlüğünden:

Atelyemiz için altmışar lira ücretli bir dökümcü ile bir borucuya ihtiyac vardır. İsteklilerin Müdüriyete müracaatları. (3496)

SIHHATİNİZİ
KORUYUNUZ

KANZUK MEYVA TUZU

Kanzuk meyva tuzu en hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbaşı izale eder. Kanı temizliyerek vücudta tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Üsküdar hukuk hâkimliğinden: Kartalda Soğanlı caddesinde Başkan sokakında 6 No. lu hanede sakin Hikmet vekili avukat İsmail Hakkı tarafından Pendikte Arabacılar sokakında Yanyalı Halimenin evinde sakin Hami aleyhine açılan boşanma davasının icra kılınan tahkikat ve muhakemesi sonunda mahkemece medeni kanunun 131 ve 134 üncü ve 138 inci maddelerine tevfiқан tarafeynin boşanmalarına 5/11/936 tarihinde karar verilmiş olup müddealehyin ikâmatgâhının meşhuliyeti hasebile bu boptaki ilân sureti mahkeme divanhane-sine asıldığı gibi keyfiyet tebliğ makamına knim olmak üzere ayrıca gazete ile de ilân olunur. (2896)

Dr. FAHRI CELÂL

Sinir hastalıkları ve kekeleme tedavisi hergün üçten sonra Çarşoğlu, Halk Fırkası karşısı, Zorlu apartman No. 2 Tel. 20785

GOMENTAL

Nezle ilâci

Nezleyi Gripi

derhal geçirir.

Her eczaneden arayınız.

Venüs

RIMELİ

RUJU

Rimellerin en iyisidir. VENUS rimeli ile tuvelet gören kırpikler çok cazibeli olur. Yayılmaz ve yakmaz 75 kuruştur.

Dudaklara en çok yararışan ve cazip renklerle kullananları hayrete düşüren çok sabit VENUS rujları 35 60 - 80 kuruştur.

Deposu : Evliya zade Nureddin ecza alât ve irtiyat deposu İstanbul, Bahçekapı

Bayan **SAFİYE**

Her akşam : Taksim Âbide karşısında

Kışlık **BELVÜ SALONUNDA**

Her Pazar saat 13 te danslı matine